

Programmabegroting 2026

“Ruimte voor de toekomst”

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 ALGEMEEN.....	5
1.2 HEROVERWEGINGEN MET OOG OP HET MEERJARENPECTIEF	6
1.3 FINANCIËLE FOTO 2026-2029	10
2. Kerngegevens	14
3. Programma's.....	16
3.1 ALGEMEEN BESTUUR EN BEDRIJFSVOERING	19
3.2 DIENSTVERLENING.....	25
3.3 SOCIAAL DOMEIN	29
3.4 BEHEER OPENBARE RUIMTE, INFRA EN VASTGOED	42
3.5 LEEFOMGEVING, WONEN EN ECONOMIE	48
3.6 GEBIEDSONTWIKKELINGEN	56
3.7 FINANCIËLE OVERZICHTEN	61
4. Paragrafen	65
4.1 LOKALE HEFFINGEN	67
4.2 WEERSTANDSVERMOGEN & RISICOBEBEERSING	75
4.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	86
4.4 FINANCIERING	92
4.5 BEDRIJFSVOERING	99
4.6 VERBONDEN PARTIJEN	103
4.7 GRONDBELEID	124
4.8 OPENBAARHEID	131
4.9 VLUCHTELINGEN.....	134
5. Financiële (meerjaren-) planning.....	139
5.1 PROGRAMMAPLAN: BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA	140
5.2 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	142
6. Bijlagen	145
6.1 INVESTERINGSPROGRAMMA.....	146
6.2 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN 2026-2029.....	151
6.3 BELEIDSINDICATOREN	155

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De programmabegroting 2026 staat in het teken van financiële stabiliteit, waarmaken van ambities en het behoud van maatschappelijke kwaliteit. Binnen gemeenten, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Rijksoverheid is al geruime tijd gesproken over het zogenoemde ‘ravijnjaar’ 2026. Dit jaar zou gepaard gaan met een aanzienlijke korting op de algemene uitkering, waardoor het financiële perspectief voor gemeenten onder druk kwam te staan.

De Voorjaarsnota van april 2025 bracht enige verlichting. Door extra middelen voor jeugdzorg, een demping van de terugval in het gemeentefonds en incidentele bijdragen zijn de grootste financiële zorgen voor 2026 en 2027 voorlopig afgewend. Tegelijkertijd blijft waakzaamheid geboden, aangezien 2028 zich aandient als het nieuwe ravijnjaar, mede door aangekondigde bezuinigingen op het sociaal domein.

Om inzicht te krijgen in het financiële meerjarenperspectief is in het voorjaar van 2025 een analyse gemaakt van de periode 2026–2029. De financiële foto, besproken tijdens een themabijeenkomst op 22 april 2025 met raads- en collegeleden, liet een stevig structureel begrotingstekort zien. Tijdens deze bijeenkomst zijn oplossingsrichtingen verkend om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen waarbij de lijn voor het financieel beleid die is beschreven in het Coalitieakkoord 2022-2026 is vastgehouden.

Coalitieakkoord 2022-2026:

"Het behoedzame financiële beleid heeft ertoe geleid dat de gemeente Maasgouw een gezonde financiële positie heeft. We willen een robuuste reservepositie houden om in te kunnen spelen op opgaven in de toekomst die we nu nog niet kunnen voorzien. Als geen dekking aanwezig is voor nieuwe investeringen die noodzakelijk zijn dan wordt deze dekking gezocht in een "kwadrant" met de volgende varianten: heroverweging van bestaand beleid, heroverweging van nieuw beleid, inzet van reserves of verhoging van belastingen."

Naar aanleiding van het gepresenteerde tekort over de jaren 2026 tot en met 2029, zoals opgenomen in de kadernota 2026, zijn wij in het voorjaar 2025 gestart met een heroverwegingstraject.

In dit heroverwegingstraject zijn de volgende oplossingsrichtingen besproken:

- verhogen van inkomsten;
- reëel en risicovol begroten;
- uitvoeren nieuw beleid en
- besparen bestaand beleid.

Naast de oplossingsrichtingen zijn tevens autonome en nieuwe ontwikkelingen meegenomen. Voor meer informatie verwijzen wij naar hoofdstuk 1.2 en 1.3 in de programmabegroting 2026.

In voorbereiding op de programmabegroting 2026 zijn nieuwe beleidsacties en bijbehorende kosten in kaart gebracht. De eerste uitkomsten van het heroverwegingstraject zijn verwerkt in de Kadernota 2026, vastgesteld door de gemeenteraad op 8 juli 2025. Samen met de Meicirculaire 2025 vormde dit het uitgangspunt voor de verdere uitwerking van de begroting.

De financiële effecten van de Voorjaarsnota zijn inmiddels verwerkt, met als resultaat een hogere tegemoetkoming uit het gemeentefonds dan eerder verwacht. Op basis van de meest recente inzichten is gekozen voor een sluitende begroting voor alle jaren. De combinatie van maatregelen in deze begroting is noodzakelijk om de financiële gezondheid van de gemeente Maasgouw te waarborgen. Hierdoor blijven ambities samen met u als inwoners haalbaar, maatschappelijke voorzieningen op hoog niveau beschikbaar en de kwaliteit van de openbare ruimte gewaarborgd.

Kortom: **"Ruimte voor de toekomst"**.

1.2 Heroverwegingen met oog op het meerjarenperspectief

Naar aanleiding van het gepresenteerde tekort over de jaren 2026 tot en met 2029, zoals opgenomen in de kadernota 2026, zijn wij in het voorjaar 2025 gestart met een heroverwegingstraject.

In dit heroverwegingstraject zijn de volgende oplossingsrichtingen besproken:

- Verhoging van eigen inkomsten van gemeenten (belastingen en leges);
- Reëel en risicovol begroten
- Uitvoeren nieuw beleid
- Besparen bestaand beleid

Zoals beschreven in het coalitieakkoord 2022-2026 is besloten om de reserves niet in te zetten als dekkingsmiddel. Dit is ook als zodanig opgenomen in de kadernota 2026.

Naast de oplossingsrichtingen zijn tevens autonome en nieuwe ontwikkelingen meegenomen.

Verhogen inkomsten

De uitgangspunten zoals opgenomen in de kadernota 2026 zijn verwerkt in de begroting 2026. Zie hoofdstuk 4.1 paragraaf lokale heffingen voor de uitwerking.

Reëel en risicovol begroten

De huidige begroting is kritisch beoordeeld op reëel en risicovol begroten. Hierbij is onderzocht op welke 'gebieden' ofwel:

- bespaard kan worden doordat vanuit verleden blijkt dat geraamde bedragen niet worden gerealiseerd (budget te hoog);
- inkomsten verhoogd kunnen worden op basis van ervaringscijfers uit het verleden;
- het niet indexerende van budgetten, met uitzondering van het sociaal domein. De huidige werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden binnen de huidige budgetten;
- besparing op overheadkosten;
- binnen de kaders van de wet- en regelgeving het activeren van duurzaamheidsinvesteringen in plaats van verwerking in de exploitatie.

Het onderzoeken van de maatregelen levert een besparing van € 714.000 aan de lastenzijde en verhoging van de inkomsten van € 200.000, dit geldt voor 2026. Zie hoofdstuk 1.3 voor een uitwerking van deze maatregelen.

Uitvoeren nieuw beleid

In de kadernota 2026 zijn een 24-tal beleidsvoorstellen opgenomen. Deze voorstellen zijn, als onderdeel van het heroverwegingstraject, kritisch beoordeeld. Op grond hiervan zijn uiteindelijk zeven voorstellen alsnog vervallen en een voorstel is op basis van nieuwe inzichten gewijzigd. Er zijn vier nieuwe voorstellen toegevoegd. Een aantal van deze voorstellen wordt uitgevoerd met de huidige beschikbare middelen ofwel is geen structurele dekking noodzakelijk.

(bedragen x € 1.000)					
	Beleidsvoorstellen	2026 t/m 2029	Vervallen	Wijziging/ nieuw	Toelichting
1.	Onderhoud gemeentelijk vastgoed	-460	460		Zie hoofdstuk 1.3
2.	Ontwikkelingen jeugdhulp: Hervormings-agenda, tariefaanpassing JZ+ en CJG	-353			Zie hoofdstuk 3.3
3.	Maatwerkvoorziening Wmo	-200	200		
4.	Uitvoering armoedebeloid	-200			Zie hoofdstuk 3.3
5.	Sociaal medische indicaties kinderopvang	-50			Zie hoofdstuk 3.3
6.	Beheerder openbare verlichting	-40			Zie hoofdstuk 3.4
7.	Raamovereenkomst beschermd wonen	-30	30		
8.	Aanvullende formatie CJG	-104	104		
9.	Mantelzorgondersteuning	-100	100		
10.	Extra toezichthouder BOR	-78			Zie hoofdstuk 3.4
11.	Adviseur burgerparticipatie	-75			Zie hoofdstuk 3.1
12.	Bijdrage RMO	-60			Zie hoofdstuk 3.4
13.	Caseload werk doelgroepen activering en jongeren	-40			Zie hoofdstuk 3.3
14.	Doelgroepen 18-/18+	-30	30		
15.	Subsidie muziekonderwijs	-30			Zie hoofdstuk 3.3
16.	Handhaving participatiewet	-26		-3	Zie hoofdstuk 3.3
17.	GALA: overgewicht en obesitas	-15	15		
18.	Onderhoudskosten noodgenerator	-3			Zie hoofdstuk 3.4
	Correctie bijdrage RUD/ OD NML				Zie hoofdstuk 3.5 In 2029 aanvullende 2 bijdrage van € 302.000
	Kapitaallasten noodgenerator (Vanaf 2027)			-8	Zie hoofdstuk 3.4
	Kapitaallasten investering Waage Naak (Vanaf 2029)			-52	Zie hoofdstuk 3.4
	Werkgeversservicepunt Midden Limburg Oost			-69	Zie hoofdstuk 3.3 Vanaf 2027 e.v. € 104.000
	Totaal	-1.894	939	-130	

Totaaloverzicht

(bedragen x € 1.000)				
Beleidsvoorstellen	2026	2027	2028	2029
Totaal beleidsvoorstellen	-1.894	-1.894	-1.894	-1.894
Vervallen beleidsvoorstellen	939	939	939	939
Gewijzigde en toegevoegde beleidsvoorstellen	-70	-324	-371	-469
Totaal	-1.025	-1.279	-1.326	-1.424

Ten aanzien van de incidentele beleidsvoorstellen zijn een zestal beleidsvoorstellen opgenomen in de begroting 2026. Hierin is één nieuw beleidsvoorstel opgenomen als gevolg van nieuwe ontwikkelingen.

(bedragen x € 1.000)			
	Beleidsvoorstellen	2026	Toelichting
1.	Winkelhart Heel		Uitwerking van voorstel is nog onderhanden
2.	Aanschaf noodgenerator	-200*	Zie hoofdstuk 3.4 en hoofdstuk 6.1
3.	Centrumvisie Maasbracht	-100	Zie hoofdstuk 3.5
4.	Borging en vervolg op strategische visie	-75	Zie hoofdstuk 3.1
5.	Inwerkprogramma raad	-20	Zie hoofdstuk 3.1
6.	Tweede aansluiting Waage Naak	-1.560*	Zie hoofdstuk 3.4 en hoofdstuk 6.2
	Nieuwe structuur en governance Stichting Menswel Beheer Maasgouw	-32	Zie hoofdstuk 3.3 BTW nadeel voor 2026 en 2027
	Maatwerkvoorziening Wmo	-100	Zie hoofdstuk 3.3
	Totaal	-327 -32 (2027)	

*betreft investering, niet opgenomen in de totaaltelling exploitatielasten.

Totaaloverzicht

(bedragen x € 1.000)				
Beleidsvoorstellen	2026	2027	2028	2029
Totaal beleidsvoorstellen	-327	-32	-	-
Totaal	-327	-32	-	-

In hoofdstuk 3 van de programmabegroting worden de opgenomen beleidsvoorstellen verder uitgewerkt.

Besparen bestaand beleid

Vanuit de heroverwegingen zijn onderstaande beleidsthema's aangemerkt als thema's waarop bespaard kan worden. Voor de extra ondersteuning geldt dat voor twee jaar een budget € 50.000 wordt gevraagd voor de transitie van deze werkzaamheden.

(bedragen x € 1.000)				
Heroverwegingen bestaand beleid	2026	2027	2028	2029
Formatie ondersteuning sociaal inclusie panel	12	12	12	12
Aanpak hoarding en ernstige woningvervuiling	18	18	18	18
Extra ondersteuning NT2*	58	58	58	58
Transitiebudget ondersteuning NT2	-50	-50	-	-
Andere uitvoering geven aan klimaatslim gras	10	10	10	10
Reconstructie Kastanje- en Beukenlaan doorgeschoven naar 2029. Betreft een investering**.				
Totaal	48	48	98	98

* NT2 staat voor Nederlands als Tweede Taal.

**Het effect van de kapitaallasten is meegenomen in de actualisatie van de kapitaallasten (zie onderdeel nieuwe ontwikkelingen).

Nieuwe ontwikkelingen/autonome ontwikkelingen

Naast bovengenoemde oplossingsrichtingen zijn de autonome ontwikkelingen alsmede nieuwe ontwikkelingen verwerkt in de begroting. Zie hoofdstuk 1.3 voor een uitwerking van deze maatregelen.

Structureel begrotingssaldo

Een begroting waarbij de baten en lasten met elkaar in evenwicht zijn spreekt natuurlijk voor zich. Het is echter ook noodzakelijk dat de begroting structureel in evenwicht is. Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De incidentele lasten mogen worden gedekt door structurele en incidentele baten. De toezichthouder (Provincie) heeft de wettelijke taak om te beoordelen of er sprake is van structureel en reëel evenwicht. Hieronder wordt het structurele begrotingssaldo weergegeven.

(bedragen x € 1.000)				
Structureel begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
Saldo baten en lasten voor mutaties reserves	-441	-445	-1.000	-571
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	801	671	1.068	948
Begrotingssaldo	360	226	68	377
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-367	-97	-15	-15
Structureel begrotingssaldo	727	323	83	392

Met alle genomen maatregelen kunnen we een evenwichtige begroting 2026 presenteren die structureel meerjarig sluitend is en nog ruimte biedt voor toekomstig beleid.

1.3 Financiële foto 2026-2029

In de cijfers komt alles samen

De onderwerpen die in deze programmabegroting opgenomen zijn, hebben in de meeste gevallen financiële consequenties. In onderstaand overzicht laten wij deze gebundeld zien. Voor de inhoudelijke beleidstoelichting verwijzen wij naar de programma's en paragrafen. De financiële foto is medio augustus 2025 opgesteld. De ontwikkelingen staan echter niet stil, waardoor de begroting aan verandering onderhevig is.

(bedragen x € 1.000)		fte	Investering	2026	2027	2028	2029	Pagina
	Mutaties begroting 2026-2029 t/m 8 juli 2025			-2.685	-2.578	-2.182	-2.217	
	Meicirculaire 2025			3.475	3.441	2.789	3.307	11
	Mutaties begroting 2026-2029 t/m 8 juli 2025 inclusief Meicirculaire 2025			790	864	607	1.090	
	Ruimtevragerend nieuw beleid			-1.352	-1.311	-1.326	-1.424	
3.1	Algemeen bestuur en bedrijfsvoering							
3.1.1	Algemene strategie en samenwerking			-75	-	-	-	23
3.1.2	Burgerparticipatie	0,67		-75	-75	-75	-75	23
3.1.5	Personeel en organisatie			-20	-	-	-	24
3.2	Dienstverlening							
				-	-	-	-	
3.3	Sociaal domein							
3.3.3	Zorg, ondersteuning, wonen en veiligheid			-100	-	-	-	36
3.3.4	Sociale basisinfrastructuur, gezondheid en inclusie			-250	-250	-250	-250	36-37
3.3.5	Arbeid, inkomen en participatie			-138	-173	-173	-173	37-38
3.3.6	Cultuur, sport en accommodaties			-32	-32	-	-	38
3.3.7	Jeugdzorg en onderwijs			-383	-383	-383	-383	38-39
3.4	Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed							
3.4.1	Kwaliteitsniveau openbare ruimte en wijkteam	1,44		-118	-118	-118	-118	45
3.4.2	Infraprojecten weg- en waterbouw		1.560	-60	-60	-60	-112	46
3.4.4	Gemeentelijk vastgoed en inzet middelen		200	-3	-11	-11	-11	46
3.5	Leefomgeving, wonen en economie							
3.5.1	Omgevingswet en omgevingsbeleid			2	-209	-256	-302	53
3.5.8	Economie, werklocaties en ondernemerschap			-100				53
3.6	Gebiedsontwikkelingen							
				-	-	-	-	
	Ruimtebesparend beleid (heroverwegingstraject)			2.477	2.489	2.596	2.550	
	Besparen bestaand beleid	-0,11		48	48	98	98	8
	Reëel en risicovol begroten		2.174	914	878	872	800	11
	Verhogen inkomsten			1.515	1.563	1.626	1.652	12
	Nieuwe ontwikkelingen			-1.555	-1.815	-1.808	-1.839	
	Autonome ontwikkelingen			-1.269	-1.546	-1.537	-1.455	13
	Actualisatie kapitaallasten			-54	-38	-41	-141	13
	Overige ontwikkelingen			-232	-231	-230	-243	13
	Saldo programmabegroting 2026-2029	2,00	3.934	360	226	69	377	

Hieronder volgt een korte toelichting op de mutaties waarvoor geen informatie in hoofdstuk 3 is opgenomen.

Begrotingen verbonden partijen 2026

De begrotingen 2026 van de diverse Gemeenschappelijke Regelingen (GR) waarin Maasgouw participeert zijn in de raadsvergadering van 3 juni 2025 voor zienswijze voorgelegd. De financiële bijdragen volgens de meerjarenramingen 2026-2029 van de GR-en zijn overeenkomstig, de door de raad vastgestelde begrotingen, opgenomen in de beginstand van de financiële foto.

Meicirculaire 2025

Dit betreft het saldo van het bedrag dat wij extra ontvangen aan algemene uitkering op basis van de Meicirculaire 2025 inclusief compensatie voor de gestegen prijzen. Zie RIB D/25/203990.

De meerjarenraming 2027-2029 is voor wat betreft de Rijksinkomsten gebaseerd op de Meicirculaire 2025 van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Daarbij wordt voor de meerjarenraming een constant prijspeil 2025 als uitgangspunt gehanteerd. Kort na Prinsjesdag zal ook de Septembercirculaire 2025 door de Rijksoverheid worden gepubliceerd met daarin de meest actuele ontwikkelingen. Deze Septembercirculaire kan niet meer worden verwerkt in deze begroting. De financiële consequenties van deze circulaire wordt via een Raadsinformatiebrief inzichtelijk gemaakt en kan vervolgens worden meegenomen in de beraadslaging voor vaststelling van de programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Voor 2026 en 2027 is € 498 miljoen en € 447 miljoen (incidenteel) beschikbaar gesteld als verzachting van het ingroeipad voor de maatregelen van de Hervormingsagenda. Voor gemeente Maasgouw is dit € 537.500 (2026) en € 485.500 (2027). Deze middelen worden door sociaal domein gebruikt om te investeren (in preventie) in aanloop naar de besparingen van de Hervormingsagenda. Deze bedragen zijn in de reserve maatwerkvoorzieningen Sociaal Domein gestort.

Reëel en risicovol begroten

(bedragen x € 1.000)					
Reëel en risicovol begroten		2026	2027	2028	2029
1.	Verhoging leges omgevingsvergunning	200	200	200	200
2.	Verlaging budgetten inhuur	230	230	230	230
3.	Onderuitputting kapitaallasten	150	150	150	150
4.	Vrijval voorziening onderhoud gebouwen	190	190	190	190
5.	Kapitaallasten duurzaamheidsinvesteringen	-	-36	-42	-114
6.	Verlaging budget energiekosten	50	50	50	50
7.	Verlaging budget overhead	9	9	9	9
8.	Budget inkomsten BUIG verhogen	40	40	40	40
9.	Verlaging budget verzekeringen	20	20	20	20
10.	Verlaging budget gegevensveiligheid	25	25	25	25
Totaal		914	878	872	800

Onderstaand worden een aantal mutaties nader toegelicht:

Verhoging leges omgevingsvergunningen

Op basis van de ervaringscijfers van de baten bouw- en woningtoezicht van de afgelopen vijf jaar is er een gemiddelde opbrengst van € 619.000. In afwachting van de invoering van de Omgevingswet is er steeds terughoudend geraamd. Vervolgens zijn deze opbrengsten jaarlijks in de 2e Programmarapportage incidenteel verhoogd. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 inwerking getreden. Gelet op de legesopbrengsten over 2024 en de verwachte opbrengsten over 2025 is het verantwoord om deze baten structureel te verhogen in de begroting. Wij hebben geen inzicht in de opbrengsten voor de komende jaren en het is momenteel moeilijk om de impact van de Omgevingswet op de lange termijn in te schatten.

Verlaging budget inhuur

Het huidige budget van € 460.000 voor de inhuur van personeel is verlaagd naar € 230.000.

Onderuitputting kapitaallasten

De rentesamenstelling van de productenraming 2026-2029 betekent ook een volledige actualisatie van de investeringsstaat voor de berekening van de kapitaallasten en de toerekening daarvan aan de producten. Daarbij worden ook jaarlijks de verwachte rentekosten en rentebaten geactualiseerd. Deze zijn gebaseerd op de verwachte daadwerkelijke investeringen in het komende jaar, waarbij rekening gehouden wordt met realisme in de uitvoering van investeringen. Omdat investeringen vaak later plaatsvinden is er een stelpost onderuitputting kapitaallasten van € 150.000 opgenomen.

Beleidsplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2026-2030 inclusief duurzaamheidsinvesteringen maatschappelijk vastgoed

Het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen gebeurt conform het in de raadsvergadering van 30 september 2025 vastgestelde “Beleidsplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2026 – 2030”. Op basis hiervan is er sprake van een verhoging van € 10.000 van de totale storting per jaar in de voorziening groot onderhoud. Echter is de verwachting dat er middelen (€ 1.000.000) per 31-12-2025 reesteren in de voorziening met betrekking tot het “Beleidsplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2021– 2024”. Deze middelen blijven beschikbaar in de voorziening voor het huidige beleidsplan. Daardoor is er geen sprake van een verhoging van € 10.000, maar een vrijval van jaarlijks € 190.200.

In de kadernota 2026 is er een bedrag van € 460.000 verhoging van de storting per jaar in de voorziening genoemd met betrekking tot het “Beleidsplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2026 – 2030”. Er is kritisch gekeken naar hetgeen realistisch is per jaar uit te voeren in relatie tot de capaciteit. Daarnaast worden de verduurzamingsmaatregelen geactiveerd in plaats van het ten laste brengen van de voorziening. Doordat deze maatregelen levensduur verlengend zijn is activering toegestaan. Deze acties hebben er toe geleid dat er geen extra gelden nodig zijn voor de voorziening. Wel ontstaan er structurele kapitaallasten door het activeren van de verduurzamingsmaatregelen. De kredieten voor de verduurzamingsmaatregelen zijn opgenomen in het Jaarlijks Investerings Plan (JIP) en Meerjarig Investerings Plan (MIP) 2026-2029.

Verhogen inkomsten

Voor de opbrengsten uit belastingen en leges zijn de uitgangspunten uit de kadernota 2026 verwerkt in de begroting 2026. De opbrengsten onroerende zaakbelasting zijn met 25% verhoogd. Voor riool- en afvalstoffenheffing geldt een maximaal kostendekkendheid tarief. De leges zijn geïndexeerd met 2,7% conform de Meicirculaire 2025.

(bedragen x € 1.000)				
Verhoging belastinginkomsten en leges	2026	2027	2028	2029
OZB woningen	887	901	924	924
OZB niet-woningen	556	565	580	580
Verhoging leges begraafrechten	50	53	55	58
Verhoging overige leges	22	44	67	90
Totaal	1.515	1.563	1.626	1.652

Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 4.1 paragraaf lokale heffingen.

Nieuwe ontwikkelingen

(bedragen x € 1.000)					
Correcties of nieuwe beleidsvoorstellen		2026	2027	2028	2029
Autonome ontwikkelingen					
1.	Cao personeel	-274	-576	-576	-576
2.	Rentekosten	-352	-344	-336	-340
3.	Indexering Wmo	-240	-240	-240	-240
4.	Indexering Jeugdwet	-368	-368	-368	-368
5.	Kostendekkendheid afval	-42	-42	-42	-42
6.	Kostendekkendheid riolering	7	24	26	112
Actualisatie kapitaallasten					
	Kapitaallasten niet gedekt door reserve	-54	-40	-40	-58
7.	Bijstelling kapitaallasten	0	2	-1	-84
Overige ontwikkelingen					
8.	Onderhoud functieboek	-147	-147	-147	-147
9.	Bijdrage SML	-8	-8	-8	-8
10.	Bijdrage vervoer en opvang zwerfdieren	-34	-34	-34	-34
11.	Correctie bijdrage BsGW	17	18	18	6
12.	Renteopbrengsten BsGW	15	15	15	15
13.	Overige administratieve mutaties	-75	-75	-75	-75
Totaal		-1.555	-1.815	-1.808	-1.839

Onderstaand worden een aantal mutaties nader toegelicht:

Cao personeel

In juni 2025 is de nieuwe cao gemeenten over de periode 2025-2027 vastgesteld. Met terugwerkende kracht gaat deze in per 1 april 2025 voor een periode van 2 jaar. Door de nieuwe cao gemeenten stijgen de personeelskosten met € 276.000 in 2026 en € 576.000 in volgende jaren. Zie verder ook hoofdstuk 4.5 paragraaf bedrijfsvoering.

Rentekosten

Er is een berekening van de renteomslag gemaakt op basis van de te verwachten netto-rentebetalingen. Doordat de gemeente Maasgouw een redelijk lage schuldquote heeft en relatief hoge renteopbrengsten uit de obligatieportefeuille, komt de rente-omslagberekening uit op 0,5 %. In deze meerjarenbegroting 2026 – 2029 is er dan ook sprake van toerekening van rentekosten aan de activa. De berekening van de renteomslag 2026 is in de hoofdstuk 4.4 paragraaf financiering opgenomen.

Indexering Wmo en Jeugdwet

De budgetten Wmo en Jeugdwet zijn op basis van de landelijke indexering voor zorginstellingen geïndexeerd. De opgenomen bedragen betreffen een inschatting van de verwachte uitgaven.

Actualisatie Kapitaallasten

Toevoegingen en verhogingen van investeringen aan het JIP 2026 en MIP 2027 t/m 2029 (exclusief riolering) zorgen voor extra kapitaallasten vanaf 2027.

Onderhoud functieboek

In 2025 is het functieboek geactualiseerd. Dit heeft geleid tot enkele mutaties/correcties ten aanzien van de personeelskosten. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 4.5 paragraaf bedrijfsvoering.

Renteopbrengsten BsGW

Via de BsGW ontvangen we nu een rentevergoeding over de belastinggelden die de BsGW namens de gemeenten int. Voor Maasgouw is dit een jaarlijks rentevergoeding van € 15.000.

In de kadernota is rekening gehouden met een indexering van de overige budgetten (niet zijnde sociaal domein: Jeugdwet en Wmo). Als onderdeel van de heroverwegingen is bepaald dat de huidige budgetten niet worden verhoogd en werkzaamheden verricht dienen te worden binnen het bestaande beleid.

2. Kerngegevens

A. SOCIALE STRUCTUUR	2024	2025
Aantal inwoners per 1 januari	24.409	24.492
van 0 – 4 jaar	980	1.028
van 5 – 9 jaar	960	967
van 10 - 14 jaar	945	984
van 15 – 19 jaar	1.008	970
van 20 – 64 jaar	13.462	13.340
van 65 – 74 jaar	3.829	3.833
van 75 – 84 jaar	2.422	2.536
85 jaar en ouder	803	834
Aantal inwoners per kern:		
Beegden	1.888	1.897
Heel & Panheel	4.587	4.555
Linne	3.880	3.899
Maasbracht & Brachterbeek	7.034	7.006
Ohé & Laak	840	846
Stevensweert	1.697	1.788
Thorn	2.482	2.486
Wessem	2.001	2.015
Aantal uitkeringsgerechtigden per 1 augustus		
Participatiewet	288	254
IOAW	6	4
IOAZ	2	1
Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)	0	2

B. FYSIEKE STRUCTUUR	
Oppervlakte gemeente, waarvan:	5.812 ha
Binnenwater	1.242 ha
Land	4.570 ha
Wegoppervlakte	2,67 km ²
Groenoppervlakte (incl. heide en bossen)	4,64 km ²

C. FINANCIËLE STRUCTUUR	2025	2026	2025	2026
	Totaal	Totaal	Per inwoner	Per inwoner
Uitgaven gewone dienst	78.003.600	81.465.300	3.196	3.326
Opbrengst belastingen en leges	14.918.700	17.364.100	611	709
Algemene uitkering uit gemeentefonds	47.661.200	49.944.600	1.953	2.039
Uitkering deelfonds sociaal domein	2.301.900	2.373.400	94	97
Boekwaarde geactiveerde kapitaalsuitgaven per 1-1	119.712.000	119.441.400	4.904	4.877
Langlopende leningen per 1-1	54.564.200	52.689.600	2.235	2.151
Reserves en voorzieningen per 1-1	64.653.900	66.147.100	2.649	2.701

3. Programma's

De opbouw van deze programmabegroting wordt bepaald door het coalitieakkoord 2022-2026 "*Samen bouwen aan een sterk, sociaal en een duurzaam Maasgouw*". In de inleiding van het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om verder te bouwen aan een sterke gemeente, werken aan een sociaal Maasgouw en gestalte geven aan een duurzaam Maasgouw.

Dat leidt tot een indeling in zes hoofdprogramma's en één financieel overzicht (verplicht):

- 1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering**
- 2 Dienstverlening**
- 3 Sociaal domein**
- 4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed**
- 5 Leefomgeving, wonen en economie**
- 6 Gebiedsontwikkelingen**
- 7 Financiële overzichten**

Coalitieakkoord 2022-2026

Ieder hoofdprogramma start met de hoofddoelen van het coalitieakkoord 2022-2026. In het voorjaar van 2026 wordt na de gemeenteraadsverkiezingen een nieuw coalitie- of raadsakkoord 2026-2030 vastgesteld. De uitvoering van dit akkoord wordt vanaf de programmabegroting 2027 opgenomen.

Global Goals

Bij ieder hoofdprogramma de Global Goals opgenomen met een korte toelichting.

Uitvoering bestaand beleid

Naast het nieuwe beleid houdt elk team zich ook bezig met lopende werkzaamheden die verband houden met onderwerpen die tot de kerntaken behoren. Deze worden onder de uitvoering van het bestaande beleid kort beschreven.

Uitvoering nieuw beleid

Bij de onderwerpen in de zes hoofdprogramma's staan drie hoofdvragen centraal:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat gaat dat kosten?

Wat willen we bereiken?

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt per onderwerp beschreven welke maatschappelijke effecten we als gemeente willen bereiken. Uit de beschrijving moet blijken welke voordelen we voor burgers, bedrijven of instanties willen bereiken. We beschrijven niet welke "*output*" (diensten, producten of documenten) we opleveren, maar welke "*outcome*" (effecten) we willen bereiken. Omdat de gemeente binnen de programma's/ domeinen tal van activiteiten organiseert, voert het te ver om binnen een kaderstellend document als de programmabegroting de beoogde effecten tot in detail te beschrijven. Daarom worden de beoogde effecten in de programmabegroting in (relatief) abstracte bewoordingen beschreven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt beschreven welke gemeentelijke activiteiten in 2026 worden gepland om de beoogde maatschappelijke effecten te kunnen bereiken. Daarbij kan worden gedacht aan verbetering of vernieuwing van diensten of producten die voor burgers, bedrijven of instanties bedoeld zijn. Ook kan gedacht worden aan het uitvoeren van onderzoeken of het opstellen en uitvoeren van plannen die leiden tot meer effectiviteit bij het bereiken van maatschappelijke effecten of meer efficiëntie in het functioneren van de organisatie.

Wat gaat dat kosten?

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt beschreven met welke structurele of incidentele kosten de geplande activiteit gepaard gaat. Daarbij wordt ook meegewogen welke kosten gepaard gaan met de extra ambtelijke capaciteit die gevraagd is. Aan het eind van ieder programmahoofdstuk wordt een "overzicht van baten en lasten" gegeven.

Totaaloverzicht baten en lasten

Per programma is een overzicht met baten en lasten inclusief taakvelden opgenomen voor de jaren 2026 t/m 2029.

Projecten

Bij elk programma (indien van toepassing) zijn de belangrijkste projecten weergegeven. In de voortgangsrapportage van elke programmarapportage wordt over deze projecten gerapporteerd.

Verbonden partijen

Per programma is (waar van toepassing) aangegeven welke verbonden partijen gerelateerd zijn aan het betreffende programma.

Beleidsindicatoren

Tot en met 2025 zijn in de programmabegroting de beleidsindicatoren in hoofdstuk 3 opgenomen bij het desbetreffende programma. Vanaf 2026 zijn alle beleidsindicatoren samengevoegd en opgenomen in hoofdstuk 6.3 waarbij nog steeds zichtbaar is welke indicator bij welk programma hoort.

Financiële overzichten

Op grond van de BBV-voorschriften zijn ook een aantal financiële overzichten verplicht. Deze overzichten worden in hoofdstuk 3.7 weergegeven.

1. Algemene dekkingsmiddelen
2. Overhead
3. Vennootschapsbelasting
4. Onvoorzien

3.1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering

Coalitieakkoord 2022-2026

De schaal en omvang van de gemeente Maasgouw levert belangrijke voordelen op die we ook in de komende jaren willen benutten. De kleine afstand tussen lokaal bestuur en samenleving zorgt ervoor dat bestuurders en ambtenaren goed op de hoogte kunnen blijven van de wensen, opvattingen en zorgen die bij inwoners en ondernemers bestaan. We beschikken als gemeente over een compacte, wendbare en klantgerichte moederorganisatie en zijn in MER-verband ook verantwoordelijk voor drie dochterorganisaties: de Omgevingsdienst, de Sociale dienst en de dienst Bedrijfsvoering. Ook op andere fronten werken we samen met medeoverheden, instellingen en bedrijven om tot een adequate aanpak van opgaven te komen. Daarbij willen wij dat de gemeente Maasgouw zich blijft onderscheiden door een gezonde financiële positie en een laag niveau van belastingen.

Hoofddoelen coalitieakkoord
3.1.1 Algemene strategie en samenwerking
3.1.2 Burgerparticipatie
3.1.3 Global Goals gemeente
3.1.4 Veiligheid, crisisbeheersing en handhaving
3.1.5 Personeel en organisatie
3.1.6 Financiën en belastingen

Voor een verder toelichting op de hoofddoelen verwijzen wij u naar het coalitieakkoord 2022-2026 “Samen bouwen aan een sterk, sociaal en duurzaam Maasgouw”.

Global Goals

We dragen uit dat we een Global Goals gemeente zijn. Aan de hand van de Global Goals laten wij zien hoe wij als gemeente werken aan duurzaamheid. Ook laten we zien hoe inwoners en ondernemers daar een bijdrage aan kunnen leveren.

Vanaf de programmabegroting 2024 is gekozen voor een behoudende richting voor wat betreft de inzet van de Global Goals. Dat blijft de koers in 2026. Inhoudelijk blijft onze inzet desalniettemin gericht op een duurzaam Maasgouw.

In de voorliggende begroting is wederom per programma de Global Goals inclusief een korte toelichting opgenomen.

Verder wordt verwezen naar het Global Goals dashboard op de website [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl). In het Global Goals dashboard staat data die de doelen voor gemeenten in beeld brengen. Dit interactieve rapport is bedoeld om de cijfers, waarvan de meeste bronnen voor elke gemeente beschikbaar zijn, overzichtelijk en in samenhang te tonen.

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/sustainable-development-goals-rapport/inleiding>

Het programma Algemeen bestuur en organisatie draagt bij aan de volgende Global Goals:

Toelichting Global Goals

Global Goal 11 richt zich op het inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken van steden en dorpen.

Global Goal 16 gaat over een vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen en effectieve, verantwoordelijke en inclusieve instellingen.

Global Goal 17 richt zich op effectieve publieke, publiek-private en maatschappelijke samenwerkingsverbanden en op mondiale samenwerkingsverbanden voor duurzame ontwikkeling.

Uitvoering bestaand beleid

Binnen het programma Bestuur en bedrijfsvoering geeft de gemeente invulling aan haar takenpakket op het gebied van algemeen bestuur, veiligheid en bedrijfsvoering. Naast de uitvoering van onze reguliere werkzaamheden en wettelijke taken die wij uitvoeren, hebben wij onderstaand een aantal belangrijke thema's opgenomen die momenteel onderhanden zijn.

Strategische Visie Maasgouw 2035

Het streven is om eind 2025 een Strategische Visie Maasgouw 2035 vast te stellen. Belangrijke uitgangspunten bij de opstelling waren betrokkenheid van alle inwoners, juiste leeftijdsafspiegeling en optimale participatie, omdat dit leidt tot breder gedragen eigenaarschap. Dit is essentieel voor het borgen van de visie en succesvolle implementatie. Deze implementatie dient vanaf 2026 handen en voeten te krijgen.

Samenwerking Midden-Limburg (Regiodeal)

Vanuit gemeente Maasgouw wordt bestuurlijk en ambtelijk intensief deelgenomen aan de samenwerking binnen Midden-Limburg (SML). Enerzijds betreft dit de samenwerking ten behoeve van de Regiodeal Midden-Limburg met daarin de programma's Leefbaarheid, Landschap & Klimaat en Economie, arbeidsmarkt & onderwijs en tot slot een pijler ten behoeve van de toekomstige bestuurlijke borging van de extra ontwikkelde samenwerking. Hiervoor is regionaal een bedrag beschikbaar van € 40 miljoen voor de periode 2026-2029. Anderzijds betreft het de 'reguliere' samenwerking binnen de werkvelden van SML, waarvoor in 2026 de inwonersbijdrage verhoogd zal worden.

Burgerparticipatie

In 2025 is een adviseur burgerparticipatie aangenomen die een plan van aanpak opgesteld heeft dat is gericht op ambities voor het meedenken en meepraten van burgers bij besluitvormingsprocessen en op het meedoen van burgers in de samenleving. Hierbij streven we naar een uniforme benadering van burgerparticipatie, met focus op wederzijds vertrouwen, transparantie en duidelijke communicatie tussen inwoners en de gemeente, om betrokkenheid en eigenaarschap te vergroten.

Integrale Veiligheid

Op basis van het Integraal Veiligheidsplan werkt de gemeente samen met politie, OM en andere overheden aanpak van problemen op gebied van ondermijning, overlast en geweld, criminaliteit en woninginbraken. Ook wordt er binnen de Veiligheidsregio samengewerkt aan crisisbeheersing en de uitvoering van de brandweertaken.

Uitvoering nieuw beleid

Hoofddoel 3.1.1 Algemene strategie en samenwerking

Borging strategische visie

Wat willen wij bereiken?

Uitvoeren en borgen van de Strategische Visie Maasgouw 2035.

Wat gaan we daarvoor doen?

Na een uitgebreid totstandkomingstraject met verschillende vormen van participatie door inwoners zal in september 2025 de Strategische Visie Maasgouw 2035 worden opgeleverd en in december 2025 aan de raad worden voorgelegd.

Om te kunnen bereiken dat de toekomstambities in de Strategische Visie ook daadwerkelijk worden gerealiseerd moet een meerjarig uitvoeringsplan of -programma worden vastgesteld waarin wordt beschreven welke projecten, acties en maatregelen worden uitgevoerd om de strategische doelen te kunnen bereiken. De vaststelling van de visie zal daarom ook gepaard moeten gaan met de vaststelling van een opdracht om een uitvoeringsplan op te stellen. Met het oog op de raadsverkiezingen in maart 2026 ligt het voor de hand om dit uitvoeringsplan ter vaststelling aan het nieuwe gemeentebestuur voor te leggen.

In de organisatiewetenschap wordt de lijn “Structure follows strategy” gevolgd. Dat betekent dat onderzocht moet worden welke aanpassingen in structuur en cultuur van de gemeentelijke organisatie nodig zijn om (de uitvoering van) de Strategische Visie Maasgouw 2035 te kunnen borgen. Daarbij moeten aspecten als organisatiestructuur & besturingsfilosofie, organisatiecultuur & kernwaarden en organisatieontwikkeling & strategische personeelsplanning tegen het licht worden gehouden. Dit vraagt om de expertise van adviesbureaus die in dergelijke organisatievraagstukken gespecialiseerd zijn. De kosten voor deze inhuur van wordt geraamd op € 75.000.

Wat gaat dat kosten?

€ 75.000 incidenteel voor 2026.

Hoofddoel 3.1.2 Burgerparticipatie

Adviseur burgerparticipatie

Wat willen wij bereiken?

Een beweging inzetten waarbij we op een andere (meer uniforme) manier kijken naar en omgaan met burgerparticipatie. Daarbij hebben we aandacht voor het creëren van wederzijds vertrouwen, transparantie en duidelijke communicatie tussen inwoners en de gemeente om zo de betrokkenheid en het eigenaarschap van inwoners en de interne organisatie te vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen?

De adviseur burgerparticipatie heeft in 2025 een plan van aanpak opgesteld om te komen tot visie op en werkwijze voor wat betreft burgerparticipatie. Uit het verleden is gebleken dat het noodzakelijk is om een adviseur burgerparticipatie te hebben die de rode draad in de organisatie bewaakt, bestuur adviseert en daar waar nodig bijstelt.

Wat gaat dat kosten?

€ 75.000 structureel vanaf 2026, 0,67 fte schaal 10.

Hoofddoel 3.1.5 Personeel en organisatie

Inwerkprogramma raad

Wat willen wij bereiken?

Raadsleden en burgerleden die zijn toegerust hun rol te vervullen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de maanden na de gemeenteraadsverkiezingen 2026 een start- en ontwikkelprogramma voor raads- en burgerleden uitvoeren om kennis en vaardigheden op te doen en te ontwikkelen.

Wat gaat dat kosten?

€ 20.000 incidenteel voor 2026.

Verbonden partijen

Naam
Servicecentrum MER
Veiligheidsregio Limburg-Noord
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
Grenspark Maas-Swalm-Nette
Samenwerking Midden Limburg
Euregio Rijn-Maas-Noord

Voor meer informatie verwijzen wij naar hoofdstuk 4.6 paragraaf verbonden partijen.

Totaaloverzicht baten en lasten programma algemeen bestuur en bedrijfsvoering

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
0.1 Bestuur	161.275	-	-	-	-	-
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	66.385	67.032	67.032	67.032	67.032	67.032
1.2 - Openbare orde en veiligheid	44.452	20.660	20.660	20.660	20.660	20.660
Totaal Baten	272.112	87.692	87.692	87.692	87.692	87.692
Lasten						
0.1 - Bestuur	1.992.343	1.576.301	1.960.793	1.871.224	1.871.224	1.871.224
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	2.168.706	2.182.499	2.363.533	2.418.533	2.418.369	2.419.710
1.2 - Openbare orde en veiligheid	163.936	234.464	214.131	215.875	215.875	215.875
3.1 - Economische ontwikkeling	39.000	1.020.700	22.000	22.000	22.000	22.000
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	90.100	-	-	-	-
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	128.059	187.985	118.000	97.000	97.000	97.000
Totaal Lasten	4.492.043	5.292.049	4.678.457	4.624.632	4.624.468	4.625.809
Totaal saldo baten en lasten	-4.219.931	-5.204.357	-4.590.765	-4.536.940	-4.536.776	-4.538.117
Baten reserves	25.654	1.438.354	23.283	21.739	12.398	724
Lasten reserves	-	158.200	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	25.654	1.280.154	23.283	21.739	12.398	724
Totaal saldo	-4.194.277	-3.924.203	-4.567.482	-4.515.201	-4.524.378	-4.537.393

3.2 Dienstverlening

Coalitieakkoord 2022-2026

De gemeente verleent op veel manieren diensten aan inwoners en ondernemers. Daarbij kan worden gedacht aan fysieke, telefonische, digitale of schriftelijke dienstverlening. Deze diensten worden geleverd door de gemeentelijke moederorganisatie en door de MER-diensten die onder verantwoordelijkheid van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen vallen. Zowel voor de gemeentelijke moederorganisatie als de MER-diensten lopen programma's en projecten om de dienstverlening verder te verbeteren. Ook is het nodig om in te spelen op ontwikkelingen in wet- en regelgeving.

Hoofddoelen coalitieakkoord
3.2.1 Dienstverlening door gemeente
3.2.2 Dienstverlening door MER-diensten
3.2.3 Eisen in landelijke wet- en regelgeving

Voor een verder toelichting op de hoofddoelen verwijzen wij u naar het coalitieakkoord 2022-2026 "Samen bouwen aan een sterk, sociaal en duurzaam Maasgouw".

Global Goals

Het programma dienstverlening draagt bij aan de volgende Global Goals:

Toelichting Global Goals

Global Goal 5 richt zich op het stoppen van alle vormen van discriminatie, en het bereiken van volledige en effectieve participatie op alle niveaus van besluitvorming.

Global Goal 10 gaat over sociale, economische en politieke insluiting van iedereen. Kortom het scheppen van gelijke kansen.

Global Goal 17 richt zich op effectieve publieke, publiek-private en maatschappelijke samenwerkingsverbanden.

Uitvoering bestaand beleid

In 2026 wordt het programma dienstverlening door de gemeente afgerond. In 2026 wordt bekeken hoe dit verder in de toekomst wordt uitgezet en hoe dit kan aansluiten bij het gezamenlijk programma "Dienstverlening MER-organisatie 2025-2030". Dienstverlening is van toepassing op de gehele organisatie. Dit blijkt ook uit de vastgestelde gezamenlijke dienstverleningsvisie.

In 2026 wordt verder uitvoering gegeven aan de ingezette lijn, waarvoor budget is aangevraagd in de programmabegroting 2025.

Facilitaire dienstverlening en interieurverzorging

De facilitaire dienstverlening en interieurverzorging is de stille kracht achter een goed functionerende organisatie. Het draait om alle ondersteunende diensten die ervoor zorgen dat medewerkers hun werk prettig, veilig en efficiënt kunnen doen. In 2026 willen wij dit voortzetten.

Kwaliteit

In 2026 zal het team kwaliteit haar bijdrage leveren aan het programma “Dienstverlening door gemeente” en het gezamenlijke programma “Dienstverlening MER-organisatie 2025-2030”. Daarnaast zullen zij zich bezighouden met het verbeteren van de dienstverlening en de implementatie van een aantal onderdelen die voortkomen vanuit de begroting van SC MER.

Klant Contact Center

Het Klant Contact Center (KCC), is het kloppend hart van de organisatie. Het is namelijk het eerste en belangrijkste contactpunt voor de inwoners. Het is de plek waar alle communicatie met klanten samenkomt, via de telefoon, e-mail en sociale media. Het KCC heeft de afgelopen jaren een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Zij hebben in het tweede kwartaal van 2025 laten zien dat ze beschikken over 75% zelf oplossend vermogen. Het is van belang om dit in 2026 vast te houden voor de toekomst.

Het doel blijft dat ook ‘goede telefonische toegankelijkheid, waarbij het vertalen van de klantvraag naar realiseerbare antwoorden centraal staat, waardoor het klantcontact werkt’. In 2026 blijven wij werken aan het professionaliseren van het team, de interne telefonische bereikbaarheid uit te breiden, een aantal processen, zoals agendabeheer, te optimaliseren voor een beter klant contact. Kwaliteitsmonitoring en kwaliteit versus kwantiteit. Ook de klanttevredenheidsmetingen worden in 2026 voortgezet. De inwoner geeft het gehele algemene telefonische contact het cijfer 8,6 in het tweede kwartaal van 2025. De verbeterpunten die voortvloeien uit de klanttevredenheidsmetingen worden verzameld en indien nodig worden er verbeteringen doorgevoerd. In 2026 is het van belang dat wij vasthouden aan een goede klanttevredenheid, ‘behouden wat werkt en vernieuwen waar nodig’.

Burgerzaken

In de programmabegroting 2025 is aandacht besteed aan het professionaliseren van het personeel burgerzaken. Als gemeente willen wij een sterke en betrouwbare partner zijn, waar andere op kunnen bouwen. Deze investering is gedaan, waardoor wij als gemeente beter kunnen inspelen op onvoorziene omstandigheden, veranderingen en hierdoor een consistent dienstverleningsniveau kunnen bieden naar onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en andere overheidsorganisaties.

Binnen burgerzaken is nog veel inhoudelijke groei noodzakelijk. In 2026 wordt dan ook aandacht besteed aan het verder stabiliseren van het personeel, de telefonische stabiliteit, het minder kwetsbaar zijn door het verbreden van inhoudelijke kennis, het verder vooruit denken en het nog beter inspelen op toekomstige ontwikkelingen. Verder zullen wij in 2026 op het gebied van kwaliteitsmonitoring en kwaliteitsverbetering inzetten.

De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) heeft een steekproef uitgevoerd bij de gemeente Maasgouw. Zij gaven aan onder de indruk te zijn en hebben complimenten uitgesproken over de keuzes die gemaakt zijn. Er zijn duidelijke afspraken rondom taken, verantwoordelijkheden en tijdsplanningen om de burger van dienst te kunnen zijn. De PDCA-cyclus wordt goed toegepast en jullie zijn op de hoogte wat er aan processen is geregistreerd en indien nodig waar deze aangepast dienen te worden. Zelfevaluaties en andere toetsingen worden benut om doelgericht met verbeterpunten aan de slag te kunnen gaan, en daar worden mooie resultaten mee geboekt.’

De klanttevredenheidsmetingen worden ook in 2026 uitgevoerd. De burger geeft burgerzaken en de receptie een klanttevredenheidscijfer van een 8,7 in het tweede kwartaal van 2025. Dit is een mooi cijfer, het is van belang dat we dit in 2026 kunnen voorzetten en verbeteren waar nodig.

Dienstverlening MER-organisaties 2025-2030

In 2025 is het gezamenlijk programma “Dienstverlening MER-organisaties 2025-2030” opgesteld voor de vier MER-organisaties (Maasgouw, Roerdalen, Echt-Susteren en SC MER). De ambitie van het gezamenlijk programma dienstverlening is om de werkwijzen, bedrijfsvoeringsprocessen en informatiesystemen van de MER-organisaties te uniformeren. Dit doen wij vanuit de gezamenlijke dienstverleningsvisie, waarbij de inwoner, ondernemer- en ketenpartnergerichte, kanaalafhankelijke dienstverlening centraal staat.

Op basis van de gezamenlijke dienstverleningsvisie zijn de belangrijkste doelen geformuleerd. Deze doelen worden uitgewerkt in projecten.

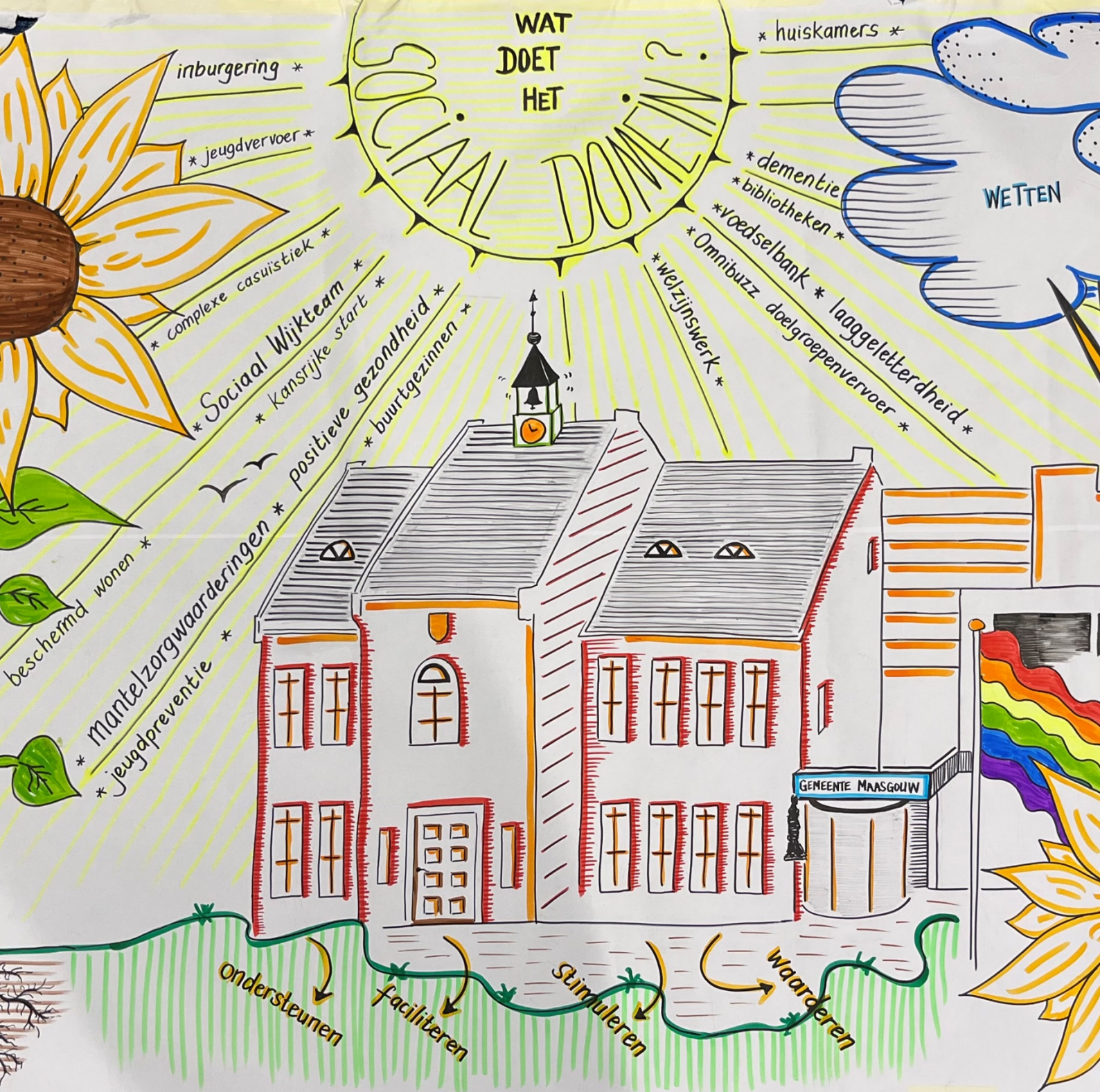
Binnen het programma willen wij de volgende doelen bereiken:

1. Invoeren van nieuwe wet- en regelgeving:
Door de huidige en toekomstige wetgeving, zoals de Wet open overheid (Woo), Wet modernisering elektronische bestuurlijk verkeer (Wmebv) en regels voor digitale toegankelijkheid, te implementeren in onze processen, zorgen we voor een conforme en toegankelijke dienstverlening. Wetgeving is ondersteunend aan onze digitale dienstverlening.
2. Ontwikkeling en implementatie van een omnichannel-concept, betere bereikbaarheid:
Onze dienstverlening is via meerdere kanalen beschikbaar. Wij gaan onderzoeken en vandaar uit verder vormgeven of onze dienstverlening centraal of beter domeingericht kan worden ingericht. Het doel is dat inwoners, ondernemers en ketenpartners meer keuze hebben en wij daarmee een betere bereikbaarheid hebben.
3. Uniformeren en doorontwikkeling digitale dienstverlening:
Door processen te standaardiseren en landelijke normen te volgen, verbeteren wij de digitale dienstverlening en bieden wij een eenduidig serviceniveau, onafhankelijk van het kanaal.
4. Definiëren en borgen van dienstverlenings-DNA:
Wij ontwikkelen een gedeeld dienstverlenings-DNA dat de competenties en de cultuur binnen de vier MER-organisaties verankert en richting geeft.
5. Standaardisatie en uniformering van de digitale dienstverleningsprocessen:
Door gezamenlijke processen te beschrijven en te borgen via de Lean-methodiek, vergroten wij efficiëntie en de effectiviteit van de (digitale) dienstverlening.
6. Vergroten van professionaliteit en klantgerichtheid:
Wij professionaliseren klantgerichtheid om samen met medewerkers, inwoners, ondernemers en ketenpartners voortdurend de kwaliteit te verbeteren.

In 2026 worden projecten uitgevoerd om uitvoering te geven aan bovenstaande doelen.

Totaaloverzicht baten en lasten programma dienstverlening

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
0.2 - Burgerzaken	561.907	375.515	393.215	399.915	406.915	413.915
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	80.757	85.654	135.654	138.654	140.654	143.654
Totaal Baten	642.664	461.169	528.869	538.569	547.569	557.569
Lasten						
0.2 - Burgerzaken	1.026.403	1.230.974	1.221.240	1.244.502	1.243.336	1.243.336
1.2 - Openbare orde en veiligheid	3.520	9.000	13.398	13.431	13.465	13.465
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	134.634	156.238	178.792	181.483	181.433	180.607
Totaal Lasten	1.164.557	1.396.212	1.413.430	1.439.416	1.438.234	1.437.408
Totaal saldo baten & lasten	-521.893	-935.043	-884.561	-900.847	-890.665	-879.839
Baten reserves	56.639	77.234	1.304	1.304	1.304	1.304
Lasten reserves	-	31.965	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	56.639	45.269	1.304	1.304	1.304	1.304
Totaal saldo	-465.254	-889.774	-883.257	-899.543	-889.361	-878.535

3.3 Sociaal Domein

Coalitieakkoord 2022-2026

Door de decentralisatie van taken van het Rijk naar de gemeenten is het takenpakket van gemeente in het sociaal domein in de afgelopen jaren fors uitgebreid. Samen met andere organisaties geeft de gemeente invulling aan een takenpakket op het terrein van "arbeid, inkomen en participatie", "zorg, wonen en veiligheid" en "jeugdzorg en onderwijs". De gemeente bouwt aan een sociale basisinfrastructuur en bevordert positieve gezondheid en inclusie. Daarnaast willen we op het werkveld "sport, cultuur en accommodaties" blijven werken aan de mogelijkheden voor mensen om invulling te geven aan sportieve of sociaal-culturele activiteiten. Binnen dit geheel moet worden ingespeeld op demografische ontwikkelingen, zoals de vergrijzing.

Hoofddoelen coalitieakkoord
3.3.1 Toekomstbestendige zorg
3.3.2 Doorontwikkeling sociaal wijk team (SWT)
3.3.3 Zorg, ondersteuning, wonen en veiligheid
3.3.4 Sociale basisinfrastructuur, gezondheid en inclusie
3.3.5 Arbeid, inkomen en participatie
3.3.6 Cultuur, sport en accommodaties
3.3.7 Jeugdzorg en onderwijs

Voor een verder toelichting op de hoofddoelen verwijzen wij u naar het coalitieakkoord 2022-2026 "Samen bouwen aan een sterk, sociaal en duurzaam Maasgouw".

Global Goals

Het programma sociaal domein draagt bij aan de volgende Global Goals:

Toelichting Global Goals

Global Goal 1 gaat over het beëindigen van armoede, het zorgen voor gelijke toegang tot basisvoorzieningen en gelijke economische rechten en het vergroten van weerbaarheid van mensen in kwetsbare situaties.

Global Goal 2 draait om toegang voor iedereen tot veilig, voedzaam en voldoende voedsel.

Bij Global Goal 3 draait het om het zorgen voor toegang tot goede gezondheidszorg.

Global Goal 4 is gericht op goed basis-, voortgezet en hoger onderwijs voor iedereen.

Global Goal 5 richt zich op het stoppen van alle vormen van discriminatie, en het bereiken van volledige en effectieve participatie op alle niveaus van besluitvorming.

Global Goal 8 richt zich op duurzame economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen.

Global Goal 10 gaat over sociale, economische en politieke insluiting van iedereen. Kortom het scheppen van gelijke kansen.

Global Goal 11 richt zich op het inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken van steden en dorpen.

Global Goal 17 richt zich op effectieve publieke, publiek-private en maatschappelijke samenwerkingsverbanden.

Uitvoering bestaand beleid

Binnen het sociaal domein geeft de gemeente uitvoering aan een uitgebreid takenpakket en moet worden ingespeeld op een divers geheel van opgaven. Op het taakveld "arbeid, inkomen en participatie" blijft het streven dat inwoners zo veel als mogelijk meedoen in de maatschappij. Opgaven voor zorg, ondersteuning, wonen en veiligheid worden in samenhang aangepakt. Binnen dit geheel vormen de jeugdzorg en de hervormingsagenda jeugd een belangrijk aandachtsveld. Ook wordt er geïnvesteerd in diverse gemeenschapsaccommodaties en huisvesting van onderwijs. De investeringen en inspanningen binnen het sociaal domein zijn veelal in de preventieve en faciliterende sfeer. Daarom zijn directe revenuen vaak niet of moeilijk meetbaar en komen positieve effecten veelal buiten de gemeentelijke begroting tot uitdrukking. We zijn er van overtuigd dat deze investeringen in een brede maatschappelijke basis noodzakelijk zijn om toekomstige meerkosten te beperken.

Samen bouwen aan een veerkrachtig sociaal domein

In 2026 bouwen we voort op de koers uit het coalitieakkoord "Samen bouwen aan een sterk, sociaal en duurzaam Maasgouw". Die koers vraagt om keuzes die bijdragen aan een sterkere sociale basis, meer preventie en vroegsignalering en het versterken van bestaanszekerheid en inclusie.

De samenleving en andere overheden doen steeds vaker een beroep op het sociaal domein. Binnen Maasgouw spelen we daarop in met een brede, integrale benadering waarin we aandacht geven aan wat nodig is. We geloven in passende zorg en ondersteuning, de menselijke maat en de kracht van samenwerking. Waar nodig nemen we verantwoordelijkheid, maar steeds vaker vervullen we de rol van facilitator. Zo starten we in 2026 met een digitaal buurtnetwerk dat ondersteunt bij het verbinden van burens met elkaar en lokale stakeholders om offline ontmoetingen en burgerbetrokkenheid te stimuleren.

Het Sociaal Wijkteam vormt het centrale toegangspunt voor inwoners met ondersteuningsvragen. Binnen dit multidisciplinaire team van gemeentelijke en externe professionals wordt wijkgericht en laagdrempelig gewerkt. We bouwen verder aan een sterk voorliggend veld, met onder andere de Huiskamer Plus, de Huiskamer voor Dementie en andere lokale ontmoetingsplekken die bijdragen aan welzijn, preventie en verbondenheid in de kernen. Zo ontwikkelt de bibliotheek zich verder als lokale basisvoorziening op het gebied van taal, digitale vaardigheden, ontmoeting en participatie. In overleg met verenigingen verkennen we toekomstscenario's, waarbij behoud van leden, vrijwilligers en accommodaties centraal staat.

De uitvoering binnen het sociaal domein gebeurt samen met een breed netwerk van partners. Zo is het Servicecentrum MER uitvoerder van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet. Voor werk en ontwikkeling zijn we aangesloten bij het nieuwe participatiebedrijf DOON, opvolger van Westrom. Daarnaast zetten we ons eigen Mensontwikkelbedrijf Maasgouw verder door, met als doel inwoners zo zelfstandig mogelijk naar vermogen te laten deelnemen aan de maatschappij. In 2026 versterken we naar verwachting onze jeugdzorg door aansluiting bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Jeugd Limburg (MGR Jeugd Limburg), in lijn met landelijke oproepen tot regionale samenwerking. We werken intensief samen met welzijnsorganisaties, Vluchtelingenwerk, GGD Limburg-Noord, onderwijs, vrijwilligersorganisaties en zorgaanbieders.

Ons beleid is afgestemd op landelijke en regionale akkoorden zoals IZA, GALA en de Hervormingsagenda Jeugd. Ontwikkelingen zoals de Participatiewet in Balans, personeelstekorten en vergrijzing zijn ook bepalend. We kijken uit naar de richting van een nieuw kabinet en gemeenteraad.

In 2026 wordt een toekomstgericht armoedebelief vastgesteld. Hiermee wordt bestaanszekerheid voor de inwoners versterkt. Dit beleid richt zich op structurele ondersteuning voor lage inkomens, samenwerking, en het vergroten van bereik en vertrouwen. We waarborgen toegankelijke schuldhulp en investeren in vroegsignalering en begeleiding bij financiële stress.

Ondanks de financiële uitdagingen zijn wij van mening dat we met de invulling van deze speerpunten ook voor 2026 een solide programma sociaal domein hebben voorgelegd. Hieronder hebben wij een aantal thema's uitgewerkt:

Hervormingsagenda Jeugd

De druk op de jeugdhulp neemt in onze regio nog steeds toe. Relatief veel jeugdigen ontvangen jeugdhulp en de arbeidsmarkt voor de jeugdhulp is overspannen. Deskundig en ervaren personeel vinden is lastig binnen onze regio, meer nog door de geografische ligging. Daarom werken we lokaal, regionaal en landelijk verder aan interventies uit de hervormingsagenda die zorgen voor zelfredzamere gezinnen, betere voorzieningen in de sociale basis voor gezinnen en een verminderde stijging in het gebruik van jeugdhulp. Samen met onze inwoners en partners zoals het onderwijs en de zorg werken we aan een sterke regionale en lokale pedagogische basis.

In 2026 voeren we daarom het volgende uit:

- Praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts (zie ook TBZ);
- Kansrijke start (zie ook GALA en IZA);
- Buurtgezinnen;
- Streetcare;
- Belangrijke ander;
- Burgervoogd;
- Doorontwikkeling lokaal team CJG.

Haalbaarheid besparing jeugdzorg

Tijdens de heroverweging ter voorbereiding op de begroting 2026 is de taakstelling voor Jeugdzorg opnieuw geëvalueerd. In de begroting 2024 is er binnen het sociaal domein een taakstelling van €478.000 opgenomen voor het jeugdzorgbudget, die ingaat per januari 2026. Deze taakstelling is gebaseerd op de landelijke Hervormingsagenda Jeugd (HAJ): het Rijk en gemeenten willen, in samenwerking met het werkveld en het onderwijs, de stijging van de jeugdzorgkosten beperken door middel van beter passende hulp, gerichtere doorverwijzing en kortere, effectievere trajecten.

Landelijk gezien blijft de uitvoering achter. De deadline voor het realiseren van de volledige besparingsopgave

is verschoven van 2026 naar 2028, en veel maatregelen moeten hun volledige effect nog aantonen. Om dit te compenseren heeft het Rijk in de Voorjaarsnota 2025 de landelijke besparingsopgave verlaagd en tijdelijk extra middelen beschikbaar gesteld. In de Meicirculaire 2025 wordt duidelijk dat er aanvullende compensatie komt om tekorten te verdelen tussen Rijk en gemeenten. Deze compensatie vervangt echter onze gemeentelijke taakstelling niet.

Maasgouw heeft in vergelijking met bijvoorbeeld Roermond, Echt-Susteren en Roerdalen het laagste aantal jeugdzorgcliënten en ook de laagste kosten wat betreft inzet van maatwerkvoorzieningen. Dit lijkt erop te wijzen dat ons beleid loont, beleid dat is gericht op: vroeg signaleren, preventie en samenwerken.

Maar besparingen zie je niet meteen terug. Landelijke prijsregels (AMvB Reële Prijzen) en vaste indexaties in contracten lopen gewoon door. Daardoor blijven de totale kosten stijgen, zelfs als we lokaal doelmatiger werken. Wat we wel kunnen beïnvloeden pakken we aan door onder andere het:

- aanbieden van passende, sneller;
- afschalen als het kan;
- samen optrekken met onze regiogemeenten; en
- de sociale basis versterken.

Hierdoor is zwaardere (duurdere) zorg minder vaak of minder lang nodig is.

Participatiewet

De gemeente Maasgouw kiest voor een inclusieve aanpak door inwoners met een Participatiewet-uitkering (PW'ers) in eigen dienst te nemen binnen de buitendienst. Zo bieden we mensen met een arbeidsbeperking structurele kansen op werk, vervullen we onze voorbeeldrol als publieke werkgever en voldoen we aan onze wettelijke taak. Sinds de sluiting van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) instroom groeit de noodzaak om alternatieve werkplekken te bieden. In 2024/2025 is een pilot gestart met zeven PW'ers in eigen dienst te nemen; deze is succesvol verlopen. De inzet is stabiel, de begeleiding effectief en de werkzaamheden sluiten goed aan bij de capaciteiten van deze medewerkers. Na een succesvolle pilot willen we deze aanpak

voortzetten en vervangen we vanaf 2026 met PW'ers geleidelijk de uitstromende SW'ers: 1 fte in 2026, gevolgd door gemiddeld 0,5 fte per jaar in de jaren daarna. De totale opgave bedraagt 35 fte, verdeeld over een periode van 40 jaar. De personeelsstructuur en faciliteiten zijn hiervoor al ingericht.

Toekomstbestendige zorg

De samenleving en andere overheidslagen doen steeds vaker een beroep op het sociaal domein. Om hier effectief op in te spelen, werken we intensief samen in een programmateam, over de grenzen van beleidsterreinen heen. Samen geven we vorm aan verschillende bewegingen en akkoorden die elkaar versterken en bijdragen aan gedeelde doelen.

Binnen toekomstbestendige zorg (TBZ) lopen in 2026 de onderstaande projecten en processen:

- Doorbraakteam ^[1] Maasgouw;
- Doorontwikkeling van een laagdrempelig toegankelijk sociaal wijkteam;
- Doorontwikkeling van passende voorliggende voorzieningen;
- Praktijkondersteuner huisarts jeugd;
- Doorontwikkeling Mensontwikkelbedrijf Maasgouw;
- Verbetering monitoring sociaal domein;
- Ontwikkeling reablement ^[2] voor hulp bij het huishouden in Maasgouw.

GALA

We gaan door met de uitvoeringsactiviteiten behorende bij het GALA (gezond en actief leven akkoord). De uitvoeringsactiviteiten vinden plaats op de onderstaande thema's:

Thema Sport, bewegen en cultuur

- Lokaal Sportakkoord;
- Brede Regeling Combinatiefunctie

Thema Gezondheid en Sociale basis

- Terugdringen Gezondheidsachterstanden;
- Kansrijke Start;
- Valpreventie;
- Leefomgeving;
- Opgroeien in een Kansrijke Omgeving & Vroegsignalering Alcoholproblematiek;
- Versterken sociale basis (op basis van de nog in 2025 vast te stellen Visie Sociale basis);
- Mantelzorg;
- Welzijn op recept (Sociaal wijkteam bij de huisarts).

Thema Ondersteunende onderdelen

- Versterking kennis- en adviesfunctie GGD;
- Coördinatiekosten regionale aanpak preventie.

Nadat de strategische visie en de visie op burgerparticipatie zijn vastgesteld zal de visie op de sociale basis ter besluitvorming worden aangeboden. In 2026 zal uitvoering gegeven worden aan de visie sociale basis.

Gezondheid

In 2026 dient er nieuw gezondheidsbeleid opgesteld te worden. De Noord- en Midden-Limburgse gemeenten en de GGD gaan verder met de uitvoering van het versterkingsplan waardoor de GGD weer in staat is de wettelijke taken naar behoren uit te voeren.

Inclusie

In 2026 gaan we door met de uitvoering van de lokale inclusieagenda.

IZA

In 2024 hebben we het gemeentelijk uitvoeringsplan voor het Integraal Zorgakkoord (IZA) opgesteld. De onderdelen van het uitvoeringsplan zijn 2025 concreet uitgewerkt en gemeenten zijn vanaf september 2024 gestart met de daadwerkelijke uitvoering.

Voor Maasgouw betekent dit dat we in 2026 uitvoering geven aan:

- het transformatieplan Instroommodel mentale gezondheid waarin het sociaal wijkteam samenwerkt met huisartsen en de GGZ;
- het verder vormgeven van een laagdrempelig ontmoetingsnetwerk dat een onderdeel vormt van hele regionale netwerk van laagdrempelige steunpunten voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid;
- versterken en monitoren van ketenaanpakken en gezonde leefstijlinterventies die we al uitvoeren vanuit het GALA in samenwerking met de regio Noord- en Midden-Limburg.

Begrotingssubsidies 2026

De Algemene wet bestuursrecht bepaalt in artikel 4:23 lid 1 dat een bestuursorgaan slechts subsidie verstrekt op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Een subsidiedeelverordening (zoals in Maasgouw wordt gehanteerd voor verschillende subsidiabele activiteiten) is zo'n wettelijke grondslag.

Op dit uitgangspunt bestaan een aantal uitzonderingen, genoemd in artikel 4:23 lid 3 Algemene wet bestuursrecht. Eén van die uitzonderingen is de zogenoemde "begrotingssubsidie" (artikel 4:23 lid 3 aanhef en sub c). Een voorwaarde voor het verstrekken van een begrotingssubsidie is dat de begroting, de subsidieontvanger en het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld vermeldt.

(bedragen in €)	
Naam subsidieontvanger	Maximaal subsidiebedrag 2026
Stichting SMBM Menswel	1.444.770
Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg	1.400.000
Bibliotheek	491.800
Stichting Algemeen Maatschappelijk Werk ML	436.190
MEE de Meent Groep	204.974
PSW Werk (Mens in Ontwikkeling)	165.000
Stichting Wijzers in Onderwijs	144.000
BV Don Bosco	95.000
Stichting Sportzaal C.A. Linne	74.900
Laaggeletterdheid en Taallessen	43.702
Stichting Zwembad Speeltuin Weerderhof	21.735
Discriminatie.nl Limburg	15.949
Stichting Halt	14.145
Slachtofferhulp	9.762
Totaal	4.561.927

Uitvoering nieuw beleid

Hoofddoel 3.3.3 Zorg, ondersteuning en veiligheid

Maatwerkvoorzieningen Wmo

Wat willen wij bereiken?

Voldoende financiële middelen beschikbaar hebben om de maatwerkvoorzieningen in 2026 te kunnen financieren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er zit een correlatie tussen het aantal inwoners dat vergrijst en de behoefte aan een vorm van maatwerkvoorzieningen. Met name bij hulp bij het huishouden is dit sterk zichtbaar. Juist om die reden zijn vanuit het Rijk structureel extra middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen nemen jaarlijks geleidelijk toe en zouden daardoor synchroon moeten bewegen met de groei van deze groep. Echter constateren wij dat de dubbele vergrijzing bij de gemeente Maasgouw eerder is ingezet dan bij omliggende en vergelijkbare gemeenten. Om dit te ondervangen, zetten wij voor 2026 aanvullende middelen in. Dit is een incidenteel bedrag, aangezien de aanvullende rijksmiddelen naar verwachting per 2027 voldoende zullen zijn.

Wat gaat dat kosten?

€ 100.000 incidenteel voor 2026.

Hoofddoel 3.3.4 Sociale basisinfrastructuur, gezondheid en inclusie

Sociaal medische indicaties kinderopvang

Wat willen wij bereiken?

Kinderopvang financieel toegankelijk houden voor inwoners die door sociale en/of medische omstandigheden noodzaak hebben aan kinderopvang maar geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.

Wat gaan we daarvoor doen?

In sommige situaties kan kinderopvang noodzakelijk zijn zonder dat de ouder werkt. Er is dan sprake van een sociale en/of medische noodzaak en de voorwaarde dat de ouder geen inkomsten uit werk ontvangt. Immers, werkende ouders hebben recht op een kinderopvangtoeslag. De jeugdarts/verpleegkundige van de GGD, Centrum Jeugd en Gezin en het Sociaal wijkteam bepalen de noodzaak. Als deze ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag kunnen ze aanspraak maken op vergoeding van de kosten van de kinderopvang op grond van een sociaal medische indicatie. De sociaal medische indicatie draagt bij aan een betere balans in draagkracht en draaglast in het gezin waarmee mogelijk geen of minder geïndiceerde (duurdere) jeugdhulp ingezet hoeft te worden. De regeling sociaal medische indicatie is daarmee een preventiemaatregel. Kinderopvangorganisaties bepalen zelf de tarieven. Omdat deze tarieven jaarlijks stijgen is het huidige budget onvoldoende en zijn er extra middelen nodig.

Wat gaat dat kosten?

€ 50.000 structureel vanaf 2026.

Hoofddoel 3.3.4 Sociale basisinfrastructuur, gezondheid en inclusie

Armoedebeloid

Wat willen wij bereiken?

De negatieve effecten van armoede te verminderen en kwetsbare groepen te ondersteunen bij het verbeteren van hun economische en sociale positie. Het nieuwe armoedebeloid van de gemeente Maasgouw richt zich op het bieden van structurele ondersteuning aan inwoners met een laag inkomen, het verbeteren van samenwerking, en het vergroten van het bereik en vertrouwen van deze doelgroep. Het beleid legt een sterke nadruk op samenwerking, communicatie en het (terug)winnen van vertrouwen bij inwoners om de negatieve effecten van armoede te verminderen en sociale cohesie te versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

De doelstellingen van het armoedebeloid wordt bereikt door sociale inclusie en maatschappelijke participatie te bevorderen en inwoners meer vertrouwen te geven in de gemeentelijke ondersteuning. Hiervoor is het belangrijk dat de menselijke maat wordt toegepast.

- Versterken van de samenwerking met en tussen de partners in ons maatschappelijk middenveld.
- Behouden en versterken van de huidige armoederegelingen en instrumenten.
- De twee tijdelijke regelingen, inkomensgrens 130% en inzet Volwassenenfonds Sport & Cultuur, structureel implementeren.
- Speciale aandacht voor de doelgroepen ouderen en jongeren.
- Vergroten van het bereik van inwoners die moeten rondkomen van een laag inkomen.

Wat gaat dat kosten?

€ 200.000 structureel vanaf 2026.

Hoofddoel 3.3.5 Arbeid, inkomen en participatie

Caseload werk doelgroepen activering en jongeren

Wat willen wij bereiken?

Jongeren duurzaam laten participeren in de samenleving door maatwerk en intensieve begeleiding te bieden, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren. Daarnaast streven we ernaar om op termijn het aantal jongeren dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering te verminderen, wat leidt tot een kostenbesparing voor de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten een gespecialiseerd jongerenteam van Servicecentrum MER Sociaal Domein in dat intensieve, persoonlijke begeleiding biedt en nauw samenwerkt met netwerkpartners zoals Wmo, MEE en jobcoaches. Daarnaast bieden we maatwerktrajecten aan waarin we samen met de jongere en zijn netwerk stappen zetten richting participatie, opleiding of werk.

Wat gaat dat kosten?

€ 40.000 structureel vanaf 2026.

Hoofddoel 3.3.5 Arbeid, inkomen en participatie

Handhaving Participatiewet

Wat willen wij bereiken?

Invulling geven aan het handhavingsbeleid en leggen we heldere afspraken vast voor de uitvoering. Ons doel is om met een mensgerichte en doeltreffende aanpak te voorkomen dat uitkeringen onterecht worden verstrekt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitbreiding van de capaciteit van Servicecentrum MER Sociaal Domein voor vroegtijdige signalering, passende interventies en samenwerking in de keten.

Wat gaat dat kosten?

€ 29.000 structureel vanaf 2026.

Hoofddoel 3.3.5 Arbeid, inkomen en participatie

Werkgeversservicepunt Midden Limburg Oost (WSP MLO)

Wat willen wij bereiken?

Het continueren van het duurzaam begeleiden van een kwetsbare doelgroep naar werk, door de aanbodgerichte dienstverlening van het WerkgeversServicepunt (WSP) voort te zetten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Zowel vraaggerichte (werkgevers) als aanbodgerichte (werkzoekenden) dienstverlening blijft via het WSP beschikbaar, met onder andere de inzet van jobcoaches en jobhunters. Tot en met 2025 financiert de gemeente Roermond deze aanbodgerichte inzet van het WSP. Aanbodgerichte dienstverlening is noodzakelijk om iedereen gelijke kansen te geven op de arbeidsmarkt en ook werkgevers te ondersteunen in de begeleiding van doelgroepen. Roermond stopt met de financiering van de inzet ten behoeve van de regiogemeenten. Deze inzet wordt noodzakelijk geacht en daarom stellen wij structurele middelen beschikbaar. De dienstverlening wordt jaarlijks gemonitord en afgestemd tussen de gemeenten. Tussentijds wordt onderzocht hoe deze doelgroep ook na 2027 effectief ondersteund kan blijven worden.

Wat gaat dat kosten?

€ 69.400 voor 2026 en structureel vanaf 2027 € 104.400.

Hoofddoel 3.3.6 Cultuur, sport en accommodaties

Nieuwe structuur en governance Stichting Menswel Beheer Maasgouw (SMBM)

Wat willen wij bereiken?

Regie en sturingsruimte behouden in onze samenwerking met SMBM en ongewenste bestuurlijke afhankelijkheid van een constructie waarin we geen zeggenschap hebben, voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente Echt-Susteren heeft besloten om op 1 januari 2026 een nieuwe gefuseerde stichting Menswel op te richten. Aangezien we momenteel niet zullen deelnemen aan de nieuwe stichting, is er geen sprake meer van één fiscale eenheid. Dit resulteert in een fiscaal nadeel met betrekking tot de btw-afdracht over gezamenlijke kosten, maar waarborgt onze bestuurlijke onafhankelijkheid en voorkomt financiële aansprakelijkheid zonder zeggenschap. Tevens maken we gebruik van de resterende looptijd van het huidige contract met SMBM tot 1 januari 2028 om te onderzoeken welke beheersvorm vanaf dat moment het beste aansluit bij de ambities en positie van Maasgouw.

Wat gaat dat kosten?

€ 32.000 incidenteel jaarlijks voor 2026 en 2027.

Hoofddoel 3.3.7 Jeugdzorg en onderwijs

Ontwikkelingen jeugdhulp

Wat willen wij bereiken?

Over voldoende budget beschikken om de effecten van de Algemene Maatregel van Bestuur (AmvB) Reële prijzen op te kunnen vangen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wanneer we vooruitblikken naar 2026, constateren we dat het huidige budget voor jeugdhulp volgens onze schattingen niet voldoende zal zijn. Dit is voornamelijk te wijten aan de gevolgen van de AMvB Reële Prijzen. Deze regeling verplicht gemeenten om tarieven te hanteren die gebaseerd zijn op de werkelijke kosten van jeugdhulp. Dit wordt doorgaans toegepast bij een nieuwe overeenkomst of verlenging. Per 2026 zullen er diverse grote nieuwe overeenkomsten worden afgesloten omdat bestaande overeenkomsten aflopen. De tarieven binnen deze nieuwe overeenkomsten zullen fors hoger zijn; dit leidt tot een aanzienlijke stijging van de kosten. Een stijging waarvoor in het jeugdbudget momenteel geen ruimte is om deze extra structurele lasten volledig te dekken. Daarom zijn aanvullende middelen noodzakelijk om het tekort te overbruggen en de continuïteit van de jeugdhulp te waarborgen.

Wat gaat dat kosten?

€ 353.000 structureel vanaf 2026.

Hoofddoel 3.3.7 Jeugdzorg en onderwijs

Muziekonderwijs

Wat willen wij bereiken?

Wij hechten veel waarde aan cultuuronderwijs en specifiek aan kwalitatief sterk en breed gedragen vakonderwijs muziek. Dit stimuleert kinderen in hun ontwikkeling en versterkt de verbinding met lokale verenigingen en stichtingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In navolging van de motie “Handhaven Muziekonderwijs” is in het voorjaar van 2025 een gemeentebreed plan Muziekonderwijs opgesteld. De gemeente gaat subsidie verstrekken aan alle basisscholen, zodat zij de aanpak muziekonderwijs kunnen uitvoeren. Tevens overlegt de gemeente periodiek met de schoolbesturen over de voortgang van de aanpak en de resultaten. Verder ondersteunt de gemeente in de communicatie en sluit als partner aan in de projectorganisatie.

Wat gaat dat kosten?

€ 30.000 structureel vanaf 2026.

Projecten

Processen en projecten die doorlopen in 2026	
Proces/Project	Status/ fase in 2026
Multifunctioneel Centrum Stevensweert	In voorbereiding
Multifunctioneel Centrum Thorn	In uitvoering
Multifunctioneel Centrum Linne	In uitvoering

Voor verdere informatie wordt verwezen naar de voorgangsrapportage projecten bij de programmarapportages.

Verbonden partijen

Naam
Servicecentrum MER
Veiligheidsregio Limburg-Noord
Westrom
Omnibuzz
Modulaire Gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg Noord
Discriminatie.nl Limburg

Voor meer informatie verwijzen wij naar hoofdstuk 4.6 paragraaf verbonden partijen.

Totaaloverzicht baten en lasten programma sociaal domein

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
4.2 - Onderwijshuisvesting	150.890	148.119	148.119	148.119	148.119	148.119
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	332.900	441.646	253.600	253.600	253.600	253.600
5.1 - Sportbeleid en activering	908.675	859.553	839.253	840.153	839.253	840.153
5.2 - Sportaccommodaties	122.290	107.142	102.730	102.730	102.730	102.730
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	10.083	-	-	-	-440	-900
5.6 - Media	111.805	111.805	-	-	-	-
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	6.505.056	1.267.850	224.997	224.997	224.997	224.997
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen/ vervallen	46.169	-	-	-	-	-
6.3 - Inkomensregelingen	6.164.915	6.279.760	4.180.302	4.180.302	4.180.302	4.180.302
6.4 WSW en beschut werken	2.000	-	-	-	-	-
6.5 - Arbeidsparticipatie	137.022	-	-	-	-	-
Vervallen taakvelden Wmo	1.472.159	-	-	-	-	-
Vervallen taakvelden Jeugdhulp	76	-	-	-	-	-
6.60 - Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-	60.100	63.600	66.400	69.300	72.300
6.711 - Huishoudelijke hulp (Wmo)	-	185.000	185.000	185.000	185.000	185.000
6.811 - Beschermd wonen (Wmo)	-	1.202.741	942.234	846.519	918.302	846.519
7.1 - Volksgezondheid	250.167	194.625	134.950	134.950	134.950	134.950
Totaal Baten	16.214.205	10.858.341	7.074.785	6.982.770	7.056.113	6.987.770
Lasten						
3.4 - Economische promotie	12.572	13.484	13.484	13.484	13.484	13.484
4.1 - Openbaar basisonderwijs	49.754	54.903	69.820	70.163	70.163	70.163
4.2 - Onderwijshuisvesting	1.669.155	1.037.872	1.090.708	1.091.828	1.032.109	1.000.123
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.209.887	1.655.497	1.457.964	1.469.187	1.436.881	1.454.750
5.1 - Sportbeleid en activering	2.005.664	2.152.437	2.103.988	2.104.404	2.063.882	2.063.652
5.2 - Sportaccommodaties	1.515.075	1.513.491	1.523.005	1.451.486	1.435.653	1.464.838
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	526.988	656.119	532.114	533.016	532.523	532.011
5.6 - Media	492.519	594.132	482.167	382.510	382.510	382.510
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14.287	17.871	17.871	17.871	17.871	17.871
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	5.641.766	4.459.072	3.252.811	3.385.498	3.480.258	3.511.340
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen/ vervallen	1.773.478	-	-	-	-	-

Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
6.21 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	-	326.714	308.204	307.207	307.207	307.207
6.22 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	1.178.700	1.193.550	1.194.580	1.194.580	1.194.580
6.3 - Inkomensregelingen	10.184.541	10.732.029	8.866.937	8.856.292	8.849.219	8.841.719
6.4 - WSW en beschut werk	2.701.546	2.570.972	2.455.953	2.378.235	2.129.106	2.056.816
6.5 - Arbeidsparticipatie	679.739	954.727	1.142.533	1.143.905	1.143.905	1.143.905
Vervallen taakvelden Wmo	6.243.382	-	-	-	-	-
Vervallen taakvelden Jeugdhulp	6.493.351	-	-	-	-	-
6.60 - Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-	1.566.959	1.547.899	1.510.971	1.504.195	1.500.705
6.711 - Huishoudelijke hulp (Wmo)	-	2.820.500	2.883.063	2.835.592	2.886.592	2.886.592
6.712 - Begeleiding (Wmo)	-	1.104.100	1.225.263	1.249.692	1.271.192	1.271.192
6.713 - Dagbesteding (Wmo)	-	473.200	520.017	530.060	539.560	539.560
6.752 - Jeugdhulp ambulant regionaal	-	3.096.200	3.645.980	3.645.352	3.646.452	3.647.552
6.753 - Jeugdhulp ambulant landelijk	-	141.400	145.400	145.400	145.400	145.400
6.762 - Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	1.398.435	1.567.566	1.569.185	1.569.424	1.569.440
6.763 - PGB Jeugd	-	704.200	732.200	732.200	732.200	732.200
6.791 - PGB Wmo	-	309.500	330.944	337.452	343.797	343.797
6.792 - Coördinatie en beleid Jeugd	-	57.400	68.017	68.036	68.050	68.065
6.811 - Beschermd wonen (Wmo)	-	517.039	599.937	498.939	570.722	498.939
6.812 - Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	-	42.000	38.917	39.260	39.260	39.260
6.821 - Jeugdbescherming	-	501.828	524.829	525.039	525.242	525.242
6.822 - Jeugdreclassering	-	64.600	67.600	67.600	67.600	67.600
6.91 - Coördinatie en beleid Wmo	-	135.692	29.833	30.520	30.520	30.520
6.92 - Beschermd wonen (Wmo)	-	321.613	-226.867	-226.180	-226.180	-226.180
7.1 - Volksgezondheid	1.694.732	1.769.665	1.693.696	1.676.344	1.676.387	1.676.387
Totaal Lasten	42.908.440	42.942.351	39.905.403	39.635.127	39.479.764	39.371.240
Totaal saldo baten & lasten	-26.694.235	-32.084.010	-32.830.618	-32.652.357	-32.423.651	-32.383.470
Baten reserves	9.002.098	2.399.125	840.699	667.124	600.204	570.501
Lasten reserves	7.411.400	937.774	537.580	485.563	-	-
Totaal mutaties reserves	1.590.698	1.461.351	303.119	181.561	600.204	570.501
Totaal saldo	-25.103.537	-30.622.659	-32.527.499	-32.470.796	-31.823.447	-31.812.969

3.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed

Coalitieakkoord 2012-2026

De gemeente is verantwoordelijk voor beheer van een groot deel van het wegennet, riolering, pleinen, fiets- en wandelpaden, trottoirs, straatmeubilair, speeltuinen én openbaar groen. We willen daarbij het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte in Maasgouw hooghouden omdat dit medebepalend is voor de kwaliteit van Maasgouw als woongemeente en toeristische gemeente. We zorgen ervoor dat de openbare ruimte klimaatbestendig is door aanwezigheid van voldoende bomen en groen en door voorzieningen voor de opvang van regenwater. We zetten in op een doelmatig beheer van het gemeentelijke vastgoed.

Hoofddoelen coalitieakkoord
3.4.1 Kwaliteitsniveau openbare ruimte en wijkteam
3.4.2 Infraprojecten weg- en waterbouw
3.4.3 Klimaatadaptatie en waterbeheer
3.4.4 Gemeentelijk vastgoed en inzet middelen

Voor een verder toelichting op de hoofddoelen verwijzen wij u naar het coalitieakkoord 2022-2026 “Samen bouwen aan een sterk, sociaal en duurzaam Maasgouw”.

Global Goals

Het programma beheer openbare ruimte draagt bij aan de volgende Global Goals:

Toelichting Global Goals

Global Goal 6 gaat over zorgen voor beschikbaarheid en duurzaam beheer van water en sanitaire voorzieningen, integraal waterbeheer, beschermen en herstellen van ecosystemen.

Global Goal 9 gaat over hoogwaardige en inclusieve infrastructuur, industrie en innovatie.

Global Goal 11 richt zich op het inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken van steden en dorpen.

Global Goal 13 gaat over het bestrijden van klimaatverandering en de effecten ervan.

Global Goal 14 houdt zich bezig met het tegengaan van verontreiniging van water veroorzaakt op land.

Global Goal 15 gaat om het versterken van duurzaam gebruik van bossen, droge gebieden, biodiversiteit en het integreren van waarden van ecosystemen en biodiversiteit in de (lokale) planning.

Uitvoering bestaand beleid

De gelden voor bestaand beleid in de begroting worden ingezet voor werkzaamheden op de volgende gebieden:

Wegen

Elke vier jaar wordt een nieuw beheerplan voor wegen vastgesteld. Het huidige plan, vastgesteld in 2022, geldt voor de periode 2023–2026. Dit plan beschrijft de strategieën en maatregelen voor het onderhoud van wegen, met als doel het waarborgen van veiligheid, functionaliteit en duurzaamheid. Bij de actualisatie van het wegenareaal – als gevolg van projecten, gebiedsontwikkelingen en overnames van andere beheerders – zijn de onderhoudsbudgetten opnieuw vastgesteld. Voor deze beleidsperiode hanteren we kwaliteitsniveau B, conform de CROW-richtlijnen. De onderhoudswerkzaamheden zullen in 2026 plaatsvinden conform dit beheerplan. Tevens wordt in 2026 een nieuw beheerplan voor wegen, vanaf 2027, opgesteld en aan de Raad voorgelegd.

Groenvoorziening

Ook voor het groenbeheer wordt elke vier jaar een nieuw beheerplan vastgesteld. Het huidige plan, vastgesteld in 2022, bestrijkt de periode 2023–2026. Het plan bevat strategieën, acties en kwaliteitsniveaus voor het onderhoud van dorpskernen, buitengebieden, begraafplaatsen, bedrijventerreinen en sportparken. Na actualisatie van het areaal zijn de onderhoudsbudgetten bepaald. De beeldkwaliteitsniveaus zijn als volgt:

- Niveau A: dorpskernen, begraafplaatsen, sportparken en toeristische hotspots.
- Niveau B: woonwijken, buitengebieden en bedrijventerreinen.

De onderhoudswerkzaamheden zullen in 2026 plaatsvinden conform dit beheerplan. Tevens wordt in 2026 een nieuw beheerplan voor wegen, vanaf 2027, opgesteld en aan de Raad voorgelegd.

Onderhoud Gebouwen

Het nieuwe beheerplan voor het onderhoud van gebouwen is vastgesteld voor de periode 2026–2030. Dit plan richt zich op het behoud van veiligheid, functionaliteit en esthetiek van gemeentelijke gebouwen. Onze gebouwen worden onderhouden op de 6 punt-schaalverdeling van stichting bouw research (SBR). Onze gebouwen worden onderhouden op onderhoudsniveau 3 (mag enige veroudering worden geconstateerd). Maar voor de meeste objecten is onderhoudsniveau 2 en 3 van toepassing. Onderhoudsniveau 2 staat voor goed en onderhoudsniveau 3 voor redelijk. De onderhoudswerkzaamheden zullen in 2026 plaatsvinden conform dit beheerplan.

Civiele Kunstwerken en Nautische voorzieningen

De beheerplannen voor civiele kunstwerken (zoals bruggen en viaducten) en nautische voorzieningen wordt vijfjaarlijks vastgesteld. Het huidige plan 2025–2029 is vastgesteld in 2024. De plannen richten zich op veiligheid, functionaliteit en duurzaamheid. Onze kunstwerken worden, zoals beschreven in het beheerplan, onderhouden op basis van de conditiescore NEN (2767-4) onderhoudsniveau 3, redelijke conditie (plaatselijk enige veroudering). Maar voor de meeste objecten is onderhoudsniveau 2 (goede conditie) en 3 van toepassing. De onderhoudswerkzaamheden zullen in 2026 plaatsvinden conform dit beheerplan.

Verkeer

In december 2025 wordt het nieuw mobiliteitsplan vastgesteld. Dit plan heeft een looptijd van tien jaar (2026–2035) en richt zich op het verbeteren van verkeersveiligheid, bereikbaarheid en duurzame mobiliteit. Het plan biedt een integrale aanpak van mobiliteitsvraagstukken en draagt bij aan de leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid van de dorpen.

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en Waterketenplan

Het Waterketenplan, vastgesteld in 2021 door Waterpanel Noord, beschrijft de gezamenlijke ambities en acties voor de toekomst van de waterketen. Belangrijke thema's zijn klimaatverandering, wateroverlast, droogte en overstromingen. Het Basisrioleringsplan (BRP) is in 2020 vervangen door het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW), dat ook de interactie met oppervlaktewater in beeld brengt. De uitvoeringsagenda klimaatadaptatie, gebaseerd op risicodialogen en burgerparticipatie, is in 2021 vastgesteld. In 2026 start de voorbereiding van een nieuwe agenda. Het GRP 2022–2026 zorgt ervoor dat de riolering voldoet aan de wettelijke eisen voor ontwerp, onderhoud en beperking van overstromingen. De onderhoudswerkzaamheden zullen in 2026 plaatsvinden conform dit beheerplan.

Openbare Verlichting

Sinds januari 2024 is het nieuwe beleidsplan voor openbare verlichting van kracht voor de periode 2024–2028. Hierin zijn ook de kosten voor beheer en onderhoud opgenomen. Voor het onderhoudsniveau is aangesloten bij de 'Kwaliteitscatalogus 2013 CROW'. Deze catalogus biedt vijf kwaliteitsniveaus (A+ t/m D). Voor openbare verlichting is gekozen voor kwaliteitsniveau B, passend bij de uitgangspunten: schoon, heel en veilig. In 2026 zullen de werkzaamheden conform dit plan worden uitgevoerd.

Uitvoering nieuw beleid

Hoofddoel 3.4.1 Kwaliteitsniveau openbare ruimte en wijkteam

Beheerder openbare verlichting

Wat willen wij bereiken?

Goed functioneerde openbare verlichting op niveau B volgens CROW.

Wat gaan we daarvoor doen?

Deze specifieke rol is tijdelijk ingevuld door een ZZP'er, gefinancierd vanuit het inhuurbudget. Echter, door recente veranderingen in wet- en regelgeving omtrent ZZP'ers is het niet langer toegestaan om deze in te zetten voor structurele werkzaamheden. Dit heeft direct gevolgen voor ons beheer en de continuïteit van de openbare verlichting. Het niet invullen van deze functie zal leiden tot problemen, klachten en meldingen kunnen niet worden opgepakt en afgehandeld. Ook hebben we geen kennis meer in huis om aanbestedingen te begeleiden en op de markt te zetten. Op termijn kan het niet invullen van deze functie leiden tot langdurige uitval van verlichting in onze gemeente.

Wat gaat dat kosten?

€ 40.000 structureel vanaf 2026, 0,44 fte schaal 8.

Hoofddoel 3.4.1 Kwaliteitsniveau openbare ruimte en wijkteam

Toezichthouder BOR

Wat willen wij bereiken?

De werkzaamheden veilig, zorgvuldig, efficiënt en goed gecommuniceerd worden uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van de grootschalige transitie waar we ons momenteel in bevinden, is toezicht op de werkzaamheden rondom de vervanging en uitbreiding van ons stroomnet van cruciaal belang. De komende jaren staat er een vervangingsproject van maar liefst 150 kilometer aan kabels en leidingen op de planning. Daarnaast is de installatie van ongeveer 150 trafohuisjes noodzakelijk. Buiten deze werkzaamheden zal de toezichthouder worden ingezet bij het reguliere toezichtwerk (riolering, openbare verlichting, wegen en groen).

Wat gaat dat kosten?

€ 78.100 structureel vanaf 2026, 1 fte schaal 8.

Hoofddoel 3.4.2 Infraprojecten en waterbouw

Waage Naak

Wat willen wij bereiken?

Het verbeteren van doorstroming van verkeer en verhogen van verkeersveiligheid door het ontvlechten van verkeersstromen op de Waage Naak te Wesseem.

Wat gaan we daarvoor doen?

Fiets- en voetgangers worden gescheiden, vrachtverkeer hoeft niet meer te keren op de weg en de bereikbaarheid voor hulpdiensten verbetert. Aan de Waage Naak te Wesseem wordt door de aanleg van een rotonde een tweede aansluiting gemaakt met de Thornerweg. Deze aansluiting is een wens van de raad en de bedrijven gelegen aan de Waage Naak. In het verleden is de tweede aansluiting ook al voorgesteld (zie bijvoorbeeld de Structuurvisie Maasgouw 2030, raadsbesluit 5 juli 2012). Het Waterschap Limburg gaat de Thornerbeek omleggen in het kader van het Hoogwater-beschermingsprogramma. Daardoor ontstaat de mogelijkheid om deze aansluiting technisch mogelijk te maken tegen aanvaardbare kosten en wordt de stap gemaakt naar realisatie.

In 2027 start het Waterschap Limburg met de beekverlegging en daaropvolgend het realiseren van de nieuwe dijk. De start van de werkzaamheden van de rotonde is afhankelijk van de voortgang van de werkzaamheden aan de beek en de dijk.

Wat gaat dat kosten?

Investering € 1.560.000, afschrijvingen € 52.000 structureel vanaf 2029.

Hoofddoel 3.4.2 Infraprojecten en waterbouw

Bijdrage Regionaal mobiliteitsoverleg (RMO)

Wat willen wij bereiken?

Een actueel en wettelijk verplicht mobiliteitsplan dat richting geeft aan duurzaam en veilig verkeer binnen en buiten de gemeente. Daarnaast structurele deelname aan het Regionaal mobiliteitsoverleg (RMO).

Wat gaan we daarvoor doen?

In de eerste helft van 2025 hebben we twee themabijeenkomsten georganiseerd met de raad. In december 2025 stellen we het mobiliteitsplan vast, waarvan de RMO bijdrage een onderdeel is.

Wat gaat dat kosten?

€ 60.000 structureel vanaf 2026.

Zie voor verdere informatie hoofdstuk 4.3 paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Hoofddoel 3.4.4 Gemeentelijk vastgoed en inzet middelen

Aanschaf en onderhoud noodgenerator

Wat willen wij bereiken?

Tijdens crisis en calamiteiten zal het gemeentehuis operationeel moeten blijven voor het beteugelen van deze noodsituaties. Een adequate stroomvoorziening is hierbij van essentieel belang voor de continuïteit van de faciliteiten en dienstverlening. Niet alleen cyberaanvallen vanuit het buitenland kunnen ons stroomnet voor langere tijd platleggen, maar ook toenemende congestieproblemen en overbelasting van het stroomnet kunnen zorgen voor een (langdurige) onderbreking van de stroomvoorziening. Ook de steeds extremere weersomstandigheden kunnen door bijvoorbeeld wateroverlast de stroomvoorziening in gevaar brengen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om het gemeentehuis als uitvalsbasis te hebben voor het beteugelen van deze calamiteiten of crisissituaties is het operationeel houden een vereiste. Hiervoor zal een noodgenerator naast het gebouw geplaatst worden.

Tijdens een onderbreking van de stroomvoorziening om wat voor een reden dan ook, zal het gemeentehuis losgekoppeld worden van het stroomnet en zal de noodgenerator de stroomverzorging van het gemeentehuis overnemen. Hierdoor kan het gemeentehuis zelfvoorzienend operationeel blijven.

Wat gaat dat kosten?

Investering € 200.000

Afschrijvingen € 8.000 structureel vanaf 2027.

Onderhoudskosten € 2.500 structureel vanaf 2026.

Totaaloverzicht baten en lasten programma beheer openbare ruimte, infra en vastgoed

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
0.63 Parkeerbelasting	118.951	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
2.1 Verkeer en vervoer	203.071	40.500	40.500	40.500	40.500	40.500
2.4 Economische havens en waterwegen	2.382	500	500	500	500	500
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	60.201	65.951	71.701	77.451
7.2 Riolering	4.285.950	4.985.737	5.026.133	5.070.072	5.192.203	5.338.242
Totaal Baten	4.610.354	5.136.737	5.237.334	5.287.023	5.414.904	5.566.693
Lasten						
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	120.434	117.392	129.205	132.115	132.115	132.115
2.1 Verkeer en vervoer	4.561.081	4.915.370	4.774.896	4.763.026	4.836.387	4.931.305
2.2 Parkeren	18.036	24.913	9.000	9.000	9.000	9.000
2.4 Economische havens en waterwegen	88.977	54.811	63.330	64.195	64.170	64.145
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	771	800	800	800	800	800
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.067.044	2.322.159	2.713.642	2.746.147	2.702.979	2.730.605
7.2 Riolering	1.838.081	2.434.635	2.422.316	2.420.237	2.451.156	2.511.092
7.4 Milieubeheer	7.026	7.350	7.360	5.499	5.499	5.499
Totaal Lasten	8.701.451	9.877.430	10.120.549	10.141.019	10.202.106	10.384.561
Totaal saldo baten & lasten	-4.091.097	-4.740.693	-4.883.215	-4.853.996	-4.787.202	-4.817.868
Baten reserves	355.114	650.181	73.289	73.289	61.576	58.661
Lasten reserves	40.000	591.884	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	315.114	58.297	73.289	73.289	61.576	58.661
Totaal saldo	-3.775.983	-4.682.396	-4.809.926	-4.780.707	-4.725.626	-4.759.207

3.5 Leefomgeving, wonen en economie

Coalitieakkoord 2022-2026

De kwaliteit van de fysieke leefomgeving maakt de gemeente Maasgouw tot een aantrekkelijke gemeente om te wonen, leven en recreëren. Daarom willen we de kwaliteit van de leefomgeving beschermen en versterken. We zetten in op duurzame ontwikkeling en werken aan opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, energietransitie, afvalinzameling en circulariteit. De woningbouw krijgt topprioriteit: we willen dat er genoeg geschikte woningen zijn voor mensen die in Maasgouw willen wonen. Ook blijven we economische en toeristische ontwikkelingen faciliteren omdat die zorgen voor werkgelegenheid en welvaart. Daarbij bewaken we dat economie en toerisme niet ten koste gaan van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving.

Hoofddoelen coalitieakkoord
3.5.1 Omgevingswet en omgevingsbeleid
3.5.2 Natuur en biodiversiteit
3.5.3 Energietransitie
3.5.4 Afvalinzameling en circulariteit
3.5.5 Wonen en volkshuisvesting
3.5.6 Erfgoed, monumenten en leegstand
3.5.7 Verkeer, parkeren en mobiliteit
3.5.8 Economie, werklocaties en ondernemerschap
3.5.9 Toerisme en recreatie

Voor een verder toelichting op de hoofddoelen verwijzen wij u naar het coalitieakkoord 2022-2026 “Samen bouwen aan een sterk, sociaal en duurzaam Maasgouw”.

Global Goals

Het programma leefomgeving, wonen en economie draagt bij aan de volgende Global Goals:

Toelichting Global Goals

Global Goal 7 richt zich op betaalbare betrouwbare en duurzame energie voor iedereen.

Global Goal 8 richt zich op duurzame economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen.

Global Goal 9 gaat over hoogwaardige en inclusieve infrastructuur, industrie en innovatie.

Global Goal 11 richt zich op het inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken van steden en dorpen.

Global Goal 12 richt zich op duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen, duurzame praktijken bij overheidsopdrachten. En daarnaast het verantwoord beheer van afvalstoffen en terugdringen van verontreiniging.

Global Goal 13 gaat over het bestrijden van klimaatverandering en de effecten ervan.

Global Goal 15 gaat om het versterken van duurzaam gebruik van bossen, droge gebieden, biodiversiteit en het integreren van waarden van ecosystemen en biodiversiteit in de (lokale) planning.

Uitvoering bestaand beleid

Binnen het programma leefomgeving, wonen en economie voeren wij onderstaande taken uit.

Omgevingswet en omgevingsbeleid

Er wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van een omgevingsplan voor de gehele gemeente. In dit omgevingsplan krijgen alle relevante beleidsvelden, zoals ruimtelijke ordening, milieu, bedrijventerreinen, infrastructuur en sociale voorzieningen, een belangrijke plaats. Het doel is om een samenhangend en toekomstbestendig beleid te creëren dat aansluit bij de behoeften van de inwoners en de ontwikkelingen in de regio.

Op grond van de Omgevingswet moet dit plan in 2032 gereed zijn, dit lijkt ver weg, maar het is belangrijk om te beseffen dat het een complex en arbeidsintensief proces is, waarbij het op dit moment ook moeilijk is om goede ondersteuning te krijgen van externe bureaus. Het vergt niet alleen een zorgvuldige analyse van de huidige situatie, maar ook een grondige afweging van toekomstige ontwikkelingen en uitdagingen. Daarnaast is er intensief overleg nodig met verschillende belanghebbenden, waaronder inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties, om ervoor te zorgen dat het plan breed gedragen wordt en voldoet aan de wensen en eisen van de gemeenschap.

Natuur en biodiversiteit

Met inwoners (zowel particulieren als burgerinitiatieven), scholen en bedrijven lopen diverse projecten, zoals de aanplantregelingen voor erfbeplanting, vergroeningstrajecten bij een aantal bedrijven en het extensiveren van het bermmaaien. Met schoolkinderen wordt gewerkt aan schooltuinen en bij twee scholen per jaar worden schoolpleinen vergroend en natuureducatie verzorgd. Grote projecten zijn de beekverlegging en dijkversterking Thorn-Wessem, en ook het Clausgebied zal veel aandacht krijgen. Het project Groenimpuls is gestart in 2025 en ook in 2026 en volgende jaren zullen er elk jaar enkele uitvoeringsprojecten zijn.

Energietransitie

Acties uit het Actieplan Energietransitie worden uitgevoerd, gericht op het beperken van energieverbruik en de overgang naar duurzame energie. Op basis van een evaluatie van het huidige plan wordt een nieuw plan voor 2026-2028 opgesteld en uitgevoerd. De middelen die ontvangen worden van het Rijk worden ingezet voor uitvoering van dit plan en voor het versterken van de eigen organisatie.

Elke gemeente in Nederland dient voor het einde van 2026 een Warmteprogramma te hebben ontwikkeld. Dit programma schetst de overgang naar een omgeving zonder aardgas, met inbegrip van de afkoppeling van aardgas en het gebruik van alternatieve warmtebronnen zoals warmtepompen en warmtenetten, waarbij elke vijf jaar een actualisering plaatsvindt.

Afval-/grondstoffeninzameling en circulariteit

De nieuwe afvalsystematiek die in 2022 is ingevoerd, blijft leidend voor de uitvoering. Op gebied van circulariteit zal worden onderzocht welke extra inzet hierop mogelijk is.

Wonen en volkshuisvesting

In 2026 staat de aanpak van de woonopgave wederom hoog op de agenda. Er is behoefte aan meer woonoplossingen, zodat jongeren en ouderen in een passende woning blijvend kunnen genieten van het prettige woon- en leefklimaat in onze gemeente. Hoewel er in Maasgouw een aanzienlijke voorraad aan nieuwbouwplannen en -initiatieven is, moet ook vastgesteld worden dat het moeilijk is om tot daadwerkelijke realisatie te komen.

De woonopgave wordt landelijk aangepakt door middel van diverse maatregelen en wetgeving, waarbij het helaas aan consistentie ontbreekt. Belangrijk in 2026 is de verwachte Wet versterking regie Volkshuisvesting (Wvrv), die de overheid tot op lokaal niveau in staat moet gaan stellen meer grip te krijgen op een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van woonruimte en een goede leefomgeving. Regionaal wordt gewerkt aan de opvolger van de huidige 'Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022 tot en met 2025'.

Een lokaal accent wordt nadrukkelijk geplaatst in deze opgave. De gemeente Maasgouw streeft steeds naar behoud van de eigen identiteit. Prettig wonen voor jong en oud, gemeenschapszin, een groene omgeving en plekken voor vertier zijn onderdelen van deze identiteit, waarbij maatwerk, afgestemd op de behoefte, nodig is voor de kernen. In de pilot Woonprogramma wordt maatwerk toegepast bij het beoordelen en ondersteunen van goede wooninitiatieven, met het oog op 'de juiste woning op de juiste plek'.

Opvang van ontheemden

Er blijft gewerkt worden aan het realiseren en in stand houden van huisvesting van ontheemden en aan het organiseren van begeleiding van deze mensen zodat de gemeente Maasgouw ook kan voldoen aan haar verplichtingen op het gebied van huisvesting en opvang.

Erfgoed, monumenten en leegstand

Er wordt een inventarisatie van het erfgoed in de gemeente uitgevoerd. Ook de lokale heemkunde-verenigingen werken daar aan mee. Nieuw erfgoed- en subsidiebeleid worden opgesteld. Dit nieuw beleid is essentieel voor het behoud van cultureel erfgoed en bevat richtlijnen voor de bescherming van monumenten en hun omgeving. In 2026 wordt het nieuwe beleid vastgesteld waar die ambities voor de uitvoering, zoals monumentaankwijzing, het tegengaan van verwaarlozing en ondersteuning van eigenaren met subsidiebeleid is vastgelegd. Indien nodig worden daarbij de benodigde uitvoeringsmiddelen gekoppeld.

Verkeer, parkeren en mobiliteit

Zie hiervoor het programma 3.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed.

Economie, werklocaties en ondernemerschap

De verduurzaming en vergroening van bedrijven en bedrijventerreinen, met een nadruk op energievraagstukken en klimaatadaptatie, is een prioriteit. Dit wordt gerealiseerd in samenwerking met bedrijven en regionale partners zoals Keyport en OML. In 2025 is gestart met bedrijventerrein Koeweide en dit wordt in 2026 voortgezet.

Op basis van de centrumvisie Maasbracht, die in 2025 is vastgesteld, worden in samenwerking met inwoners en ondernemers de eerste stappen gezet richting de vergroening van de Markt en de Molenweg. Tevens worden parkeer- en verkeersvraagstukken aangepakt, met als doel het centrum aantrekkelijk en toekomstbestendig te maken.

Samen met de ondernemers wordt gewerkt aan oplossingen voor personeelstekorten en de huisvesting van werknemers.

De havenvisie is in 2025 door de raad vastgesteld. Het college zal deze visie omzetten in een uitvoeringsprogramma, waarin ook wordt aangegeven of de voorgestelde acties binnen de beschikbare middelen kunnen worden uitgevoerd of dat er extra budget bij de raad moet worden aangevraagd. De uitvoering kan in 2026 van start gaan.

Toerisme en recreatie

De maatregelen die voortkomen uit het onderzoek naar waterrecreatie, dat in 2025 is opgeleverd en vastgesteld, zullen worden uitgevoerd. Dit omvat onder andere de ontwikkeling van een instructievideo met belangrijke regels voor het gebruik van het water, in samenwerking met het project Veilige Maasplassen, en het herzien van de huidige inrichting en zonering van de plassen.

Daarnaast zal er uitvoering worden gegeven aan de nieuwe museumvisie, die in het derde kwartaal van 2025 is opgeleverd.

Verder zal er uitvoering worden gegeven aan het focusgebied Stevensweert, gebaseerd op de resultaten van de enquête onder de inwoners van Stevensweert en gesprekken met ondernemers, met een verwachte oplevering in het derde kwartaal van 2025.

Ook zullen de projecten die voor de eerste tranche zijn ingediend in het kader van de regiodeal worden uitgevoerd. Dit betreft in eerste instantie:

- onderzoek naar een regionaal gravel- en mountainbikeroutenetwerk en pilotroutes;
- de realisatie van de Toeristische Overstap Punten (TOP);
- het ontwikkelen van gefundeerd destiniatiemanagement en een regionale merkstrategie;
- het project "Limburgse Natuurparels";
- het project "Erfgoed Verteld".

Uitvoering nieuw beleid

Hoofddoel 3.5.1 Omgevingswet en omgevingsbeleid

Nieuwe uitvoeringsorganisatie RUD: Omgevingsdienst Noord- en Midden Limburg (OD NML)

Wat willen wij bereiken?

Vorming van en deelname in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord en Midden Limburg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De huidige netwerkorganisatie RUD Limburg Noord, wordt per 1 april 2026 een robuuste en fysieke omgevingsdienst. Per die datum worden de milieutaken die de Omgevingsdienst van het servicecentrum MER voor de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen uitvoert, overgebracht naar de Omgevingsdienst Noord en Midden Limburg (OD NML) en gaan de medewerkers die deze taken uitvoeren over. Op basis van de voorlopige begroting OD NML, zoals het Algemeen Bestuur die 26 juni 2025 heeft vastgesteld, wordt per saldo een iets lagere bijdrage verwacht voor 2026 en een hogere bijdrage voor de jaren erna.

Wat gaat dat kosten?

2026: - € 2.100 (voordeel), 2027: € 209.300, 2028: € 255.500, 2029: € 301.700.

Hoofddoel 3.5.8 Economie, werklocaties en ondernemerschap

Centrumvisie Maasbracht

In 2025 is centrumvisie Maasbracht en een bedrag beschikbaar gesteld van € 100.000 met als dekking de algemene reserve. Het gevraagde bedrag van € 100.000 is opgenomen in de financiële foto 2026-2029 en wordt, in afwijking van de financiële paragraaf in het raadsvoorstel uit de algemene middelen in plaats van de algemene reserve gedekt.

Projecten

Processen en projecten die doorlopen in 2026	
Proces/Project	Status/ fase in 2026
Woningbouw Ruimte voor Ruimte Bosserhofsveld Maasbracht	In voorbereiding
Woningbouw St. Anna-terrein Heel	In uitvoering
Woningbouw Linne Zuid-Oost/ Linnerpark	In uitvoering
Woningbouw Krijtenberg Beegden	In uitvoering
Uitbreiding woonwagendstandplaatsen	In voorbereiding (verschillend per locatie)
Groenimpuls Maasgouw	In uitvoering
Nautische Boulevard Wessem	In uitvoering
Woningbouw Thornerweg Wessem	In 2026 opstellen van stedenbouwkundige visie
Centrumvisie Maasbracht	In voorbereiding

Voor verdere informatie wordt verwezen naar de voorgangsrapportage projecten bij de programmarapportages.

Verbonden Partijen

Naam
Servicecentrum MER
Reinigingsdienst Maasland
Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen
Regionale Uitvoeringsorgaan Limburg Noord
Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg
Ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg
Waterleiding Maatschappij Limburg NV
Nazorg Limburg NV
Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden Limburg
Vereniging Afvalsamenwerking Limburg
Keyport

Voor meer informatie verwijzen wij naar hoofdstuk 4.6 paragraaf verbonden partijen.

Totaaloverzicht baten en lasten programma leefomgeving, wonen en economie

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.193.641	78.150	78.150	78.150	78.150	78.150
2.3 Recreatieve havens	24.269	26.900	38.400	38.400	38.400	38.400
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	38.905	28.050	28.220	28.320	28.560	28.730
3.4 Economische promotie	70.701	106.750	25.980	26.215	26.454	26.698
5.4 Musea	11.457	8.700	8.700	8.700	8.700	8.700
5.5 Cultureel erfgoed	5	5	5	5	5	5
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	63.440	50.050	50.050	50.050	50.050	50.050
7.3 Afval	3.507.627	3.625.531	3.612.576	3.616.858	3.622.221	3.628.265
7.4 Milieubeheer	705.940	487.967	487.967	487.967	487.967	487.967
8.1 Ruimtelijke ordening	139.676	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
8.2 - Grondexploitatie	2.408.160	-	-	-	-	-
8.3 Wonen en bouwen	847.774	503.481	714.951	726.546	738.456	750.416
Totaal Baten	9.011.594	4.925.584	5.054.999	5.071.211	5.088.963	5.107.381
Lasten						
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	213.629	136.706	144.071	142.923	141.964	140.956
2.3 Recreatieve havens	87.701	164.468	67.719	67.833	67.638	67.443
2.4 Economische havens en waterwegen	22.397	104.922	50.000	50.000	50.000	50.000
3.1 Economische ontwikkeling	216.728	247.219	178.646	180.236	174.933	174.815
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	40.523	34.578	87.988	89.734	89.734	89.734
3.4 Economische promotie	709.433	934.926	529.084	533.445	533.150	532.855
5.4 Musea	187.578	424.301	221.932	223.090	222.470	222.465
5.5 Cultureel erfgoed	210.695	215.773	187.896	187.901	185.792	185.792
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	445.067	510.928	332.828	287.823	287.818	287.813
7.3 Afval	3.002.645	3.071.920	3.110.080	3.118.958	3.124.316	3.130.355
7.4 Milieubeheer	982.622	748.477	646.971	654.802	654.794	654.786
8.1 Ruimtelijke ordening	937.161	1.007.826	1.237.911	1.159.900	1.159.900	1.159.900
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	2.245.699	- 84.900	-83.676	-83.676	-83.676	-83.676
8.3 Wonen en bouwen	4.765.394	4.753.287	5.263.971	5.472.379	5.517.143	5.563.082
Totaal Lasten	14.067.272	12.270.431	11.975.421	12.085.346	12.125.975	12.176.321
Totaal saldo baten & lasten	-5.055.678	-7.344.847	-6.920.422	-7.014.135	-7.037.012	-7.068.940
Baten reserves	1.700.403	1.619.425	100.742	100.507	100.268	100.024
Lasten reserves	1.835.329	823.799	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-134.926	795.626	100.742	100.507	100.268	100.024
Totaal saldo	-5.190.604	-6.549.221	-6.819.680	-6.913.628	-6.936.744	-6.968.916

3.6 Gebiedsontwikkelingen

Coalitieakkoord 2022-2026

In de gemeente Maasgouw lopen enkele gebiedsontwikkelingen die vanuit ruimtelijk, economisch, maatschappelijk én financieel perspectief een grote impact hebben en daardoor van strategisch belang zijn. De gemeente speelt een regisserende en faciliterende rol binnen deze ontwikkelingen en werkt daarbij samen met andere overheden, bedrijven en instellingen. Dit vraagt om de inzet van middelen in personele en financiële zin. Gelet op de samenhang tussen deze ontwikkelingen en het belang daarvan wordt door de gemeente een gecoördineerde aanpak opgezet.

Hoofddoelen coalitieakkoord
3.6.1 Coördinatie gebiedsontwikkelingen
3.6.2 Land van Thorn – Maasresidence
3.6.3 Thorn – Meersveld – Wessem
3.6.4 Vakantieparken
3.6.5 Woon-zorg cluster Heel
3.6.6 Clauscentrale Maasbracht
3.6.7 Havengebied Maasbracht
3.6.8 Centrumvisie Heel

Voor een verder toelichting op de hoofddoelen verwijzen wij u naar het coalitieakkoord 2022-2026 “Samen bouwen aan een sterk, sociaal en duurzaam Maasgouw”.

Global Goals

Het programma gebiedsontwikkelingen draagt bij aan de volgende Global Goals:

Toelichting Global Goals

Global Goal 7 richt zich op betaalbare betrouwbare en duurzame energie voor iedereen.

Global Goal 8 richt zich op duurzame economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen.

Global Goal 9 gaat over hoogwaardige en inclusieve infrastructuur, industrie en innovatie.

Global Goal 11 richt zich op het inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken van steden en dorpen.

Global Goal 15 gaat om het versterken van duurzaam gebruik van bossen, droge gebieden, biodiversiteit en het integreren van waarden van ecosystemen en biodiversiteit in de (lokale) planning.

Global Goal 17 richt zich op effectieve publieke, publiek-private en maatschappelijke samenwerkingsverbanden.

Uitvoering bestaand beleid

Binnen het programma Gebiedsontwikkelingen wordt de aanpak van de grote gebiedsontwikkelingen in de gemeente voortgezet.

In het coalitieakkoord 2022-2026 is ingezet op een samenhangende inzet van personele en financiële middelen en een gecoördineerde aanpak op een aantal impactvolle gebiedsontwikkelingen. De gemeente speelt een regisserende en faciliterende rol binnen deze ontwikkelingen en werkt daarbij samen met andere overheden en bedrijven en instellingen. De voortgang in alle ontwikkelingen wordt in zeer sterke mate bepaald door deze partijen, door andere belanghebbenden en door te volgen procedures. Dat maakt het moeilijk om in deze begroting aan te geven wat er in 2026 bereikt gaat worden.

Onderstaand wordt de ontwikkelingen per gebied toegelicht:

Land van Thorn - Maasresidence

Park Maasresidence

De laatste fasen worden in 2025 en 2026 afgerond en komen in de verhuur. Het totaal aantal vakantieverblijven op het park is dan 293 woningen en 60 appartementen.

Vijverbroek

De voortgang is helemaal afhankelijk van het indienen, behandelen en vergunnen van het centrale voorzieningengebouw en 45 chalets en van de behandeling van eventuele bezwaren en beroep.

Hotel Maasresidence

De planvorming is weer opgepakt en is er op gericht om binnen de deadline op grond van de beleidslijn grote rivieren een vergunbare aanvraag te doen.

Verkeer

Maatregelen voor verkeer en parkeren die voortkomen uit het rapport Verkeer en Parkeren Thorn, worden uitgevoerd.

Toerisme en recreatie Thorn en omgeving

Land van Thorn is focusgebied in het programma Waardevol Toerisme. Maatregelen binnen dat programma moeten bijdragen aan balans tussen toerisme en leefbaarheid.

Oeverzone

Er komt een totaal plan voor de ontwikkeling van de oeverzone.

Thorn – Meersveld- Wessem

In 2025 en 2026 zal verdere planvorming door het waterschap plaatvinden en in 2027/2028 zal men starten met de werkzaamheden. De verwachting is dat dit medio 2029 gereed is.

De eigenaren van de voormalige liftenfabriek en pannenfabriek werken aan een visie voor herontwikkeling van deze locatie.

Vakantieparken

Heelderpeel

Inzet op toezicht en handhaving. De eigendomssituatie voor een belangrijk deel van het park is bepalend voor het vervolg, maar hierin is op dit moment veel onduidelijk.

Porta Isola

Vitalisering is niet meer leidend in de gemeentelijke strategie en doorontwikkeling naar een woonfunctie ligt nu voor de hand.

Boschmolenplas

Het park wordt afgebouwd met nieuwe vakantiewoningen en plannen voor nieuwe centrale voorzieningen worden uitgewerkt.

Clausgebied e.o.

In april 2024 is het onderzoeksrapport “Toekomstperspectief Clausgebied en omgeving” afgerond, met een standpunt van de gemeenteraad op 9 juli 2024. De raad heeft moties aangenomen, waaronder een onderzoek naar leefmilieu en gezondheid.

De focus ligt op de ontwikkeling van het hoogspanningsnetwerk in Maasbracht-Brachterbeek, met lopende vernieuwingen van 380 kV en 150 kV stations. In mei 2024 begon de procedure voor de opwaardering van de Maasbracht-Graetheide verbinding. De gemeente, samen met andere overheden en initiatiefnemers zoals Tennet en RWE, speelt een belangrijke rol in de procedures. We adviseren en onderhouden contacten met betrokken instanties, organiseert informatiebijeenkomsten en overlegt regelmatig met het bewonersplatform Brachterbeek.

De gemeente zet zich in voor de leefbaarheid van het gebied en voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Om dat te bereiken wordt deelgenomen aan de ontwerptafel die de provincie heeft ingericht en wordt ingezet op het krijgen van rijkssubsidies voor verbeteringen in de omgeving van energieknooppunten.

Havengebied Maasbracht

De gebiedsvisie haven Maasbracht is in februari 2025 vastgesteld en schetst de ontwikkeling tot 2035, inclusief de Clean Energy Hub. Er is een opdracht gegeven voor het uitvoeringsplan, dit wordt, zo mogelijk nog in 2025 vastgesteld. De uitvoering start in 2026.

Woon-zorgcluster Heel

Binnen de gebiedsontwikkeling woon-zorg cluster Heel vallen de volgende projecten:

1. Daelzicht-terrein
 - a. Masterplan (planningshorizon tot ca. 2030);
 - b. Infra Heerbaan;
2. Herinrichting voormalig Koraal-terrein (waaronder realisatie woningbouwplan ‘Kasteeldal’);
3. Chateaupark;
4. Woningbouwplan ‘Raadhuisplein’.

De belangrijkste activiteiten in 2026 zullen binnen deze gebiedsontwikkeling zijn:

- Uitvoering aanpassingen aan de Heerbaan;
- Bouw van de woningen in het plan Kasteeldal;
- Vergunningverlening plandelen Chateaupark Heel;
- Sloop van Chateau Heel en start bouwwerkzaamheden overige plandelen Chateaupark.

Centrumvisie Heel

Voor het deelproject Winkelhart is de aangevraagde subsidie vanuit de regeling Impulsaanpak Winkelgebieden afgewezen. We werken aan een alternatief en haalbaar plan.

Totaaloverzicht baten en lasten programma gebiedsontwikkelingen

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
8.3 Wonen en bouwen	17.360	-	-	-	-	-
Totaal Baten	17.360	-	-	-	-	-
Lasten						
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	71.090	46.157	25.398	25.980	25.980	25.980
8.3 Wonen en bouwen	153.127	231.797	-	-	-	-
Totaal Lasten	224.217	277.954	25.398	25.980	25.980	25.980
Totaal saldo baten en lasten	-206.857	-277.954	-25.398	-25.980	-25.980	-25.980
Baten reserves	1.313.048	131.797	-	-	-	-
Lasten reserves	1.235.000		-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	78.048	131.797	-	-	-	-
Totaal saldo	-128.809	-146.157	-25.398	-25.980	-25.980	-25.980

3.7.1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Verbonden Partijen

Naam
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
NV Bank Nederlandse Gemeenten
Enexis Holding BV

Voor meer informatie verwijzen wij naar hoofdstuk 4.6 paragraaf verbonden partijen.

Totaaloverzicht baten en lasten overzicht algemene dekkingsmiddelen

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
0.5 Treasury	1.133.013	1.434.075	920.610	864.046	843.380	709.646
0.61 OZB woningen	3.196.431	3.392.050	4.433.400	4.503.070	4.621.950	4.621.950
0.62 OZB niet woningen	2.040.681	2.136.250	2.781.000	2.824.330	2.900.450	2.900.450
0.64 Belastingen overig	161.310	138.924	141.724	144.424	147.324	150.204
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	49.214.789	50.497.082	52.318.087	52.110.378	51.136.947	51.587.370
3.4 Economische promotie	1.063.919	1.416.891	1.688.591	1.793.691	1.793.691	1.793.691
Totaal Baten	56.810.143	59.015.272	62.283.412	62.239.939	61.443.742	61.763.311
Lasten						
0.5 Treasury	1.077.073	904.378	1.081.155	1.126.155	1.141.455	1.104.755
0.61 OZB woningen	195.739	236.372	244.547	253.468	264.642	277.234
0.64 Belastingen overig	108.113	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	18.027	18.335	18.335	18.335
0.8 Overige baten en lasten	-	-1.200	- 150.584	-150.822	-149.930	-164.330
Totaal Lasten	1.380.925	1.219.550	1.273.145	1.327.136	1.354.502	1.315.994
Totaal saldo baten en lasten	55.429.218	57.795.722	61.010.267	60.912.803	60.089.240	60.447.317
Totaal mutaties reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal saldo	55.429.218	57.795.722	61.010.267	60.912.803	60.089.240	60.447.317

3.7.2 Overzicht overhead

Verbonden partijen

Naam
Servicecentrum MER

Voor meer informatie verwijzen wij naar hoofdstuk 4.6 paragraaf verbonden partijen.

Totaaloverzicht baten en lasten overzicht overhead

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
0.4 Overhead	486.734	273.185	219.300	219.300	219.300	219.300
Totaal Baten	486.734	273.185	219.300	219.300	219.300	219.300
Lasten						
0.4 Overhead	12.185.624	12.525.543	11.535.965	11.567.994	11.581.837	11.497.980
Totaal Lasten	12.185.624	12.525.543	11.535.965	11.567.994	11.581.837	11.497.980
Totaal saldo baten & lasten	-11.698.890	-12.252.358	-11.316.665	-11.348.694	-11.362.537	-11.278.680
Baten reserves	633.381	542.958	299.643	292.402	292.402	216.336
Lasten reserves	-	130.240	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	633.381	412.718	299.643	292.402	292.402	216.336
Totaal saldo	-11.065.509	-11.839.640	-11.017.022	-11.056.292	-11.070.135	-11.062.344

De overheadkosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen in €)				
Totaaloverzicht overhead 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Ondernemingsraad + commissies	23.000	23.000	23.000	23.000
Salariskosten directie, teammanagers, ondersteunende diensten en staf	4.328.987	4.424.145	4.424.145	4.424.145
Tijdelijk personeel overhead	47.031	47.031	47.031	47.031
Overige personeelslasten (opleidingskosten, reis- en verblijfskosten e.d.)	351.258	351.258	351.258	351.258
Huisvestings- en tractiekosten (1)	989.780	970.484	984.327	900.470
Overige algemene kosten	524.779	524.779	524.779	524.779
ICT	606.516	606.516	606.516	606.516
MER Bedrijfsvoering	4.445.314	4.401.481	4.401.481	4.401.481
Totaal overhead	11.316.665	11.348.694	11.362.537	11.278.680
Dekking door reserves:				
Dekking Structureel diverse reserves dekking kapitaallasten (1)	299.643	292.402	292.402	216.336
Totaal overhead tlv exploitatie	11.017.022	11.056.292	11.070.135	11.062.344

In 2025 heeft er een actualisatie van de toerekening van uren aan de verschillende producten plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een andere kostenverdeling naar de verschillende taakvelden zoals deze zijn opgenomen in de programmabegroting. Deze actualisatie heeft plaatsgevonden op grond van de notitie overhead van de commissie BBV.

3.7.3 Overzicht vennootschapsbelasting

Totaaloverzicht baten en lasten overzicht voor vennootschapsbelasting

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten						
Lasten						
	0	0	0	0	0	0
Totaal Lasten						
Totaal saldo baten & lasten	0	0	0	0	0	0
Baten reserves						
Lasten reserves						
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo	0	0	0	0	0	0

3.7.4 Overzicht voor onvoorzien

Totaaloverzicht baten en lasten overzicht voor onvoorzien

(bedragen in €)						
Taakveld	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
0.8 Overige baten en lasten	9.985	-	-	-	-	-
Totaal Baten	9.985	-	-	-	-	-
Lasten						
0.8 Overige baten en lasten	0	25.000	-	25.000	25.000	25.000
Totaal Lasten	0	25.000	-	25.000	25.000	25.000
Totaal saldo baten & lasten	9.985	-25.000	-	-25.000	-25.000	-25.000
Baten reserves	-	-	-	-	-	-
Lasten reserves	3.344.830	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-3.344.830					
Totaal saldo	-3.335.245	-25.000	-	-25.000	-25.000	-25.000

4. Paragrafen

In dit hoofdstuk zijn de paragrafen opgenomen. Het doel van deze paragrafen is om onderwerpen die verspreid in de begroting staan, gebundeld weer te geven. Het gaat om de volgende paragrafen:

4.1 Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op de belastingen en op de heffingen. De paragraaf bevat de uitgangspunten voor het tarievenbeleid en geeft op hoofdlijnen een overzicht van alle gemeentelijke belastingen en leges. Ook wordt er inzicht gegeven in de kostendekkendheid van de leges en het kwijtscheldingsbeleid.

4.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is belangrijk voor wanneer zich financiële tegenvallers voordoen.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Dit onderdeel gaat met name in op de onderhoudstoestand en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, kunstwerken en dergelijke. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een groot deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom belangrijk voor een juist inzicht in de financiële positie.

4.4 Financiering

De financieringsparagraaf is sinds 2001 een verplichte paragraaf bij de programmabegroting en het jaarverslag. Het doel van deze paragraaf is de uitvoering van de treasuryfunctie te volgen.

4.5 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is nodig voor het verwezenlijken van de taken van gemeenten. De bedrijfsvoeringparagraaf moet inzicht geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens over de bedrijfsvoering; met het oog op het uitvoeren van de activiteiten binnen de programma's en met het oog op de continuïteit van de gemeente.

4.6 Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen, waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren; het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang. Gezien de veelheid aan verbonden partijen en hun financiële en bestuurlijke belang is het voor het inzicht van de raad belangrijk dat de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang aan worden gegeven.

4.7 Grondbeleid

De hoofdlijnen van het grondbeleid komen in deze paragraaf aan de orde. De paragraaf grondbeleid geeft de visie op het grondbeleid in relatie tot de uitvoering van de doelstellingen zoals opgenomen in de gebiedsontwikkelingen. Via grondbeleid kan een nadere invulling aan het uitvoeren van bepaalde beleidsvoornemens worden gegeven. Gedacht kan worden aan volkshuisvesting. Gezien het financiële belang van grondbeleid is een overzicht van het grondbeleid noodzakelijk voor de raad.

4.8 Wet open overheid (Woo)

De Woo bevat een algemene zorgplicht om documenten in goede, geordende en toegankelijke staat te houden, en bepaalt dat er in de begroting en in de jaarlijkse verantwoording van elke gemeente een paragraaf moet worden opgenomen.

4.9 Vluchtelingen

In deze (niet verplichte) paragraaf wordt de opgave met betrekking tot opvang en/of huisvesting voor ontheemden uit Oekraïne, asielzoekers en statushouders weergegeven. Door de flinke impact voor gemeenten is ervoor gekozen om dit in een aparte paragraaf weer te geven.

4.1 Lokale heffingen

Beleid lokale belastingen en heffingen

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan de inwoners en bedrijven mag opleggen. Maasgouw kent de volgende heffingen, op basis van door de raad vastgestelde verordeningen:

OZB (onroerend zaak belasting)

De onroerendezaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen waarvan de opbrengst tot de algemene middelen behoort en dus naar eigen inzicht kan worden besteed. De hoogte van de aanslagen is zowel afhankelijk van de waarde van een object, zoals die elk jaar wordt bepaald op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ), als van de vastgestelde tarieven. Er wordt onderscheid gemaakt tussen tarieven voor eigenaren van woningen, eigenaren van niet-woningen en gebruikers van niet-woningen.

Tariefbeleid

- De hoogte is mede afhankelijk van ambitieniveau, gewenste ruimte nieuw beleid en het te realiseren uitgangspunt van een structureel sluitende begroting. In Maasgouw is er sprake van een hoge ambitie met betrekking tot het voorzieningenniveau in relatie tot een relatief lage OZB-heffing. Daarom wordt voorgesteld de OZB-opbrengsten voor woningen eigenaar en niet-woningen (eigenaar en gebruiker) te laten stijgen met 25% ten opzichte van de begroting 2025-2028. Op deze manier draagt een hogere OZB-heffing bij aan het hoge ambitieniveau. Hoewel het tarief stijgt behoudt Maasgouw een relatief lage OZB-heffing in Limburg.
- Bij de OZB is de tariefstelling een resultaat van de gewenste OZB-opbrengst en de WOZ-waardeontwikkeling. De WOZ-waardes die als basis gelden voor de aanslagoplegging 2026 (waarde peildatum 1-1-2025) worden in het najaar 2025 beschikbaar gesteld door BsGW, waarna de ozb-tarieven bepaald kunnen worden. In december 2025 stellen we de tarieven vast bij de vaststellen van de belastingverordening 2026.
- De areaaluitbreidingen worden op basis van de laatste inzichten verwerkt in de geraamde OZB opbrengst.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een zogenaamde bestemmingsheffing. De opbrengst vloeit niet naar de algemene middelen, maar dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en –verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Het uitgangspunt is dat deze kosten volledig worden gedekt uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing.

Ook in 2026 gaan huishoudens naast een vastrechtbedrag, een bedrag betalen voor elke lediging van de restafvalcontainer en voor elke inworp in de ondergrondse restafvalcontainer. Voor het ledigen van de GFT-container wordt geen apart tarief in rekening gebracht.

Het vastrecht voor de afvalstoffenheffing is afhankelijk van de volumes van de restafvalcontainers, te weten een vastrecht voor een 240, 140, 80-60-40 liter container en aanlevering via een ondergrondse verzamelcontainer. Hierbij geldt dat hoe groter de containermaat, hoe hoger het variabel tarief is.

Tariefbeleid

Voor afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkende tariefstelling. De tariefontwikkeling is daarmee grotendeels afhankelijk van de doorbelaste verwerkingskosten en de heffingskosten. De variabele heffing hangt af van de mate van afvalscheiding. De tarieven voor de afvalstoffenheffing 2026 worden in de raadsvergadering van december 2025 vastgesteld.

Rioolheffing

De kosten voor het beheer en in stand houden van het rioolstelsel worden door middel van de rioolheffing verhaald op de eigenaren en gebruikers van een perceel die op dat stelsel zijn aangesloten. De gemeente heeft naast de zorgplicht voor gemeentelijk afval- en hemelwater ook de zorgplicht voor grondwater. De opbrengst van de rioolheffing, wordt gebruikt om de voorzieningen, die dienen voor de uitvoering van genoemde zorgplicht, te bekostigen.

In oktober 2021 is het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2026 vastgesteld. Met dit plan zorgen we voor de continuïteit van een goede rioleringszorg, geven we de onderbouwing van de rioolheffing en leggen we de link met klimaatadaptatie.

Tariefbeleid

Voor rioolheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkende tariefstelling. De tariefontwikkeling is gebaseerd op het GRP (2022-2026) met als uitgangspunt 3% jaarlijkse verhoging plus indexering van 2,7% conform de Meicirculaire.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is volgens de Gemeentewet een algemene belasting, zonder directe relatie met de te maken kosten. De gemeente kan kiezen voor welk beleidsdoel ze de opbrengst van deze belasting aanwendt. De gemeente heft hondenbelasting voor het houden van een hond. Het bedrag van de aanslag is afhankelijk van het aantal honden.

Tariefbeleid

In lijn met voorgaande jaren wordt het tarief 2026 geïndexeerd met 2,7% conform de Meicirculaire en af te ronden op hele euro's.

(Water-)toeristenbelasting

De (water-)toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. De belasting is gebaseerd op de gedachte dat door personen die binnen de gemeentegrenzen verblijven en niet zijn ingeschreven in het BRP, maar wel gebruik maken van de openbare gemeentelijke voorzieningen, een bijdrage leveren aan deze voorzieningen. De belasting wordt verschuldigd voor het houden van verblijf met overnachting tegen vergoeding en wordt geheven van degene die verblijf biedt. Deze is dan op grond van regelgeving bevoegd de belasting te verhalen op de persoon of personen die verblijf houden.

Tariefbeleid

Het tarief voor de (water-) toeristenbelasting bedraagt vanaf 2026 € 2,50 per overnachting.

Forensenbelasting

De forensenbelasting dient ertoe om mensen die relatief veel in onze gemeente verblijven, maar geen ingezetene zijn van onze gemeente, mee te laten betalen aan gemeentelijke voorzieningen. De forensenbelasting vertoont veel gelijkenis met de toeristenbelasting. De hoofdregel is dat personen die, zonder dat ze hun hoofdverblijf in de gemeente hebben, meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning tot hun beschikking hebben, forensenbelasting betalen.

Tariefbeleid

In lijn met voorgaande jaren wordt het tarief 2026 geïndexeerd met 2,7% conform de Meicirculaire en af te ronden op hele euro's.

Leges

De gemeente heft leges voor de door haar verstrekte diensten, genoemd in de bij de legesverordening behorende tarieventabel. Gemeenten heffen leges om haar taken te bekostigen. De opbrengsten uit de heffing van leges worden gebruikt om de kwaliteit van de verstrekking te waarborgen en om personeels-, huisvesting- en materiaalkosten te dekken.

De tarieventabel is onderverdeeld in drie titels:

- Hoofdstuk 1 Algemene Dienstverlening. Onder andere: burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen, verstrekkingen uit de basisregistratie personen.
- Hoofdstuk 2 Dienstverlening Omgevingsvergunning. Onder andere: bouwvergunning, aanlegvergunning en sloopvergunning.
- Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn. Onder andere: horeca en organiseren evenementen.

Tariefbeleid

- Uitgangspunt is een kostendekkendheid van de legestarieven.
- Voor legestarieven die niet wettelijk zijn vastgesteld en niet kostendekkend zijn wordt bepaald in hoeverre het realistisch en wenselijk is om deze te verhogen naar kostendekkendheid.
- In lijn met voorgaande jaren worden de tarieven 2026, met uitzondering van de wettelijke maximumtarieven en eventuele andere wijzigingen, geïndexeerd met 2,7% conform de Meicirculaire. Bedragen boven € 20 zullen, waar mogelijk, worden afgerond op hele euro's.

Lijkbezorgingsrechten

Op basis van deze belastingverordening worden rechten geheven voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen en de daarmee samenhangende diensten.

Tariefbeleid

De totale lijkbezorgingsrechten stijgen met € 50.000 ten opzichte van 2025. De nieuwe tarieven liggen dan meer in lijn met de tarieven van de omliggende gemeenten.

Marktgelden

Marktgeld is een retributie voor het innemen van een standplaats op een (gewoonlijk periodiek gehouden) markt.

Tariefbeleid

In lijn met voorgaande jaren wordt het tarief 2026 geïndexeerd met 2,7% conform de Meicirculaire en af te ronden op hele euro's.

Parkeerbelasting

Deze belastingen worden geheven voor het parkeren van motorvoertuigen waar dat alleen tegen betaling is toegestaan. De gemeente is vrij om de hoogte van de tarieven te bepalen. Dat geldt niet voor het tarief wanneer niet of niet tijdig voor het parkeren is betaald. In dat geval ontvangt de houder van het kenteken een naheffingsaanslag ("parkeerbon") waarvan de maximale hoogte wettelijk is vastgesteld. Voor het jaar 2026 is dat maximum € 82,00.

Tariefbeleid

Alleen in de kern Thorn worden parkeerbelastingen geheven. Voor het parkeren op beide parkeerplaatsen in Thorn geldt een dagtarief van € 3,00. Wij handhaven dit tarief.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is deels autonoom op het gebied van kwijtschelding gemeentelijke belastingen, dat wil zeggen dat de gemeente zelf binnen het wettelijk kader kan bepalen of kwijtschelding aan haar burgers wordt verleend. Dit komt erop neer dat met name burgers met inkomsten uit een uitkering of AOW (bijstandsnorm en een beperkt vermogen) in aanmerking komen voor kwijtschelding. Daarbij worden de bestaanskosten voor 100% meegenomen. Daardoor resteert een beperkte betalingscapaciteit en komen de inwoners zodoende (eerder) in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Daarnaast hanteert de gemeente een ruimere vermogensgrens zodat een belastingplichtige een iets hoger vermogen mag hebben om toch nog voor kwijtschelding in aanmerking te komen. De gemeente verruimt de vermogensgrens met het wettelijk maximum (2025: maximaal € 2.000).

BsGW voert het kwijtscheldingsbeleid uit. Ze maken hierbij gebruik van het Inlichtingenbureau (IB). Het Inlichtingenbureau toetst de gegevens van de aanvrager die nodig zijn voor eventuele kwijtschelding aan de criteria om voor kwijtschelding in aanmerking te komen

Bij de invordering van de volgende belastingen is er sprake van een beperkte kwijtschelding:

- Bij de invordering van de afvalstoffenheffing wordt alleen kwijtschelding verleend voor het vastrecht en ledigingen. Het maximum voor ledigingen wordt vastgesteld op basis van de tarieven in de belastingverordeningen eind 2025.
- Bij de invordering van de hondenbelasting wordt alleen kwijtschelding verleend voor de eerste hond.
- Voor de rioolheffing is alleen kwijtschelding mogelijk van het gebruikersdeel.

De kosten van kwijtschelding worden niet doorbelast in de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor het belastingjaar 2026 is een bedrag van € 115.000 begroot voor kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Belastingopbrengsten 2026

(bedragen in €)			
Belastingsoort	Raming baten 2025	Bijgestelde raming baten 2025	Raming baten 2026
OZB eigenaar woning	3.370.000	3.370.100	4.411.400
OZB eigenaar niet - woning	1.195.500	1.195.500	1.552.200
OZB gebruiker niet - woning	940.800	940.800	1.228.800
Rioolheffing	3.617.700	3.700.900	3.812.900
Afvalstoffenheffing	3.311.500	3.311.500	3.298.500
Hondenbelasting	135.900	135.900	138.700
(Water)toeristenbelasting	1.257.800	1.257.800	1.529.500
Forensenbelasting	159.100	159.100	159.100
Bouwleges	411.500	411.500	626.800
Leges overig	334.900	337.300	352.000
Lijkbezorgingsrechten	85.700	85.700	135.700
Marktgelden	8.300	8.300	8.500
Parkeergelden	90.000	110.000	110.000
Totaal	14.918.700	15.024.400	17.364.100

Kostendekkendheid

- Kostendekkendheid: het uitgangspunt is dat de gebruiker betaalt. De gemeenteraad is vrij om de hoogte van het tarief vast te stellen met een kostenonderbouwing als basis, waarbij het Rijk een aantal grenzen heeft gesteld, waaronder een maximale kostendekkendheid van 100%.
- Extracomptabele berekening: In de tarieven van de heffingen zijn een aantal componenten extracomptabel berekend. Volgens het BBV is dit toegestaan. Het betreft:
 - een rentepercentage van 3,0%, zoals opgenomen in het GRP, over de boekwaarden van de investeringen Riolerings;
 - overhead: voor de toerekening van de overheadkosten wordt uitgegaan van een aandeel in de totale overheadkosten ter grootte van de geraamde directe kosten van de economische categorie 1.1 (Salarissen en sociale lasten) van het taakveld gedeeld door de totale geraamde directe kosten van de economische categorie 1.1;
 - de compensabele btw over de exploitatielasten (inclusief afschrijvingen). Vóór invoer BCF-btw (1 jan 2003) zijn investeringen inclusief btw geactiveerd, 19% over de periode 2003-2012; 21% over 2013 en volgende jaren.

Leges

(bedragen in €)				
1.	Algemene dienstverlening	Lasten	Baten	Dekking
1.1	Burgerlijke stand	127.894	59.075	46%
1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	181.428	172.595	95%
1.3	Rijbewijzen	107.926	77.005	71%
1.4	Verstrekkings in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	17.549	14.300	81%
1.7	Overige publiekszaken	6.449	1.600	25%
1.9	Bijzondere wetten	53.592	9.575	18%
Totaal		494.838	334.150	68%

(bedragen in €)				
2.	Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet	Lasten	Baten	Dekking
2.2	Voorfase	202.366	42.916	21%
2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	487.302	484.657	99%
2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	32.585	19.023	58%
2.5	Milieubelastende activiteiten	28.761	17.586	61%
2.6	Lozingsactiviteiten	1.664	1.016	61%
2.7	Aanlegactiviteiten	29.489	14.726	50%
2.8	Overige activiteiten	31.146	7.409	24%
2.9	Maatwerkvoorschriften	7.488	4.554	61%
2.10	Gelijkwaardigheid	5.275	3.216	61%
2.11	Overige tarieven	75.826	14.637	19%
2.12	Modaliteiten	64.466	24.980	39%
2.13	Vermindering	0	0	0%
2.14	Teruggaaf	11.648	0	0%
Totaal		978.017	634.720	65%

Totale kostendekkendheid hoofdstuk 1 en 2	2.379.649	1.286.489	54%
--	------------------	------------------	------------

(bedragen in €)				
3.	Dienstverlening vallend onder de Dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2	Lasten	Baten	Dekking
3.1	Horeca	7.640	3.965	52%
3.2	Seksbedrijven	2.487	1.015	41%
3.5	Standplaatsen	138	110	80%
3.7	Campings en recreatieparken, huisvesting arbeidsmigranten en exploiteren kamerverhuurbedrijf	276	270	98%
3.8	Algemene plaatselijke verordening Maasgouw	1.796	1.600	89%
Totaal		12.337	6.960	56%

Kruissubsidiëring

Voor elk van de belastingverordeningen waarbij sprake is van kostenverhaal moet inzichtelijk worden gemaakt, dat de totale geraamde baten van de verordening niet uitgaan boven de totale lasten van de verordening. Deze opbrengstnorm ziet op de verordening in haar totaliteit. Hierdoor is zogenoemde kruissubsidiëring mogelijk: een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Het is dus niet nodig om de kostendekkendheid per activiteit te bepalen. Binnen hoofdstuk 1 is kruissubsidiëring toegestaan. Zo mag bijvoorbeeld het tarief voor huwelijksvoltrekkingen meer dan kostendekkend worden vastgesteld ter compensatie van een niet kostendekkend tarief voor paspoorten. Ook binnen hoofdstuk 2 is kruissubsidiëring toegestaan en ook tussen hoofdstuk 1 en 2. Niet kostendekkende tarieven voor de diensten die vallen onder hoofdstuk 1 mogen dus

gecompenseerd worden door meer dan kostendekkende tarieven voor de omgevingsvergunning uit hoofdstuk 2. Op grond van de Europese Dienstenrichtlijn is binnen hoofdstuk 3 kruissubsidiëring niet toegestaan.

Afvalstoffenheffing

(bedragen in €)		
Lasten		Bedrag
0.9	BTW/BCF	330.700
7.3	Afval	2.618.700
	Personeelslasten	168.800
	Overhead	180.300
Totaal Lasten		3.298.500
Opbrengsten		Bedrag
1.1	Afvalstoffenheffing	3.298.500
Totaal Baten		3.298.500
Kostendekkendheidspercentage		100%

Rioolheffing

(bedragen in €)		
Lasten		Bedrag
0.9	BTW/ BCF	586.700
7.2	Riolering	3.446.300
	Reserves en voorzieningen	-1.188.300
	Personeelslasten	468.200
	Overhead	500.000
Totaal Lasten		3.812.900
Baten		Bedrag
1.1	Rioolheffing	3.812.900
Totaal baten*		3.812.900
Kostendekkendheidspercentage		100%

*exclusief indexering (inflatiecorrectie) (Raad 16 december 2025)

Lijkbezorgingsrechten

(bedragen in €)	
Totaaloverzicht begraafrechten	Bedrag
Totaal lasten	199.197
Totaal baten	135.654
Kostendekkendheidspercentage	68%

Woonlasten

De gemeentelijke woonlasten worden als volgt gedefinieerd: het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een woning met gemiddelde waarde in een gemeente betaalt aan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Aangezien de tarieven voor de verschillende onderdelen nog niet duidelijk zijn, wordt er nu een indicatie gegeven van de verwachte ontwikkeling van de lastendruk.

Voor de woonlasten 2025 wordt het belastingplaatje in het raadsvoorstel bij de belastingverordeningen 2025 aangehouden.

Voor de woonlasten 2026 wordt bij de onroerendezaakbelasting (eigenaar) een gemiddelde WOZ-waarde voor een woning in Maasgouw van € 338.633 aangehouden (bron: Rapport Belastingoverzicht 2025 van Provincie Limburg) en een belastingverhoging van 25% conform Kadernota 2026, gemeente Maasgouw. Voor de rioolheffing is uitgegaan van een jaarlijkse stijging van 3% conform huidig GRP 2022-2026 en de stijging van indexering van 2,7% voor 2026 (bron: Meicirculaire 2025). De afvalstoffenheffing is afhankelijk van diverse onderdelen die nu nog niet duidelijk zijn. De verwachting is echter wel dat deze niet of niet substantieel zal stijgen. Voor het totale beeld is daarom in onderstaande tabel het bedrag van 2025 gehanteerd. Het gemiddelde tarief afvalstoffenheffing is in 2025 gebaseerd op een 140 liter container restafval.

Het feitelijke beeld van de gemiddelde woonlastenontwikkeling wordt geschetst in de raadsvergadering 16 december 2025 bij de vaststelling van de tarieven.

(bedragen in €)		
Gemiddelde woonlasten eigenaar-bewoner	2025	2026
Onroerendezaakbelastingen eigenaar	281	349
Afvalstoffenheffing	303	303
Rioolheffing	295	312
Totaal	879	964

(bedragen in €)		
Gemiddelde woonlasten huurder	2025	2026
Afvalstoffenheffing	303	303
Rioolheffing	155	164
Totaal	458	467

4.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Inleiding

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing stellen we vast of de financiële positie van Maasgouw robuust genoeg is om onvoorziene tegenvallers op te vangen. Om dat te bepalen zijn twee componenten belangrijk:

1. De risico's die we als gemeente lopen. Een aantal risico's zijn afgedekt door verzekeringen af te sluiten en door samen te werken met andere partijen (risicodeling). De risico's die niet te verzekeren zijn of verbonden zijn aan de maatschappelijke doelen die we als Maasgouw willen realiseren, moeten we in kaart brengen, proberen te verkleinen en goed bewaken.
2. De 'weerstandscapaciteit' (buffer) die er is om de resterende risico's op te vangen. De weerstandscapaciteit zijn de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om deze niet begrote risico's te ondervangen.

Deze twee begrippen geven in essentie het begrip 'risicomanagement' weer. Een aantal risico's dekken we af met beheersmaatregelen. Voor de overblijvende risico's geven we inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële en niet-financiële gevolgen van risico's op te vangen. Ook geven we inzicht in de financiële buffer die we daarvoor nodig en beschikbaar hebben.

De paragraaf is als volgt opgebouwd:

Eerst gaan we in op het bestaand beleid rondom weerstandsvermogen. Daarna wordt de weerstandscapaciteit alsmede de risico's geïventariseerd. Op basis hiervan wordt de weerstandsratio bepaald. Als laatste wordt de financiële positie van de gemeente weergegeven aan de hand van de financiële kengetallen.

Beleid

De in februari 2025 vastgestelde nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2025 (verder nota R&W) geeft de gehanteerde normen als leidraad voor deze paragraaf. In de nota R&W zijn onder andere kaders gesteld met betrekking tot:

- Te onderkennen risico's (alleen negatieve, financieel kwantificeerbare risico's onderkennen);
- Rapportage van risico's in de P&C-documenten (alleen risico's met een score >10 o.b.v. kans x impact). Daarbij richten we ons niet alleen op de risicosignalering van de interne organisatie, maar ook van de risico's bij onze verbonden partijen;
- Berekening van de incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Daarbij wordt de incidentele weerstandscapaciteit berekend exclusief stille reserves. De structurele weerstandscapaciteit wordt met name bepaald door de onbenutte belastingcapaciteit en de begrotingsruimte;
- Het onderscheiden van een incidentele en een structurele weerstandsratio. Er is sprake van een ingebouwde signaleringsfunctie indien de ratio lager is dan 2. Er wordt een ondergrens van 1 gehanteerd.

Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Het is relevant om onderscheid te maken tussen incidenteel weerstandsvermogen dat beschikbaar is (om incidentele tegenvallers op te vangen) en weerstandsvermogen met een structureel karakter.

Uit de tabellen is te herleiden uit welke componenten dat de incidentele en structurele weerstandscapaciteit zijn opgebouwd.

(bedragen in €)			
Onderdelen Weerstandscapaciteit	Incidenteel/ Structureel	Omschrijving	
Algemene reserve Vrij aanwendbare deel	Incidenteel	Dit zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Het betreft de Algemene reserve per 1 januari 2026.	24.554.000
Bestemmingsreserve vrij aanwendbare deel	Incidenteel	Dit betreft het vrij aanwendbare deel van de reserve ontwikkelingsbedrijf. O.b.v. de geraamde toevoegingen en onttrekkingen bedraagt deze per saldo € 1.000.000 (zie paragraaf 4.7)	1.000.000
Begrotingsruimte	Structureel	Dit is de ruimte die ombuigingen op de korte (en lange) termijn mogelijk maakt. In de huidige meerjarenbegroting 2026-2029 is dit het structurele begrotingssaldo van de jaarschijf 2026. De begroting is meerjarig structureel sluitend door het uitgevoerde heroverwegingsproces (zie hoofdstuk 1.2).	727.000
Onvoorziene uitgaven	Structureel	Deze post creëren we om middelen te hebben om nieuwe beleidsinitiatieven (incidenteel of structureel) te bekostigen of om onvoorzienbare, onontkoombare, onuitstelbare tegenvallers op te vangen. Voor incidentele uitgaven is € 25.000 beschikbaar.	25.000
Onbenutte belastingcapaciteit	Structureel	Dit zijn inkomsten die nog niet gemaximeerd of kostendekkend zijn. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn al kostendekkend. Dit betreft alleen de onroerende zaakbelastingen.	1.288.000
Totaal weerstandscapaciteit			27.594.000

Inventarisatie risico's

Een risico is een onzekere gebeurtenis met oorzaken, een kans van optreden en gevolgen voor doelstellingen. Hierbij worden de risico's gekwantificeerd door de kans te vermenigvuldigen met de financiële gevolgen. Deze uitkomst vertaalt zich in de volgende risicomatrix:

→ Risico in € ↓ Kans			1	2	3	4	5
			x< €25.000	€ 25.000 < x > €100.000	€ 100.000 < x > €500.000	€ 500.000 < x > €1.000.000	x> € 1.000.000
5	Zeer groot	80–99 %	5	10	15	20	25
4	Groot	60–80 %	4	8	12	16	20
3	50/50	40–60 %	3	6	9	12	15
2	Klein	20–40 %	2	4	6	8	10
1	Zeer klein	1–20 %	1	2	3	4	5

Aan de risicomatrix is een rapportagestructuur gekoppeld, waarbij het principe is gehanteerd dat risico's met een score van 10 en hoger via de Planning & Control-cyclus (P&C-cyclus) aan de raad worden gerapporteerd via een toelichting. Voor de risico's met een lagere score wordt volstaan met benoeming van het risico en het bedrag.

Risico's

(bedragen in €)						
	Omschrijving	Incidenteel (I)/ Structureel (S)	Kans-klasse	Risico-klasse	Risico-score	Kans x Fin. impact
1.	Informatiebeveiliging	I	4	4	16	350.000
2.	Risico's van de prijsregulering Jeugd en Wmo voor Gemeenten	S	4	4	16	630.000
3.	Stagneren van toereikende jeugdhulp	S	4	4	16	350.000
4.	Woonwagendplaatsen	I	3	5	15	PM
5.	Verbonden partijen	I	4	3	12	208.600
6.	Beheersing werkzaamheden verbonden partijen	S	4	3	12	210.000
7.	Krapte op de arbeidsmarkt	S	4	3	12	PM
8.	Besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd	S	4	3	12	240.000
9.	Netwerkgroepen	S	4	3	12	PM
10.	Stikstof	S	4	3	12	PM
11.	Spuitzones	S	4	3	12	PM
12.	Risico's projecten als gevolg van onvoorziene en kostprijsverhogende omstandigheden	I	3	3	9	PM
13.	Rentestijging	S	2	3	6	42.000
14.	Open eind regelingen sociaal domein	S	2	3	6	PM
15.	Uitkering uit het gemeentefonds: de impact van de herijking gemeentefonds alsmede onduidelijkheid beleid van de overheid	S	2	3	6	PM
16.	Risico's grondexploitatieopzetten inzake tegenvallende verkopen, stijging kosten bouw- en woonrijp maken, inschatting plankosten	S	2	3	6	PM
17.	Obligatieportefeuille	I	1	3	3	20.000
18.	Fiscale risico's	S	PM	PM	PM	PM
19.	Juridische risico's	S	PM	PM	PM	PM
20.	Aansprakelijkheids risico's	S	PM	PM	PM	PM
Totaal risico's						2.050.600

De hiervoor vermelde risico's worden hieronder toegelicht:

1. Informatiebeveiliging

Wet- en regelgeving rondom Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) zoals AI-Act, WPG, AVG, NIS2/Cbw en BIO[1] verhoogt het aantoonbaar in control zijn (accountability) en vertrouwen in de gemeente t.a.v. verwerking van (persoons)-gegevens. Hoewel vanuit bestuur en management er een besef is van de IBP bedreigende risico's, is dit besef er nog niet bij iedere werknemer. In 2025 is meer inzicht verzameld over de in kritieke processen, informatiesystemen en verwerking van persoonsgegevens op teamniveau met de bijbehorende risicoanalyses (BIO GAP) zijn derhalve zeer wenselijk. Hieruit zullen voldoende maatregelen genomen worden o.b.v. een weloverwogen risicoafweging. Risico's worden geïnventariseerd om deze vervolgens te kunnen managen. Dit is een continu proces welke middels een PDCA- cyclus geborgd dient te worden binnen de organisatie. De herziende versie van de BIO en aankomende Cbw wetgeving vormen de basis waar maatregelen aan moeten voldoen. De directe

impact van een datalek, hack en/of boete vanuit de AP en daaruit voortvloeiende gevolgschade kan grote gevolgen hebben voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en vertrouwelijkheid van informatie waarbij grote groepen mensen geraakt kunnen worden. Daarbij speelt de mate van verwijtbaarheid en getroffen beheersmaatregelen een belangrijke rol.

Risicoklasse	4 (A)	€ 500.000
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	16 (A*B)	€ 350.000

2. Risico's van de prijsregulering Jeugd en Wmo voor Gemeenten

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor inkoop van zorg onder de Wmo en Jeugdwet. Sinds juli 2023 geldt de AMvB Reële Prijs Wmo, en sinds juli 2024 de AMvB Reële Prijzen Jeugdwet. Beide regelingen verplichten gemeenten om reële tarieven te hanteren, gebaseerd op specifieke kostprijsselementen (personeelskosten, overheadkosten, cliëntgebonden kosten, indexatiekosten).

Risico's voor gemeenten:

- Stijgende lasten: in 2024 zijn eerste tekenen zichtbaar dat tarieven voor Wmo- en jeugd-zorgproducten zijn gestegen door inwerkingtreding van de AMvB's. Dit leidt tot hogere lasten voor gemeenten, los van afgesproken indexaties.
- Hogere tarieven bij nieuwe overeenkomsten: bij nieuwe overeenkomsten of aanbestedingen zullen de tarieven waarschijnlijk hoger uitvallen vanwege verplichte toepassing van reële tarieven.
- Juridische gevolgen: gemeenten moeten hun tarieven goed onderbouwen. Onzorgvuldigheid kan leiden tot juridische procedures.
- Druk van zorgaanbieders: zorgaanbieders kunnen hogere tarieven eisen o.b.v. de AMvB's, wat extra financiële druk op gemeenten legt.

Risicoklasse	4 (A)	€ 900.000
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	16 (A*B)	€ 630.000

3. Stagneren van toereikende jeugdhulp

Om uiteenlopende oorzaken komen er steeds meer situaties voor dat aanbieders financieel in de problemen (dreigen te) komen. Hierdoor staat toereikende jeugdhulp (jeugdhulpplicht) onder druk. Het risico bestaat dat de gemeenten als verantwoordelijke samen met de instanties binnen het landschap moet ingrijpen. Dit met het oog op continuïteit van zorg zodat jeugdigen en hun ouders/wettelijke vertegenwoordigers passende jeugdhulp krijgen. Deze problematiek binnen het jeugdzorglandschap brengt een financieel risico mee. Hoewel het financiële risico lastig is in te schatten, wordt dit o.b.v. recente gebeurtenissen ingeschat op € 500.000 met kansklasse 4 (70%).

Risicoklasse	4 (A)	€ 500.000
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	16 (A*B)	€ 350.000

4. Woonwagenstandplaatsen

De raad heeft op 5-10-2021 het Plan van aanpak Woonwagen- en standplaatsenbeleid vastgesteld. Hierin is de ambitie geformuleerd om te zorgen voor voldoende woonwagenstandplaatsen. In totaal gaat het in dit plan over 33 nieuwe standplaatsen. In de begroting 2024 is € 1 miljoen gereserveerd voor realisatie van 10 woonwagenstandplaatsen op bestaande locaties in diverse kernen. Voor de overige 23 standplaatsen zijn de verdiepende raadsvoorstellen om het investeringskrediet beschikbaar te stellen nog niet voorbereid. Onderdeel van deze raadsvoorstellen wordt eveneens het bijstellen dan wel opnemen van de risicoreservering. In de raad van september komt een verdere uitwerking van de plannen. Nu is de (financiële) impact nog niet inzichtelijk waardoor er nu nog geen doorkijk kan worden gegeven om de bovenstaande tabel aan te passen.

Risicoklasse	5 (A)	PM
Kansklasse	3 (B)	50%
Kans * Financiële impact	15 (A*B)	PM

5. Verbonden partijen

In de paragraaf verbonden partijen worden de potentiële risico's van de gemeenschappelijke regelingen afgezet tegen het weerstandsvermogen. Bij SC MER, Veiligheidsregio Noord- en Midden Limburg, MGR en de Westrom is het weerstandsvermogen ontoereikend voor respectievelijk € 100.000, € 33.000 € 65.000 en € 100.000 (aandeel Maasgouw).

Risicoklasse	3 (A)	€ 298.000
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	12 (A*B)	€ 208.600

6. Beheersing werkzaamheden verbonden partijen

Het komt steeds vaker voor dat onze verbonden partijen naast de gebruikelijke P&C cyclus budget vragen voor de uitvoering van taken. In het bijzonder komt dat bij SC MER voor. Dit ligt deels aan de taken die al bij SC MER zijn belegd, maar ook aan de vraag die wij als gemeente stellen in de vorm van bijzondere (aanvullende) activiteiten dan wel projecten. De vraag is vaak zo specifiek en urgent dat de gebruikelijke P&C cyclus niet kan worden aangehouden. Idealiter zou hiervoor een structurele stelpost binnen de begroting geraamd moeten worden. Echter de exacte omvang van zo'n stelpost is moeilijk te duiden. Om deze reden is het goed om de komende jaren te monitoren of een stelpost nodig is en wat de omvang hiervan zou moeten zijn. Deze monitoring loopt gelijk op met een herijking van de P&C-cyclus in MER-verband waarbij wordt gestreefd naar een meer genormaliseerde en voorspelbare begroting.

Risicoklasse	3 (A)	€300.000
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	12 (A*B)	€ 210.000

7. Krapte op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt kan ertoe leiden dat vacatures kwantitatief en/of kwalitatief niet worden ingevuld en daarmee de beoogde resultaten niet of later gerealiseerd worden.

Risicoklasse	3 (A)	PM
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	12 (A*B)	PM

8. Besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd

In januari 2025 heeft de Deskundigencommissie van Art (Commissie van Wijzen) haar evaluatierapport en advies aan de minister aangeboden. De conclusie er is flinke bijsturing noodzakelijk, ook financieel. Het risico dat de besparingsopgave niet wordt gehaald is daarmee aanwezig. Het risico wordt ingeschat op maximaal € 478.000. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 70%.

Risicoklasse	3 (A)	PM
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	12 (A*B)	PM

9. Netwerkgestie

Economische groei, woningbouw en digitalisering van de maatschappij leiden tot een aanzienlijke groei van de vraag naar elektriciteit. Daarnaast is er sprake van een sterke groei van de opwekking van duurzame energie door middel van bijvoorbeeld zonnepanelen en windmolens. Door deze ontwikkelingen staat de capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland onder druk. Bij netcongestie kan de netbeheerder de vraag naar en het aanbod van transport van elektriciteit niet (volledig) verzorgen, doordat de capaciteit van het elektriciteitsnet ontoereikend is. Een groot deel van Nederland heeft inmiddels met netcongestie te maken. Diverse partijen in de vastgoedsector, van de projectontwikkelaar tot de eindgebruiker, lopen het risico geconfronteerd te worden met een situatie waarin niet kan worden voldaan aan hun vraag naar transport van elektriciteit. Het gevolg hiervan is onder meer dat vastgoedprojecten vertraging oplopen, omdat panden niet op korte termijn aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet. Deze vertraging kan mogelijk ook leiden tot hogere lasten (onder meer doordat aannemers een hogere risico-opslag calculeren). Enexis verdubbelt de komende jaren het aantal transformatorhuisjes in de gemeenten. Enexis heeft daarom de gemeenten verzocht rekening te houden met de potentiële verkoop van snippergroen aan Enexis. Deze 'ruimte' hebben ze nodig in de (nabije) toekomst voor transformatie huisjes (trafo's).

Risicoklasse	3 (A)	PM
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	12 (A*B)	PM

10. Stikstof

Op 2 november 2022 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat de 'Bouwwijstelling Stikstof' niet voldoet aan het Europese natuurbeschermingsrecht. Daarom mag deze bouwwijstelling niet gebruikt worden bij bouwprojecten. Met de bouwwijstelling had het kabinet aangegeven dat de stikstofuitstoot, die bij de bouw vrijkomt, tijdelijk is en daarom losgekoppeld moet worden van de gebruiksfase. De Raad van State vindt dit niet juist, omdat het niet is uit te sluiten dat de natuur hierdoor schade oploopt. Hoewel de bouwwijstelling daarmee van tafel is, betekent dat niet dat er nu een algehele bouwstop geldt. Net als in de situatie vóórdat de bouwwijstelling werd ingevoerd, moet per project onderzoek worden gedaan naar de mogelijke gevolgen van de uitstoot van stikstof (zowel in

de bouw- alsook de gebruiksfase). Dit betekent voor projecten, die nog een planologische procedure moeten doorlopen, een verzwarende in het aantonen van de uitvoerbaarheid voor wat betreft het aspect stikstofuitstoot. Mogelijke oplossingen zijn daarbij het maken van een 'Passende Beoordeling' en 'Ecologische Onderbouwing' (met mogelijk aanvullende maatregelen) of de bouw van een project spreiden over een langere realisatieperiode. Het project 'Linne Zuidoost' is een voorbeeld van een project, waarin ontwikkelaar en gemeente een oplossing hebben gevonden voor de stikstofproblematiek door het temporiseren van de plannen.

Risicoklasse	3 (A)	PM
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	12 (A*B)	PM

11. Spuitzones

Kenmerkend voor de land- en tuinbouw zijn de intensieve teeltsystemen met een relatief hoog gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Dit is de reden dat er afstand gehouden moet worden tussen gevoelige objecten en teeltgebieden ten behoeve van akkerbouw. Er zijn geen wettelijke bepalingen over de aan te houden afstand. Door de Raad van State wordt bij beoordeling van nieuwe ruimtelijke situaties vanwege drift (verwaaien van gewasbeschermingsmiddelen) over het algemeen een afstand van 50 meter als aanvaardbaar aangehouden. In de praktijk betekent dit meestal het aanhouden van een spuitvrije zone van 50 meter rondom de bestemming wonen.

De gebruiksmogelijkheden van de agrarische percelen nemen daardoor af met als gevolg dat de economische waarde afneemt. Deze afname moet worden gecompenseerd door het project. Hierdoor kan de situatie ontstaan dat het (financiële) risico te groot wordt om over te gaan tot ontwikkeling naar wonen.

Risicoklasse	3 (A)	PM
Kansklasse	4 (B)	70%
Kans * Financiële impact	12 (A*B)	PM

Weerstandratio

Op basis van zowel de benodigde als de beschikbare weerstandscapaciteit kan men het weerstandsvermogen berekenen:

beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit.

Hierbij wordt het onderscheid doorgetrokken tussen het incidentele weerstandsvermogen en het structurele weerstandsvermogen:

(bedragen x € 1.000)			
	Structureel	Incidenteel	Totaal
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.040	25.554	27.594
Benodigde weerstandscapaciteit	1.472	579	2.061
Ratio weerstandsvermogen			13,4

In de Nota R&W worden kwalificaties aangeduid voor de hoogte van de weerstandsratio.

Ratio weerstandsvermogen	Kwalificatie	Toelichting
A	$\geq 2,0$	Uitstekend
B	$\geq 1,4$ en $< 2,0$	Ruim voldoende
C	$\geq 1,0$ en $< 1,4$	Voldoende
D	$\geq 0,8$ en $< 1,0$	Matig
E	$\geq 0,5$ en $< 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,5$	Ruim onvoldoende

Conclusie

Op basis van bovenstaande weergave kan de conclusie getrokken worden dat onze weerstandscapaciteit uitstekend is. Hierbij dient aangemerkt te worden dat een aantal genoemde risico's nog niet financieel vertaald zijn. Voor de incidentele risico's is ruim voldoende weerstandscapaciteit aanwezig. Voor de structurele risico's is de beschikbare weerstandscapaciteit nagenoeg gelijk aan de geïdentificeerde risico's. Het blijven volgen van de ontwikkelingen met structurele impact is noodzakelijk. Hierbij kan gedacht worden aan het volgen van de ontwikkelingen op het gebied van algemene uitkering, nieuwe opgaven, ingeboekte besparingen en indexering. Voor projecten dient voorafgaand een adequate risico inschatting gemaakt te worden.

Financiële kengetallen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de volgende financiële kengetallen:

- Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

Deze kengetallen vergroten het inzicht van de raad in de financiële positie van Maasgouw. Daarnaast bieden deze kengetallen de mogelijkheid om onze gemeente te vergelijken met andere gemeenten of het landelijk gemiddelde.

Beoordeling kengetallen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen (zie hierna) blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen 'structurele exploitatieruimte' en 'belastingcapaciteit' komt tot uitdrukking of de gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen 'netto schuldquote' en 'netto schuldquote gecorrigeerd' voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Het opnemen van deze kengetallen in de begroting en het jaarverslag is wettelijk voorgeschreven. Volgens de 'Regeling vaststelling wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in begroting en jaarverslag provincies en gemeenten' van 15 juli 2025 berekend en presenteert de gemeente de financiële kengetallen. De signaleringswaarden per kengetallen komen voort uit het Gemeentelijk Toezichtskamer (GTK).

BBV kengetallen signaleringswaarden	Categorie A 'Minst risicovol'	Categorie B 'Neutraal'	Categorie C 'Meest risicovol'
Netto Schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Op Findo (Financiering Decentrale Overheden) van de Rijksoverheid zijn de financiële kengetallen van alle Nederlandse gemeenten opgenomen. Deze kengetallen zijn gebaseerd op de begrotingscijfers 2025 zoals die door het Ministerie van BZK zijn verzameld.

Toepassing van de berekeningen betreffende de financiële kengetallen leidt tot de volgende uitkomsten inclusief categorisering uit het Gemeentelijk Toezichtkamer (GTK) voor de gemeente Maasgouw:

Financiële kengetallen	Realisatie	Findo	Begroting				
	2024	2025	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	53,2%	72,8%	68,8%	70,9%	74,9%	76,2%	53,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd	45,3%	63,9%	60,5%	62,7%	66,7%	68,1%	45,3%
Solvabiliteitsratio	44,2%	40,7%	42,8%	41,5%	40,4%	40,9%	44,2%
Grondexploitatie	0,6%	5,5%	1,7%	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	5,5%	2,2%	2,3%	0,9%	0,4%	0,1%	0,5%
Belastingcapaciteit	90,7%	101,2%	89,7%	91,7%	92,9%	94,3%	95,5%

Onderstaand volgt een nadere uitwerking en toelichting per kengetal.

Netto Schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

In Maasgouw loopt de schuldquote op begrotingsbasis in de komende jaren op. Dit is te verklaren door een geplande toename in investeringen (zie hoofdstuk 6.1) en de bijbehorende financiering.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen (eigen en vreemd vermogen). Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat.

De solvabiliteitsratio stabiliseert meerjarig op ca. 41% op begrotingsbasis en is daarmee iets hoger t.o.v. het gemiddelde van Nederlandse gemeenten.

Kengetal Grondexploitatie

De grondexploitatie kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grondexploitatie) is ten opzichte van de totale baten exclusief mutaties reserves.

De gemeente Maasgouw steekt hierbij gunstig af ten opzichte van een gemiddeld percentage. Het risico voor Maasgouw is dus nihil.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De meerjarenbegroting 2026-2029 is voor alle jaren sluitend waarbij de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Jaarlijks is er sprake van een overschot.

Belastingcapaciteit

De OZB is de belangrijkste eigen belastinginkomsten van een gemeente. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De reden dat tevens wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffing maximaal kostendekkend mag zijn. In het geval dat de heffing lager dan kostendekkend wordt vastgesteld is er sprake van belastingcapaciteit die niet wordt benut.

Door de verhoging van de onroerende zaakbelasting wordt de onbenutte belastingcapaciteit kleiner. Ondanks de verhoging is de woonlastendruk in de gemeente Maasgouw nog steeds lager dan het landelijk gemiddelde.

Conclusie

Voor de jaren 2026 tot en met 2029 is sprake van een gelijkblijvende ontwikkeling van de kengetallen ten opzichte van de eerdere periodes. Verder dient opgemerkt te worden dat deze prognoses omgeven zijn met onzekerheden. Hierbij valt te denken aan de ontwikkeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds, de openeinde regelingen in het sociaal domein alsmede de ontwikkelingen van de nationale en internationale economie.

Als wij de kengetallen vergelijken met het gemeentelijk toezichtkader is er geen sprake van signaleringswaarde 'meest risicovol'. De scores zijn 'neutraal' of 'minst risicovol'. Verder geldt dat de kengetallen in lijn of positiever zijn dan de landelijke benchmark.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf lichten we de belangrijkste investeringen in het beheer van de openbare ruimte van de gemeente toe, gebaseerd op de volgende beheerplannen:

- Beleidskaders Wegen en Groen 2023-2026 (20 december 2022);
- GRP 2022-2026 (5 oktober 2021);
- Beleidsplan onderhoud Civieltechnische Kunstwerken 2025-2029 (17 december 2024);
- Beleidsplan onderhoud Nautische Voorzieningen 2025-2029 (17 december 2024);
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2028 (19 december 2023);
- Beleidsplan Onderhoud gemeentelijke gebouwen 2026-2030 (30 september 2025).

Geconstateerd kan worden (dit geldt voor alle beheerprogramma's) dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud.

Beleidsplannen 'Onderhoud gemeentelijke gebouwen' en 'Onderhoud civiele kunstwerken'

Op 30 september 2025 is het nieuwe beleidsplan Onderhoud gemeentelijke gebouwen 2026-2030 vastgesteld. Op 17 december 2024 zijn de beleidsplannen Onderhoud civiele kunstwerken en Onderhoud nautische voorzieningen 2025-2029 vastgesteld. De kosten van groot onderhoud gemeentelijke gebouwen en bruggen zijn opgenomen in de betreffende onderhoudsplannen en worden gefinancierd uit diverse voorzieningen.

Kwaliteitsniveau onderhoud gebouwen

In de vastgoedwereld wordt gebruik gemaakt van een zespunt-schaalverdeling volgens conditiemeting Stichting Bouw Research (SBR), voor het bepalen van het onderhoudsniveau van een gebouw:

1. Zeer goed: incidenteel beginnen gebreken;
2. Goede conditie: incidenteel beginnende veroudering;
3. Redelijke conditie: plaatselijk zichtbare veroudering functievervulling van bouwdelen niet in gevaar;
4. Matige conditie: functievervulling incidenteel in gevaar;
5. Slechte conditie: de veroudering is onomkeerbaar;
6. Zeer slechte conditie: niet meer te classificeren onder conditie 5.

Voor de meeste operationele objecten van de gemeente is onderhoudsniveau 2 of 3 van toepassing. Bij niveau 3 mag enige veroudering worden geaccepteerd, dit mag echter nooit het gebruik beperken. Op dit moment wordt het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen uitgevoerd naar minimaal niveau 3, basiskwaliteit; sober en doelmatig.

(bedragen in €)						
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke (school) gebouwen	Werkelijk 1-1-2025	Raming 1-1-2026	Raming 1-1-2027	Raming 1-1-2028	Raming 1-1-2029	Raming 1-1-2030
Stand beschikbare voorziening	1.486.500	1.419.000	234.700	555.600	285.300	412.200

Energiekosten

De tarieven voor 2026 zijn bekend. In 2026 wordt het verduurzamen van gebouwen voortgezet zoals dat in het nieuwe beheerplan onderhoud gebouwen staat (vastgesteld raadsvergadering 30 september 2025). In de begroting van 2026 is al rekening gehouden met een structureel voordeel van energiekosten van € 50.000. Wanneer er afwijkingen zijn, zullen we hier in een programmarapportage op terugkomen.

Kwaliteitsniveau onderhoud civiele kunstwerken

De meetmethode leidt tot een getal dat de kwaliteit per bouwdeel aangeeft; de 'conditiescore'. De scores zoals deze tijdens de inspecties toebedeeld zijn, zijn navolgend weergegeven:

Conditie score NEN	Omschrijving	Toelichting
1	Zeer goed (nieuwbouw)	Incidenteel beginnende gebreken
2	Goede conditie	Incidenteel beginnende veroudering
3	Redelijke conditie	Plaatselijk zichtbare veroudering Functieervulling van bouwdelen niet in gevaar
4	Matige conditie	Functieervulling incidenteel in gevaar
5	Slechte conditie	De veroudering is onomkeerbaar
6	Zeer slechte conditie	Niet meer te classificeren onder conditie 5

Voorop staat dat de constructieve en de gebruiksveiligheid van de kunstwerken niet in het geding mogen zijn of komen. Periodiek beoordelen van de toestand is dus een noodzakelijke voorwaarde om op tijd te kunnen anticiperen. Zowel voor wat betreft de uitvoering als de daarvoor benodigde financiële middelen. Onze kunstwerken worden onderhouden op onderhoudsniveau 3, redelijke conditie (plaatselijk enige veroudering). Maar voor de meeste objecten is onderhoudsniveau 2 (goede conditie) en 3 van toepassing.

(bedragen in €)						
Voorziening groot onderhoud civiele kunstwerken en nautische voorzieningen	Werkelijk 1-1-2025	Raming 1-1-2026	Raming 1-1-2027	Raming 1-1-2028	Raming 1-1-2029	Raming 1-1-2030
Stand beschikbare voorziening	182.500	240.300	154.900	166.800	157.300	-

Beleidskaders Wegen en Groen

De beheerplannen Wegen en Groen 2023-2026 hebben een looptijd tot en met 2026. Begin 2026 zal er gestart worden met de voorbereiding van de nieuwe beheerplannen Wegen en Groen die eind 2026 ter besluitvorming aan de raad zullen worden voorgelegd. Hiervoor wordt een actualisatie uitgevoerd van het areaal wegen en groen naar aanleiding van projecten, omvorming, gebiedsontwikkeling en overname van andere beheerders. Naar aanleiding van deze actualisatie worden de onderhoudsbudgetten conform nieuw beheerplan bijgesteld in de begroting 2027.

Kwaliteitsniveau onderhoud wegen

We hebben voor 2023-2026 gekozen voor het ambitieniveau B, conform de CROW-richtlijn. De insteek voor de nieuwe beleidsperiode vanaf 2027 is om dit ambitieniveau te handhaven.

Kwaliteitsniveau onderhoud groen

De dorpskern, begraafplaatsen, sportvelden, toeristische hotspots en rotondes worden beheerd op CROW beeldkwaliteitsniveau A. Woonwijken worden beheerd op CROW beeldkwaliteitsniveau B. Bedrijventerreinen en buitengebieden worden beheerd op CROW beeldkwaliteitsniveau B. Ongeacht bovenstaande gebiedsindeling vindt zwerfafvalbeheersing, het onderhoud van bomen en herstellen van beschadigde plaatsen plaats op CROW beeldkwaliteitsniveau. De insteek voor de nieuwe beleidsperiode vanaf 2027 is om deze beeldkwaliteitsniveaus te handhaven.

GRP 2022-2026 en Waterketenplan 2022-2026

In het Waterketenplan zijn de gezamenlijke ambities voor de toekomst van de waterketen en de route om de ambities te bereiken beschreven. Het plan beschrijft een aantal concrete projecten en aandachtsgebieden voor de planperiode: het actieprogramma. Ten slotte legt het plan vast hoe de samenwerking vorm wordt gegeven. Het Waterketenplan is in 2020 vernieuwd en in het voorjaar 2021 vastgesteld door Waterpanel Noord.

In 2020 is een nieuw BRP (basisrioleringsplan Maasgouw /hydraulische doorrekening) gemaakt. Het BRP heet tegenwoordig SSW (Systeemoverzicht Stedelijk Water). Voor deze naamsverandering is gekozen omdat met de nieuwe rekenmodellen ook afstromend water over maaiveld in beeld wordt gebracht en tevens de interactie met oppervlaktewater wordt berekend. Aansluitend hierop zijn de uitkomsten van het SSW in het nieuwe GRP.

In het waterketenplan is nadrukkelijk gekeken naar de effecten van klimaatverandering. Niet alleen het effect van heviger buien, maar ook hittestress, droogte en overstromingsgevaar komt aan bod. Door middel van twee brede sessies, de zogenaamde risicodialoog, die we met dorpsraden, belangengroepen, woningbouwverenigingen, ondernemers en beleidsmedewerkers hebben gevoerd, zijn de resultaten van de klimaatatlas vertaald naar bedreigingen en kansen. Ook hebben we het Maasgouws Burgerpanel benaderd en hun middels een vragenlijst de bedreigingen en kansen van klimaatverandering in beeld laten brengen. Vanuit deze bedreigingen en kansen en onze klimaatstrategie is een lokale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie opgesteld inclusief kostenraming. De lokale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie is in oktober 2021 vastgesteld. Begin 2026 zal er gestart worden met de voorbereiding van een nieuwe uitvoeringsagenda klimaatadaptatie die eind 2026 (gezamenlijk met het GRP) ter besluitvorming wordt aangeboden.

Parallel aan het opstellen van het Waterketenplan zijn voor alle gemeenten individuele gemeentelijke rioleringsplannen opgesteld. Alle gezamenlijke keuzes, beelden en projecten zijn vastgelegd in het Waterketenplan, de lokale uitwerking daarvan staat in het betreffende lokale GRP. Verder beschrijft het plan welke voorzieningen de gemeente bezit, hoe deze functioneren, hoe het beheer wordt uitgevoerd en welke kosten hieraan zijn verbonden. Het GRP geeft inhoud aan de gemeentelijke watertaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater. De investeringen uit het GRP zijn opgenomen in het JIP/MIP. Het GRP 2022-2026 is in oktober 2021 vastgesteld. Begin 2026 zal er gestart worden met de voorbereiding van een nieuw GRP dat eind 2026 ter besluitvorming wordt aangeboden.

Kwaliteitsniveau Riolering

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor een goede invulling van onze gemeentelijke Watertaken, zoals in de Wet milieubeheer is aangegeven. Daarnaast volgt uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (artikel 3.17) dat de gemeente er zorg voor draagt dat een openbaar vuilwaterriool zo wordt ontworpen, gebouwd en onderhouden dat:

- a) het zoveel mogelijk berekend is op de eigenschappen, samenstelling en hoeveelheid van het afvalwater;
- b) lekkage zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- c) het aantal overstortingen zo beperkt is als voor een doelmatig beheer van afvalwater mogelijk is.

We zorgen ervoor dat de riolering aan bovenstaande zaken voldoet.

(bedragen in €)						
Exploitatie riolering						
	Realisatie 2024	Raming 2025 ná wijziging	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Totaal lasten excl. btw	3.724.600	4.415.400	4.414.500	4.456.900	4.568.000	4.699.100
BTW	523.900	544.300	586.700	588.200	599.200	614.200
Opbrengsten rioolheffing	-3.435.900	-3.700.900	-3.812.900	-3.929.900	-4.049.900	-4.161.900
Mutatie voorziening	-812.600	-1.258.800	-1.188.300	-1.115.200	-1.117.300	-1.151.400
Totaal	-	-	-	-	-	-

Reconstructies wegen/ riolering (algemeen)

In 2026 gaan de volgende reconstructieprojecten in voorbereiding en uitvoering:

- Voorbereiding oud Maasbracht (fase 4)
- Voorbereiding Molenweg/van Horneplein Wessem
- Uitvoering rioolbuffer St. Antoniusstraat Panheel
- Reconstructie Wal/Casino Thorn

Afhankelijk van het aanbestedingsresultaat wordt er gekeken of het krediet voldoende is. Voor alle reconstructies is gerekend met het (verwachte) prijspeil 2026.

Voor uitvoering van de noodzakelijke maatregelen is vanuit het GRP jaarlijks een budget voor relining beschikbaar. Voor het verlengen van de subsidieregeling afkoppelen particulieren ramen wij € 30.000 per jaar.

Meerjaren Investerings Plan (MIP)

Reconstructieplannen komen voort uit het Meerjarig Investerings Plan (MIP). Aan de hand van jaarlijkse visuele inspecties en datagegevens uit het GRP worden prioriteiten jaarlijks vertaald in een investeringsplan. Deze gegevens en het eerder vastgestelde MIP zijn de basis voor de begroting 2026. De volgende reconstructieprojecten/ voorbereidingskredieten zijn voor 2026 gepland.

Vorbereiding oud Maasbracht (fase 4)

De onder- en bovenbouw zal hier vervangen worden. In deze straten gaan we een riool aanbrengen om het regenwater af te koppelen. Deze maatregel is een onderdeel van de verbetermaatregelen die zijn opgenomen in het GRP.

Vorbereiding Molenweg/van Horneplein Wessem

De onder- en bovenbouw zal hier vervangen worden. In deze straten gaan we een riool aanbrengen om het regenwater af te koppelen. Deze maatregel is een onderdeel van de verbetermaatregelen die zijn opgenomen in het GRP.

Uitvoering rioolbuffer St. Antoniusstraat Panheel

Voor het terugdringen van de overstortfrequenties zal er een open rioolbuffer aan de St. Antoniusstraat worden aangelegd.

Reconstructie Wal/Casino Thorn

De onder- en bovenbouw zal hier vervangen worden. In deze straten gaan we een riool aanbrengen om het regenwater af te koppelen. Deze maatregel is een onderdeel van de verbetermaatregelen die zijn opgenomen in het GRP.

Beleidskader Openbare Verlichting

Met ingang van januari 2024 is het nieuw beleidsplan Openbare Verlichting van kracht voor de periode 2024–2028. In dit plan zijn tevens de kosten voor het beheren en onderhouden van de openbare verlichting opgenomen gedurende deze periode.

Kapitaallasten lichtmasten

Doordat het areaal van lichtmasten langzaam veroudert zijn de komende beleidsperiode een relatief groot aantal masten aan vervanging toe. Daarnaast zullen jaarlijks een aantal lichtmasten vervangen moeten worden als gevolg van afkeur na stabiliteitsmetingen. Daarom is in de beleidsperiode 2024-2028 een jaarlijkse investering van € 150.900 indexering opgenomen om de afgeschreven lichtmasten te vervangen.

Kwaliteitsniveau onderhoud Openbare Verlichting

Voor de Openbare Verlichting is aansluiting gezocht bij de systematiek 'Kwaliteitscatalogus 2013 CROW' die we algemeen toepassen in onze Openbare Ruimte. De kwaliteitscatalogus 2013 van de CROW is een standaard handboek waarmee de gewenste beeldkwaliteit per gebied wordt gekozen. Per onderdeel kunnen vijf kwaliteitsniveaus, variërend van zeer hoog (A+) tot zeer laag (D) worden gekozen. Algemeen geldt dat met betrekking tot de definitie van 'schoon, heel en veilig' voor beeldkwaliteit B is gekozen.

Vervangen tractie wijkteam

Het tractieplan is geactualiseerd. Voor het jaar 2026 wordt een Volkswagen Transporter vervangen voor € 75.000. De huidige New Holland tractor wordt vervangen door een laadschop van € 85.000. Voor de vervanging van de Iseki zitmaaier is € 30.000 begroot. De twee benzine quads voor de onkruidbestrijding worden ingeruild voor twee elektrische modellen waarvoor € 75.000 is begroot. Tot slot wordt de verouderde zoutoplosser vervangen waarvoor € 40.000 is opgenomen.

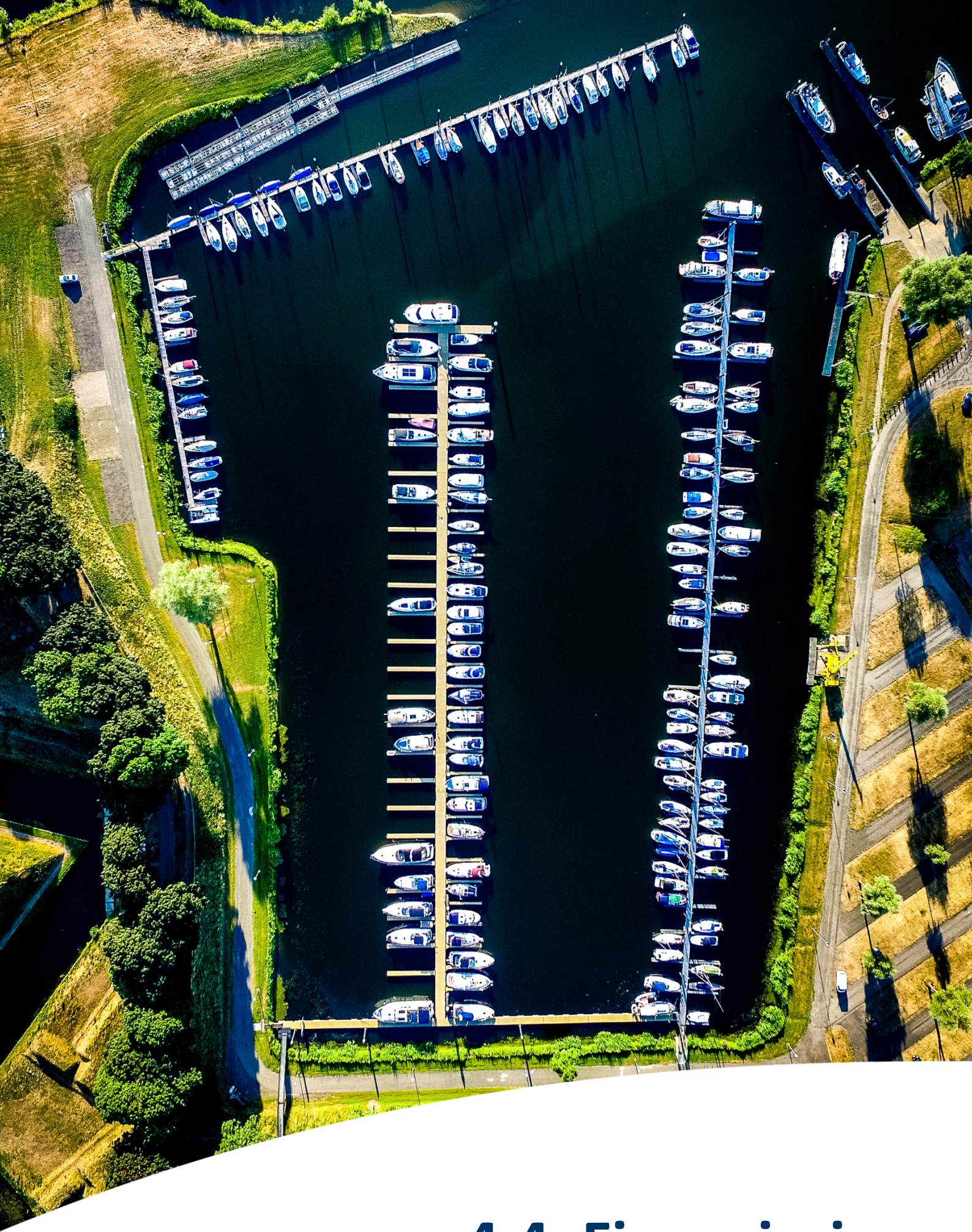
Bluswatervoorzieningen

De beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater is een wettelijke verantwoordelijkheid van gemeenten. Voor 2026 zijn de laatste kernen aan de beurt die we gaan onderzoeken en uitvoeren. Bij de overige kernen hebben we gemerkt dat het budget te hoog is, daarom wordt dit voor het laatste jaar verlaagd met € 35.000.

Vervangen beregeningssysteem RKKV Stevensweert

Het huidige beregeningssysteem voor het voetbalveld van RKKV Stevensweert is sterk verouderd en erg arbeidsintensief. Gezien de veroudering en het teruglopende aantal vrijwilligers wordt de huidige buizenberegening vervangen voor een beregeningssysteem door middel van een haspel. Daarnaast wordt de sterk verouderde waterpomp vervangen. Voor deze vervanging is € 21.500 opgenomen.

Voor een totaaloverzicht van de investeringsprogramma's JIP 2026 en MIP 2027-2029 wordt verwezen naar bijlage hoofdstuk 6.1.

4.4 Financiering

Financiering:

De financieringsparagraaf geeft op basis van het BBV inzicht in:

- de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille;
- de rentelasten en het renteresultaat;
- de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend;
- de financieringsbehoefte;
- de ontwikkeling van het EMU-saldo.

Beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille

Het Treasurystatuut bevat de “beleidsmatige infrastructuur” van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Op 2 juni 2020 is het geactualiseerde Treasurystatuut vastgesteld door de raad van de gemeente Maasgouw. Onderstaand wordt toegelicht op welke wijze de gemeente Maasgouw het risicobeheer van de financieringsportefeuille beheerst.

Renterisicobeheer

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente. Zoals vermeld in het Treasurystatuut wordt het renterisico onder meer beheerst door het tussentijds monitoren van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld. Het renterisico met betrekking tot de renterisiconorm gaat over de contractuele renteherzieningen en de aflossingen op de vaste schuld. Dit wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Jaarlijks wordt het renterisico getoetst aan de renterisiconorm. Deze wordt berekend door een vastgesteld percentage (20% voor gemeenten) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico wordt gestuurd door bij het aantrekken van nieuwe langlopende financieringen rekening te houden met de vervalddata en renteherzieningen van de bestaande schuld. Zoals uit onderstaande tabel blijkt, blijft Maasgouw ruimschoots onder de gestelde renterisiconorm.

(bedragen in €)		Begroting			
Renterisiconorm		2026	2027	2028	2029
1	Renteherziening leningen o/g	666.700	-	333.300	-
	Renteherziening leningen u/g	-	-	-	-
	Saldo	666.700	-	333.300	-
2	Aflossing leningen o/g	1.854.500	1.857.000	1.859.500	1.862.100
	Aflossing leningen u/g	69.000	889.900	70.900	2.471.900
	Saldo	1.785.500	967.100	1.788.600	-609.800
3	Renterisico (saldo 1+2)	2.452.200	967.100	2.121.900	-609.800
4	Renterisiconorm	16.293.100	16.271.400	16.171.600	16.172.100
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	13.840.900	15.304.300	14.049.700	16.781.900
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-	-	-
(4a)	Begrotingstotaal	81.465.300	81.357.200	80.857.900	80.860.300
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b)	Renterisiconorm	16.293.100	16.271.400	16.171.600	16.172.100

Kasgeldlimiet

Het 'rood' staan is voor gemeenten aan regels en richtlijnen gebonden. Hiermee beoogt de wetgever te voorkomen dat lagere overheden uitsluitend kortlopende leningen afsluiten. Het aantrekken van leningen met een kortlopende rentevaste periode is aantrekkelijk, wanneer de rente hierop erg laag is. Maar het renterisico (van een stijgende rente in het geval van herfinanciering) is daarmee in verhouding hoog. Om dit risico te beperken, mogen gemeenten maximaal 8,5% van het jaarlijkse begrotingstotaal gebruiken voor kortlopende leningen.

De kwartaalrapportages zijn van belang voor het signaleren van mogelijke overschrijdingen. Wanneer dit in drie achtereenvolgende rapportages wordt geconstateerd, wordt de Provincie vanuit haar toezichthoudende functie hierover geïnformeerd. Onderstaand is de kasgeldlimiet over het eerste halfjaar 2025 opgenomen. Ook is de meerjarige prognose op basis van het investeringsplan toegevoegd. Uit de tabel blijkt dat de ruimte tot de kasgeldlimiet de komende jaren afneemt, waardoor we in de toekomst mogelijk een aanvullende langlopende financiering moeten aantrekken. We zullen de feitelijke ontwikkeling van de kaspositie monitoren en op basis daarvan de financieringsbehoefte invullen.

(bedragen in €)		Begroting						
Kasgeldlimiet		Realiteit 1e kw 2025	Realiteit 2e kw 2025	Primaire Begroting 31-12-25	31-12-26	31-12-27	31-12-28	31-12-29
1	Vlottende schuld	4.700	-	3.790.000	7.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000
2	Vlottende middelen	240.300	537.000	485.000	458.000	495.000	467.000	439.000
3	Netto vlottende schuld (1-2)	-235.600	-537.000	3.305.000	7.042.000	2.005.000	4.533.000	4.561.000
4	Kasgeldlimiet	6.669.400	6.669.400	6.669.400	6.924.600	6.915.400	6.872.900	6.873.100
(5a) = (4>3)	Ruimte onder kasgeldlimiet	6.905.000	7.206.400	3.364.400		4.910.400	2.339.900	2.312.100
(5b) = (3>4)	Overschrijding kasgeldlimiet				-117.400			
	Berekening kasgeldlimiet:							
(4a)	Begrotingstotaal	78.463.400	78.463.400	78.463.400	81.465.300	81.357.200	80.857.900	80.860.300
(4b)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(4) = (4a x 4b)	Kasgeldlimiet	6.669.400	6.669.400	6.669.400	6.924.600	6.915.400	6.872.900	6.873.100

Valutarisicobeheer

Valutarisico is het risico dat de waarde van een positie wordt beïnvloed door veranderingen in valutakoersen. De gemeente Maasgouw verricht geen transacties met 'niet-Eurolanden'. Daarom is het valutarisico niet aan de orde.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisico is het risico dat de tegenpartij van een positie niet aan haar verplichtingen kan voldoen waardoor de gemeente verlies lijdt. In het Treasurystatuut is opgenomen onder welke voorwaarden de gemeente middelen mag uitzetten en garanties mag verstrekken.

De uitzettingen uit hoofde van de publieke taak van de gemeente Maasgouw zijn vastgelegd in de staat van gewaarborgde geldleningen. Voor 2026 voorzien we geen veranderingen in het aantal uitzettingen. Het debiteurenrisico valt ook onder het kredietrisicobeheer. Hierover voeren we elk jaar een beoordeling van de openstaande posten uit.

Liquiditeitsrisicobeheer

Het liquiditeitsrisico is het risico van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjarig investeringsprogramma (MIP) waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. De gemeente is voldoende liquide. Rente- en aflossingsverplichtingen van lopende geldleningen kunnen worden betaald. Verder is van belang om binnen de exploitatie te zorgen voor een zo goed mogelijke afstemming van de inkomstenstromen met de uitgaven.

Koersrisicobeheer

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

Onze vermogensbeheerder A.S.R. houdt de samenstelling van de obligatieportefeuille en de daarbij behorende risico's constant in de gaten. Maandelijks wordt gerapporteerd over de status en de voortgang. De aankoopwaarde van de obligatieportefeuille in 2009 bedroeg € 37,6 miljoen. Sindsdien zijn een aantal obligaties terugbetaald. Van de nu nog lopende obligaties bedraagt de initiële aankoopprijs per 1 januari 2026 € 3,8 miljoen. In 2026 is er geen sprake van aflossingen. Door afschrijvingen is de boekwaarde ultimo 2026 € 3,3 miljoen. In 2029 zijn alle obligaties afgelost.

De verwachte ontwikkeling van de obligatieportefeuille is in het volgende overzicht weergegeven.

(bedragen in €)	Begroting				
Obligatieportefeuille, waardering per	2025	2026	2027	2028	2029
Nominale waarde per 1 januari	4.320.000	3.220.000	3.220.000	2.400.000	2.400.000
Aflossingen in het boekjaar	1.100.000	-	820.000	-	2.400.000
Nominale waarde per 31 december	3.220.000	3.220.000	2.400.000	2.400.000	-
Aankoopwaarde per 1 januari	4.779.600	3.766.200	3.766.200	2.853.200	2.853.200
Aankoopwaarde per 31 december	3.766.200	3.766.200	2.853.200	2.853.200	-
Afschrijvingen m.b.t. lopende obligaties					
Cumulatief afschrijving tot boekjaar	417.400	445.200	385.200	407.800	-
Afschrijving in boekjaar	27.800	27.800	22.700	22.700	-
Cumulatieve afschrijving t/m boekjaar	445.200	473.000	407.900	430.500	-
Boekwaarde per 31 december (aankoopwaarde 31 december -/- cumulatieve afschrijving)	3.321.000	3.293.200	2.445.300	2.422.700	-
					Begroting
Obligatieportefeuille, rente over	2025	2026	2027	2028	2029
Aan het jaar toegerekende rente	191.200	187.100	162.600	144.000	12.200
Gerealiseerd koersresultaat	86.600				
Afschrijving in het boekjaar	-27.800	-27.800	-27.800	-22.700	-22.700
Beheerprovisie	-9.600	-8.500	-7.500	-6.400	-
Netto rendement over boekjaar	240.400	150.800	127.300	114.900	-10.500
Jaarrendement op de obligatieportefeuille	5,94%	4,27%	4,10%	4,36%	-0,74%
Het bovenstaande percentuele rendement van de obligatieportefeuille is uitgedrukt als het 'Netto rendement over het boekjaar' gedeeld door de 'gemiddelde aankoopwaarde' van de portefeuille van het betreffende boekjaar (na afschrijving).					

Financieringspositie

De meerjarige geprognosticeerde financieringspositie geeft het volgende beeld:

(bedragen in €)			Begroting			
	Realisatie 31-12-2024	Primaire Begroting 31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Financieringspositie						
Vaste activa	121.045.200	119.441.400	121.645.200	121.751.400	123.115.600	120.979.400
Vorraden	532.400	1.265.000	-65.200	-	-	-
Totaal vaste activa incl. voorraden	121.577.600	120.706.400	121.580.000	121.751.400	123.115.600	120.979.400
Eigen vermogen	62.405.100	55.517.300	58.476.100	57.805.300	56.737.100	55.789.500
Voorzieningen	8.099.200	6.857.500	4.527.900	4.525.200	4.153.400	4.031.100
Vaste schulden > 1 jaar	54.567.800	52.689.600	50.835.200	58.978.200	56.785.400	54.589.900
Totaal Financieringsmiddelen	125.072.100	115.064.400	113.839.200	121.308.700	117.675.900	114.410.500
Financieringstekort (+) c.q. overschot (-)	-3.494.500	5.642.000	7.740.800	396.500	5.347.300	6.430.300

In de uitvoering van de treasuryfunctie streven wij ernaar om vaste activa langlopend te financieren en vlottende activa met kortlopende middelen te financieren. Op basis van de bovenstaande meerjarige prognoses is er jaarlijks sprake van een financieringstekort, dat afgedekt dient te worden. In de praktijk blijkt dat, mede door het politieke besluitvormingsproces en volatiliteit (zowel op landelijk niveau als lokaal), de voorspelbaarheid van financieringsbehoefte lastig. De werkelijke financieringspositie wordt mede op basis van daadwerkelijk verloop van het voorgenomen meerjareninvesteringsplan gemonitord en op basis daarvan worden kortlopende dan wel langlopende financieringsarrangementen afgesloten.

Schatkistbankieren

Per 1 januari 2014 is het verplicht Schatkistbankieren ingevoerd. Hierdoor zijn alle decentrale overheden verplicht om hun (tijdelijk) overtollige liquide middelen aan te houden in de rijksschatkist. Hierdoor hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en daalt de staatsschuld. Een ander gevolg van schatkistbankieren is een vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden kunnen worden blootgesteld. Contracten en beleggingen die zijn aangegaan vóór 4 juni 2012 vallen nog onder de oude regels. Deze bepaling is van toepassing op onze obligatieportefeuille die is opgebouwd op basis van de ontvangen Essentgelden. Wanneer de obligaties expireren vallen de hieruit vrijkomende middelen wel weer onder het regime van het verplicht Schatkistbankieren.

Het is toegestaan om een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist te houden. De hoogte van het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van de jaarlijkse begrotingsomvang. Opgemerkt wordt dat de gemeente de mogelijkheid behoudt om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak. Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan om overtollige middelen uit te lenen aan andere decentrale overheden.

Ontwikkeling EMU-saldo

Sinds 1999 bestaat de Economische en Monetaire Unie (EMU). Formeel zijn alle lidstaten van de EU ook lid van de EMU. Zij voeren een gemeenschappelijk monetair beleid. Ter beheersing van het financieringstekort hebben de landen in de Eurozone afgesproken dat dit tekort niet meer mag bedragen dan 3% van het Bruto Binnenlands Product. Het tekort wordt per land bepaald aan de hand van het zogenaamde EMU-saldo.

Het EMU-saldo bij het Rijk is een saldo op kasbasis. Dit wil zeggen dat het saldo wordt bepaald aan de hand van de werkelijke inkomsten en uitgaven. Ter bepaling van het landelijke EMU-saldo wordt van alle overheidsinstellingen het EMU-saldo bepaald. Ook van de gemeenten wordt verwacht dat zij hun bijdrage

leveren in de beheersing van het saldo. Omdat gemeenten geen kasstelsel hanteren maar het stelsel van baten en lasten dient het EMU-saldo berekend te worden. Het exploitatiesaldo dient gecorrigeerd te worden voor de baten en lasten die geen invloed hebben op de kasstromen (zoals bijvoorbeeld de afschrijvingen en de toevoegingen aan voorzieningen). Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo is in het nieuwe BBV voorgeschreven om een geprognosticeerde balans op te nemen in de voorliggende begroting.

Verkorte balans						
(bedragen in €)						
Activa	Realisatie 31-12-2024	Primaire Begroting 31-12-2025	Begroting 31-12-2026	Begroting 31-12-2027	Begroting 31-12-2028	Begroting 31-12-2029
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	444.900	395.900	350.500	301.500	257.600	222.100
Materiële vaste activa	106.384.600	106.007.700	108.318.500	109.363.700	110.842.700	111.213.800
Financiële vaste activa	14.215.700	13.037.800	12.976.200	12.086.200	12.015.300	9.543.500
Totaal vaste activa	121.045.200	119.441.400	121.645.200	121.751.400	123.115.600	120.979.400
Vlottende activa						
Voorraden	532.400	1.265.000	-65.200	-	-	-
Uitzettingen < 1 jaar	14.789.400	9.271.000	9.178.000	11.778.000	11.678.000	9.678.000
Liquide middelen	500.200	485.000	458.000	495.000	467.000	439.000
Overlopende activa	4.450.900	5.794.900	5.346.900	5.316.900	5.269.400	5.271.900
Totaal vlottende activa	20.272.900	16.815.900	14.917.700	17.589.900	17.414.400	15.388.900
Totaal activa	141.318.100	136.257.300	136.562.900	139.341.300	140.530.000	136.368.300

Verkorte balans						
(bedragen in €)						
Passiva	Realisatie 31-12-2024	Primaire Begroting 31-12-2025	Begroting 31-12-2026	Begroting 31-12-2027	Begroting 31-12-2028	Begroting 31-12-2029
Vaste passiva						
Eigen vermogen	62.405.100	55.517.300	58.476.100	57.805.300	56.737.100	55.789.500
Voorzieningen	8.099.200	6.857.500	4.527.900	4.525.200	4.153.400	4.031.100
Vaste schulden > 1 jaar	54.567.800	52.689.600	50.835.200	58.978.200	56.785.400	54.589.900
Totaal vaste passiva	125.072.100	115.064.400	113.839.200	121.308.700	117.675.900	114.410.500
Vlottende passiva						
Vlottende schulden < 1 jaar	3.969.000	10.201.800	12.542.400	7.500.300	11.943.700	10.750.000
Overlopende passiva	12.277.000	10.991.100	10.181.300	10.532.300	10.910.400	11.207.800
Totaal vlottende passiva	16.246.000	21.192.900	22.723.700	18.032.600	22.854.100	21.957.800
Totaal passiva	141.318.100	136.257.300	136.562.900	139.341.300	140.530.000	136.368.300

Financieringstekort (+) c.q. overschot (-)	-3.494.500	5.642.000	7.740.800	442.700	5.439.700	6.568.900
---	------------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------

Onderstaand is het geraamde EMU-saldo voor de periode 2024-2028 opgenomen:

EMU saldo		Primaire Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
(bedragen in €)						
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.652.400	-441.400	-445.100	-999.600	-570.600
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa*	1.970.800	-256.300	996.200	1.435.100	335.600
3.	Mutatie voorzieningen*	145.100	-2.550.000	-2.700	-371.800	-122.300
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie) *	109.700	-902.600	65.200	-	-
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	86.600	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo		-3.674.400	-1.832.500	-1.509.200	-2.806.500	-1.028.500
* de mutatie in de kolom Begroting 2026 is gebaseerd op geactualiseerde begrotingswaarden per ultimo 2025 -/- de begrotingswaarden per ultimo						

De individuele EMU-referentiewaarde voor de gemeente Maasgouw bedraagt op basis van de septembercirculaire 2024 € 4,3 miljoen. De bovenstaande berekeningen geven enkel een indicatie van het aandeel dat onze gemeente heeft in de gezamenlijke tekortnorm (3% van het Bruto Binnenlands Product op landelijk niveau).

Rentetoerekening

Vanwege de behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente in de begroting en jaarstukken te harmoniseren, is het verplicht om de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden toe te rekenen met behulp van een (rente-)omslag. Door het eenduidig toerekenen van rente aan taakvelden kunnen gemeenten ook beter onderling worden vergeleken. Om te voldoen aan het voorschrift om inzicht te geven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten volgt het renteschema.

Renteschema 2025		
(bedragen in €)		
1	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.066.100
2	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	330.925
3	Saldo rentelasten en rentebaten (saldo 1-2)	735.175
4	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-
5	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	19.445
6	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
7	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (saldo 4+5+6)	-19.445
8	Rente over eigen vermogen	-
9	Rente over voorzieningen	-
10	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (saldo 3+7+8+9)	715.730
11	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	598.800
12	Renteresultaat op het taakveld Treasury (saldo 10-11)	116.930
Omslagpercentage na toerekening*		0,07%

* De aan het taakveld toegerekende rente is voor 2026 berekend op 0,564 %. Dit percentage mag binnen een marge van 0,5 % worden afgerond (Commissie BBV) en komt neer op een bedrag van € 598.800. Na toerekening resteert er een omslagpercentage van 0,07 % wat na afronding 0,0% betreft.

4.5 Bedrijfsvoering

Algemeen

De uitvoering en doorontwikkeling op het gebied van bedrijfsvoering van de organisatie is grotendeels ondergebracht bij het Servicecentrum MER. In deze paragraaf zal dan ook kort worden samengevat welke ontwikkelingen in de begroting van het Servicecentrum MER zijn opgenomen en worden specifieke onderwerpen voor gemeente Maasgouw beschreven.

Eisen en voorwaarden op het gebied van bedrijfsvoering zijn zowel in landelijke als Europese wetgeving sterk in ontwikkeling en nemen bovendien aanzienlijk toe. Nieuwe wet- en regelgeving, zoals de rechtmatigheids-verantwoording vanaf de jaarrekening 2023, toekomstige BIO 2.0, de Wet open overheid (Woo), de Omgevingswet en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), stellen hoge eisen aan de uitvoeringskracht van de gemeente. Daarnaast zorgen complexe maatschappelijke vraagstukken, zoals duurzaamheid en de energietransitie, voor extra druk op de organisatie. Bedrijfsvoering is essentieel om de primaire processen te ondersteunen en borgt dat wettelijke eisen worden nageleefd, zonder ondergeschikt te zijn aan andere taken.

Gezien de veranderende omgeving blijft het versterken van de bedrijfsvoering een prioriteit. De continuïteit van de bedrijfsvoering vraagt om structurele oplossingen, zoals het centraliseren van ondersteunende werkzaamheden, het verduidelijken van eigenaarschap binnen processen en het formuleren van heldere kaders en sturingsfilosofieën. Digitalisering en data-gedreven werken bieden kansen om processen te optimaliseren en beter in te spelen op veranderende wet- en regelgeving. De schaarste op de arbeidsmarkt en de toenemende complexiteit van vraagstukken vragen daarnaast om strategische inzet van middelen en specialisten.

Enerzijds vanuit bezuinigingsmogelijkheden bekeken, maar zeker ook vanuit de optiek van kwaliteitsverbetering heeft het DB van het Servicecentrum MER de 4 organisaties in 2025 de opdracht gegeven te inventariseren welke mogelijkheden er gezien worden om taken op het gebied van bedrijfsvoering te centraliseren of processen te uniformeren. In 2026 moet de opgeleverde en beoordeelde inventarisatie leiden tot een plan van aanpak op het gebied van onderwerpen die daadwerkelijk als kansrijk worden ingeschat. Een voorbeeld kan zijn het centraliseren van het functioneel beheer van een aantal applicaties die nu nog vanuit iedere gemeente afzonderlijk worden beheerd. Door centralisatie kan de kwetsbaarheid binnen onze eigen gemeente mogelijk verlaagd worden. Uiteraard moet dit wel werkbaar blijven voor de gemeente, vandaar dat hier in 2026 verder uitwerking aan gegeven wordt alvorens hierover definitieve besluiten worden genomen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheid betreft het zichtbaar voldoen aan interne en externe wet- en regelgeving. Een onderdeel van rechtmatigheid betreft de financiële rechtmatigheid. Dit betreft de wet- en regelgeving die betrekking heeft op de baten, lasten en balansmutaties. De accountant stelt tot en met boekjaar 2022 vast dat de jaarstukken van de gemeente rechtmatig zijn. Hierbij toetst de accountant de financiële rechtmatigheid. Vanaf boekjaar 2023 maakt de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uit van de jaarstukken. Hiermee verklaart het college expliciet aan de raad dat de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening rechtmatig zijn. Tot het moment van invoering van deze rechtmatigheidsverantwoording controleert de accountant de jaarstukken op zowel getrouwheid als rechtmatigheid en na de invoering enkel op getrouwheid. De kaders en verantwoordings- en tolerantiegrenzen voor de rechtmatigheidsverantwoording worden door de raad vastgesteld in het controleprotocol. Via de periodieke interne controlerapportages wordt het managementteam geïnformeerd over de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden en rechtmatigheidsbevindingen. Op basis van de bevindingen zullen acties uitgezet worden om deze bevindingen te mitigeren. De rapportages bieden voldoende basis ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording.

Organisatie

Organisatieontwikkeling

Zoals in het programma algemeen bestuur en bedrijfsvoering al staat aangegeven zal in 2026 de organisatiestructuur, besturingsfilosofie en managementfilosofie tegen het licht gehouden worden. Dit op basis van de dan vastgestelde strategische visie die focus zal aanbrengen aan waar de prioritering in de organisatie behoort te liggen. De groei van de formatie van de afgelopen jaren is een andere aanleiding voor de benodigde herziening van de besturingsfilosofie.

Een ander belangrijk aspect binnen de organisatieontwikkeling is het bestuurlijk ambtelijk samenspel (BAS) en daarmee de wijze waarop ambtenaren en collegeleden hun rol pakken. We zijn hier de afgelopen jaren mee gestart, om de bestuurskracht te verhogen en de ambtelijke adviesrol te versterken. Deels betreft dit een manier van werken, maar het heeft ook nadrukkelijk te maken met organisatiecultuur. Vandaar dat dit een onderwerp is dat aandacht nodig blijft hebben om verandering te realiseren. Het werken aan BAS is een noodzaak omdat we zien dat prioritering en keuzes maken steeds nadrukkelijker nodig gaan zijn.

Personeel

Toenemende complexiteit, krapte op de arbeidsmarkt, veranderende wet- en regelgeving zijn allen componenten die maken dat het van belang is te blijven investeren in ons personeelsbestand. Zowel de medewerkers die we in dienst hebben als het aantrekken van nieuwe medewerkers.

Vanuit HR (Servicecentrum MER) wordt samen met de gemeenten ingezet op het zogeheten toekomstgericht werkgeverschap. Dit omvat verschillende trajecten die reeds in de begroting van het Servicecentrum MER zijn opgenomen. Belangrijke componenten voor ons als gemeente zijn de verdere uitrol van de MER-academie, investering in de onboarding van nieuwe medewerkers en het versterken onze wervingskracht door professionalisering van onze arbeidsmarktanalyse, onze arbeidsmarketing en de inzet van data gedreven recruitment.

De MER-academie is een digitaal leren en ontwikkelen platform dat sinds 1 september 2025 gelanceerd is. In dit systeem zit een uitgebreid aanbod van trainingen, opleidingen en e-learnings waar alle medewerkers gebruik van kunnen maken. Dit aanbod is zowel gericht op het werk als op persoonlijke ontwikkeling. Dit laatste vinden we van groot belang, omdat we hiermee ook investeren in de vitaliteit van onze medewerkers.

Cao verhoging personeel

De nieuwe cao voor de gemeentelijke sector is ingegaan per 1-4-2025 en heeft een looptijd tot 1-4-2027. De salarissen zijn in 2025 met 3,9 % gestegen (in twee tranches). Dit leidt tot € 274.000 meerkosten incidenteel voor 2026 en € 576.000 structureel vanaf 2027. De reden dat de meerkosten in 2026 lager zijn, is omdat er reeds in begroting 2025 rekening was gehouden met een cao-stijging in 2025 en 2026.

Evaluatie functieboek

Het jaarlijkse functieonderhoud wordt gedaan om de waardering van die functies te evalueren waarvan we zien dat taken veranderd zijn. Zoals gebruikelijk worden de meerkosten in het lopende jaar verwerkt in de tweede programmabegroting en voor het komende jaar in de begroting. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2026 is het functie-onderhoud nog niet afgerond. Maar er wordt uitgegaan van structurele meerkosten van € 147.000 vanaf 2026.

Taakstelling inhuur

Het bestuur zal nadrukkelijker keuzes maken op basis van de focus die de strategische visie en het nieuwe coalitieakkoord zullen aanbrengen. Dat betekent dat ook kritischer naar extra inzet gekeken zal worden en dat nieuwe ambities in beginsel vanuit de bestaande formatie opgepakt moeten worden. Daarom wordt voorgesteld het inhuurbudget te halveren. Dit levert een besparing van € 230.000.

Resumé personeel vanuit de inhoud

Hoewel er binnen de begroting geen nieuw beleid wordt voorgesteld, is het wel nodig om de formatie met 2,11 fte uit te breiden. Deze zijn in de programma's reeds toegelicht. Het betreft drie functies, die allen binnen het huidige beleidskader noodzakelijk zijn, om aan onze taken te voldoen. Bij het

heroverwegingstraject is 0,11 fte ingeleverd binnen het sociaal domein. Zie hoofdstuk 1.2 voor nadere toelichting.

(bedragen in €)						
Hoofd stuk	Functie	Fte	2026	2027	2028	2029
3.1.2	Adviseur burgerparticipatie	0,67	75.000	75.000	75.000	75.000
3.4.1	Beheerder openbare verlichting	0,44	40.000	40.000	40.000	40.000
3.4.1	Toezichthouder BOR	1,00	78.100	78.100	78.100	78.100
	Totale uitbreiding formatie	2,11	193.100	193.100	193.100	193.100
1.2	Ondersteuning sociaal inclusie panel	-0,11	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
	Totaal wijziging formatie 2026	2,00	181.100	181.100	181.100	181.100

Informatisering

Bij informatisering ligt de focus de komende jaren vooral op het borgen van de digitale toekomstbestendigheid van de informatievoorziening, dit wordt opgepakt vanuit het Servicecentrum MER. Om de digitale informatievoorziening actueel en up-to-date te houden, zullen er verschillende nieuwe initiatieven worden ontplooid. Alle nieuw te ontplooiën initiatieven zijn gegroepeerd op de zes hoofdthema's om meer duiding te kunnen geven aan nieuwe ontwikkelingen:

1. Digitale dienstverlening
2. Data & informatiehuishouding
3. Digitaal (samen)werken
4. Smart technologie & innovatie
5. Cybersecurity & gegevensveiligheid
6. ICT & techniek

De inhoud en financiële consequenties hiervan zijn opgenomen in de begroting van het Servicecentrum MER.

Specifiek voor gemeente Maasgouw gaan we in op gegevensveiligheid. De taken op dit vlak worden voor de gemeenten Echt-Susteren, Roerdalen en het Servicecentrum MER zelf reeds jarenlang uitgevoerd vanuit laatstgenoemde. Gemeente Maasgouw heeft dit nog een aantal jaren zelf opgepakt, weliswaar in afstemming met het team gegevensveiligheid van het Servicecentrum MER. Echter, om op dit gebied efficiënter te kunnen werken en kwetsbaarheid te verkleinen, is er voor gekozen om deze taken met ingang van 1 januari 2026 ook vanuit onze gemeente te beleggen bij het Servicecentrum MER. Dat betekent dat deze taak binnen onze gemeente specifiek wegvalt en dat de inhoud van de ontwikkelingen reeds is opgenomen in de begroting van het Servicecentrum MER. Hierdoor kan het beschikbare budget binnen de gemeentelijke begroting voor de uitvoering structureel naar beneden worden bijgesteld. Dit betreft een besparing van het uitvoeringsbudget van € 25.000.

4.6 Verbonden Partijen

Inleiding

De gemeente Maasgouw heeft bestuurlijke en financiële belangen (zoals gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen) in verschillende verbonden partijen.

- Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
- Financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Het Coalitieakkoord 2022-2026 bevat over algemene strategie en samenwerking onder meer de volgende passage:

Om bepaalde taken efficiënt uit te voeren en om bepaalde doelen beter te kunnen bereiken participeert de gemeente in een aantal samenwerkingsverbanden (inclusief verbonden partijen). Daarbij werken we samen met de gemeenten Echt-Susteren en Roerdalen in MER-verband, maar ook met andere buurgemeenten en in verbanden op regionaal en euregionaal niveau. Met vaste regelmaat evalueren wij het functioneren van deze samenwerkingsverbanden en onze positionering binnen deze verbanden.

De verbonden partijen worden aangestuurd door een Algemeen en Dagelijks Bestuur waarin de gemeente Maasgouw wordt vertegenwoordigd door de leden van het college van B&W. Daarmee bevinden de collegeleden zich in een centrale positie om de verbonden partijen aan te sturen. Daarbij is de directe invloed het grootste in verbonden partijen die gevormd worden met een relatief klein aantal gemeenten zoals Servicecentrum MER en is de invloed minder in verbonden partijen die gevormd worden door een groot aantal gemeenten zoals Veiligheidsregio, Omnibuzz en BsGW.

Bij de sturing van verbonden partijen hebben het college van B&W en de gemeenteraad de volgende mogelijkheden (instrumenten):

- gemeentelijke vertegenwoordiging in (Dagelijks en/of Algemeen Bestuur van verbonden partijen (i.c. collegeleden));
- aanspreken van gemeentelijke vertegenwoordigers in besturen verbonden partijen (o.b.v. overleg in college- of commissievergaderingen);
- vaststellen van beleidsplannen en uitvoeringsprogramma's van verbonden partijen;
- indienen van zienswijze op (ontwerp-)begrotingen van verbonden partijen.

Om deze mogelijkheden te kunnen benutten, blijft het nodig dat college van B&W en gemeenteraad optimaal worden geïnformeerd vanuit de verbonden partijen en blijft het nodig om de inzet van het bovengenoemde instrumentarium procesmatig te organiseren.

Daarnaast zijn er ook verschillende samenwerkingen op contractbasis met de omringende gemeenten. Deze zijn niet opgenomen in dit overzicht. In het overzicht zijn wel 'deelnemingen' opgenomen. In deelnemingen is het bestuurlijk belang beperkt tot het stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Het financieel belang is beperkt tot de aanschafprijs van de aandelen. De gemeente is bij deelnemingen aandeelhouder. In het kader van de uitoefening van de publieke taak is Maasgouw aandeelhouder in een aantal privaatrechtelijke ondernemingen. Deze ondernemingen worden gedreven in de vorm van een NV of BV. Een deelneming als belegging, is volgens de Wet Fido niet toegestaan. Maar door aandelen te verkopen, hoger dan de boekwaarde (incidentele opbrengst) of jaarlijkse dividendinkomsten (structurele inkomsten), kan dit wel leiden tot inkomsten.

Als de gemeente verbindingen aangaat met andere rechtspersonen, komt dat altijd voort uit het publiek belang. Er zijn veel verbonden partijen met een eigen financiële en bestuurlijke betekenis. Als de raad hier inzicht in wil krijgen, moeten we de relatie tussen de verbonden partijen en het publiek belang in hoofdlijnen aangeven. Dat wordt in deze paragraaf beschreven.

Samenwerking met andere rechtspersonen kan op het gebied van gezamenlijke beleidsontwikkeling, als overlegplatform of voor uitvoerende taken. Voor de uitvoerende taken kunnen de andere rechtspersonen op hun beurt ook kiezen voor andere uitvoeringsorganisaties dan de verbonden partij.

Voordat we een samenwerking aangaan of de samenwerking continueren met verbonden partijen, is het belangrijk om ons af te vragen of:

- de taken door de verbonden partij doelmatig(er) uitgevoerd kunnen worden;
- de verbonden partij bij de taakuitvoering dezelfde resultaten voor ogen heeft als de gemeente;
- we inhoudelijk en financieel genoeg inzicht hebben in de taakuitvoering.

Overzicht verbonden partijen 2026

Gemeenschappelijke regelingen	
1.	Servicecentrum MER (SC MER)
2.	Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)
3.	Westrom
4.	Reinigingsdienst Maasland (RD Maasland)
5.	Omnibuzz
6.	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
7.	Regionale Uitvoeringsorganisatie Limburg Noord (RUD)
8.	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord (MGR)
9.	Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)
10.	Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg (RES NML)
Vennootschappen en coöperaties	
1.	Ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg (OML)
2.	NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
3.	Enexis Holding BV
4.	Waterleiding Maatschappelijk Limburg NV (WML)
5.	Nazorg Limburg BV
Stichtingen en verenigingen	
1.	Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden Limburg (Ons WCL)
2.	Discriminatie.nl Limburg
3.	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
4.	Vereniging van gemeentelijke aandeelhouders in Limburg (VEGAL)
Overige verbonden partijen	
1.	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
2.	Keyport
3.	Euregio Rijn-Maas-Noord

Gemeenschappelijke regelingen

1. Servicecentrum MER (SC MER)		
Programma 1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering, 3 Sociaal domein, 5 Leefomgeving, wonen en economie en 7.2 Overhead		
Vestigingsplaats	Statutair in Echt, fysieke huisvesting Omgevingsdienst in Maasgouw, Sociaal domein in Echt-Susteren en Bedrijfsvoering in St. Odiliënberg	
Deelnemers	Gemeente Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.	
Openbaar belang	De Gemeenschappelijke Regeling MER (GR-MER) behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen op de taakvelden Omgevingsdienst (OD) (sinds 1-9-2013) en Sociaal domein (SD) (sinds 1-1-2016). Op 1 juli 2017 zijn ook de bedrijfsvoeringstaken op de gebieden Personeel & Organisatie (HRM), Financiën, Digitale Informatie Voorziening (DIV) en Informatie & Automatisering (I&A) overgedragen. De MER-gemeenten beogen met de samenvoeging: • zo efficiënt mogelijk te werken; • afname van de kwetsbaarheid van de drie afzonderlijke gemeenten; • continuïteit in verbetering van de dienstverlening als eerste overheidsloket bij de taakvelden Omgevingsdienst en Sociaal domein. Door de schaalvoordelen van samenwerking te benutten zullen de toekomstbestendigheid van de organisaties van de gemeenten toe en worden op den duur besparingen bereikt.	
Bestuurlijk belang	De colleges van de deelnemende gemeenten vormen het algemeen bestuur. De samenstelling van het dagelijks bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van de colleges. Per gemeente is er één afgevaardigde in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd.	
Begroting		
Financieel belang	€ 11.329.300	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	€ 130.700	€ 130.700
Vreemd vermogen	€ 5.354.300	€ 5.354.300
Risico's		
De risico's spitsen zich hoofdzakelijk toe op drie categorieën: (1) personeel: kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel in relatie tot de klantvraag en arbeidsmarkt. (2) Afhankelijkheden van derden: veranderende wet- en regelgeving en de steeds grotere afhankelijkheid van software en softwareleveranciers. En (3) het risico van beveiligingsincidenten. In de kaders risicomanagement is gekozen voor een weerstandsvermogen met de waardering 'voldoende'. Een uitkomst van 1,0 betekent dat de organisatie precies genoeg geld heeft om de risico's financieel af te dekken. De inschatting van de risicoscore leidt tot een weerstandsvermogen van 0,46. Dit betekent dat het weerstandsvermogen van het Servicecentrum MER in 2025 onvoldoende is. De totale potentiële risico's zijn gekwantificeerd op € 612.500. Het weerstandsvermogen bedraagt € 280.700. De weerstandsratio komt daarmee uit op 0,46 en is ontoereikend. Er is geen noodzaak tot aanvulling vanwege de gemeentelijke garantstelling bij tekorten. Het tekort aan weerstandsvermogen bedraagt € 331.800. De Maasgouwse gemeentelijke bijdrage bedraagt ca. 30%, waardoor het gemeentelijk aandeel in het tekort afgerond € 100.000 zou bedragen.		

2. Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)		
Programma 1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering en 3 Sociaal domein		
Vestigingsplaats	Venlo	
Deelnemers	Gemeente Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert.	
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft tot doel de behartiging van de belangen van de gemeente en hun ingezetenen op het gebied van: • brandweezorg; • geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidszorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg).	
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur zijn de burgemeesters van de gemeenten die aan de gemeenschappelijke regeling deelnemen. Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling twee bestuurscommissies: GGD en Veiligheid. Daarin vindt periodiek overleg plaats met de betreffende portefeuillehouders uit de aangesloten gemeenten. Beiden commissies zijn adviserend aan het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit zeven personen, een voorzitter, drie leden uit de bestuurscommissie GGD en drie leden uit de bestuurscommissies veiligheid.	
Begroting		
Financieel belang	€ 3.230.800	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	€ 5.271.000	€ 5.316.000
Vreemd vermogen	€ 48.649.000	€ 48.749.000
Risico's		
In de begroting 2026 onderkent de Veiligheidsregio de volgende risico's: (1) niet voldoen aan wettelijke taken. (2) korting op specifieke uitkeringen conform regeerakkoord. (3) strategische huisvesting. (4) stijgende energielasten en grondstoffen. (5) mentale gezondheid medewerkers. (6) financiële gevolgen PTSS als beroepsziekte. De stand van de algemene reserve bedraagt primo 2026 € 280.000. De totaal benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 1.013.900. De weerstandsratio komt daarmee uit op 0,27 en is hiermee niet toereikend. Deelnemende gemeenten kunnen bij niet nakomen van financiële verplichting door de VRLN hoofdelijk worden aangesproken (art. 32).		
Het tekort aan weerstandsvermogen bedraagt € 733.900. De Maasgouwse gemeentelijke bijdrage bedraagt afgerond 4,5%, waardoor het gemeentelijk aandeel in het tekort afgerond € 33.000 zou bedragen.		

3. Westrom		
Programma 3 Sociaal domein		
Vestigingsplaats	Roermond	
Deelnemers	Gemeente Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.	
Openbaar belang	Westrom voert de Wet sociale werkvoorziening uit voor vijf gemeenten in Midden-Limburg. Westrom stimuleert de participatie en integratie van mensen en streeft ernaar zoveel mogelijk individuen naar (regulier) werk of andere vormen van maatschappelijke deelname te begeleiden. Tijdens de raadsvergadering op 1 oktober 2024 is besloten om geen zienswijze in te dienen, waardoor de uitvoeringsorganisatie van Westrom per 1 januari 2025 aan de gemeente Roermond is overgedragen. Sinds 1 januari 2025 omvat de GR Westrom uitsluitend nog de dienstverbanden van de Wsw-medewerkers. Aangezien de GR Westrom alleen in stand blijft voor het uitvoeren van de eerder genoemde taak, oordeelt het Algemeen Bestuur dat een lichtere GR, namelijk een bedrijfsvoeringsorganisatie met een enkelvoudig bestuur, beter geschikt is. De besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden, met als streefdatum 1 januari 2026. Bij het opstellen van onze begroting was deze besluitvorming nog niet bekend.	
Bestuurlijk belang	Er is een Algemeen- en een Dagelijks Bestuur. Het Algemene bestuur wordt gevormd door 2 collegeleden van elke deelnemende gemeente. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf wethouders en drie externe leden. De 3 externe leden van het dagelijks bestuur zijn tevens adviseur in het algemeen bestuur.	
Begroting		
Financieel belang	€ 104.100	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2025*	1-1-2026
Eigen vermogen	€ 1.876.400	Nog te bepalen
Vreemd vermogen	€ 1.026.000	Nog te bepalen
*Ten tijde van het samenstellen van onze begroting was het volgende bekend: Per 1 januari 2025 heeft GR Westrom de uitvoeringsorganisatie overgedragen aan Doon Roermond B.V., het mensontwikkelbedrijf van de gemeente Roermond. De GR Westrom blijft in stand om voor de vijf deelnemende gemeenten uitvoering te geven aan de Wet sociale werkvoorziening. Vanwege de overdracht van de uitvoeringsorganisatie van de GR Westrom aan Doon Roermond BV, zal GR Westrom vanaf 2025 starten met een nieuwe openingsbalans per 1-1-2025. Aangezien de balansplitsing pas kan plaats vinden nadat de jaarrekening 2024 is vastgesteld (medio 2025) en er voor de resterende GR Westrom vanaf 2025 nog nieuwe bedrijfsregelingen opgesteld dienen te worden, is er nu nog niet duidelijk welke reserves (en tot welke hoogte) er gevormd moeten worden.		
Risico's		
Het totaal van de gekwantificeerde risico's overschrijdt de ruimte die er in 2026 in de reserve zit. Wanneer alle gekwantificeerde risico's zich voordoen is er onvoldoende ruimte om deze volledig op te vangen (weerstandscapaciteit is in 2026 onvoldoende) De deelnemende gemeenten zijn risicodragers. Dit betekent dat er naar rato extra middelen beschikbaar moeten worden gesteld indien een risico zich manifesteert en de Westrom dit niet uit eigen middelen kan opvangen.		

4. Reinigingsdienst Maasland (RD Maasland)		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Haalen	
Deelnemers	Gemeente Beesel, Echt-Susteren, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw en Roerdalen.	
Openbaar belang	Het vervullen van de zorgplicht van de lokale overheid ten aanzien van de inzameling van huishoudelijk afval en het vegen van straten en pleinen tegen de laagst mogelijke kosten met de meest optimale service. Daarnaast het exploiteren van milieuparken in het kader van flankerend beleid op het gebied van huisvuilinzameling als gevolg van de gekozen methodiek volume/frequentie.	
Bestuurlijk belang	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. Vanaf 1 maart 2025 zijn de gemeenten Beesel en Horst aan de Maas toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door negen collegeleden van de deelnemende gemeenten. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de door het Algemeen Bestuur uit zijn midden benoemde voorzitter en tenminste twee leden.	
Begroting		
Financieel belang	€ 2.039.400	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	€ 1.653.000	€ 1.653.000
Vreemd vermogen	€ 7.659.000	€ 9.978.000
Risico's		
De meest majeure risico's zijn: dienstenpakket Programma twee (vegen en kolkenzuigen) is relatief duur, uitbreiding is noodzakelijk; extra (financiële) inspanningen benodigd om VANG-doelstellingen te halen; leeftijdsopbouw personeel; externe kostenstijgingen en inflatie en kwetsbaarheid (digitaal) archief. De algemene reserve bedraagt ultimo 2024 € 873.000 en ligt daarmee boven het bestuurlijk vastgestelde minimumniveau van € 298.000.		

5. Omnibuzz		
Programma 3 Sociaal domein		
Vestigingsplaats	Sittard	
Deelnemers	Gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.	
Openbaar belang	Een kwalitatief hoogwaardige en een zo doelmatig mogelijke gezamenlijke regie op en uitvoering van het aan de gemeenten opgedragen doelgroepenvervoer m.b.t. Wmo-, leerlingen- en Jeugdwetvervoer.	
Bestuurlijk belang	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz wordt gevormd door collegeleden van de 30 deelnemende gemeenten. Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door 7 wethouders.	
Begroting		
Financieel belang	€ 1.255.600	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	€ 785.500	€ 779.400
Vreemd vermogen	€ 6.722.300	€ 7.254.100
Risico's		
De vervoerskosten zijn afhankelijk van het daadwerkelijke vervoersvolume dat wordt afgenomen door de klanten uit de gemeente Maasgouw. Het betreft een open-eind regeling. De totaal benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. de risico-inventarisatie bedraagt € 760.000. De huidige weerstandscapaciteit bedraagt € 725.900 en valt binnen de vastgestelde de minimumhoogte van de algemene reserve van € 550.000.		

6. Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)		
Programma 1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering, 5 Leefomgeving, wonen en economie en 7.1 Algemene dekkingsmiddelen		
Vestigingsplaats	Roermond	
Deelnemers	Waterschap Limburg, gemeente Venlo, Bergen, Nederweert, Beek, Beekdaelen, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen, Brunssum, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal, Stein, Beesel, Gennep, Gulpen-Wittern, Eijsden-Margraten, Weert, Valkenburg aan de Geul, Kerkrade, Vaals, Meerssen en Mook en Middelaar.	
Openbaar belang	Een zelfstandig samenwerkingsverband voor de heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen en voor uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). De Gemeenschappelijke Regeling is er om een wettelijke bepaling of beleidsregel - als het gaat om heffing en invordering - zo goed mogelijk uit te voeren. Het gaat hierbij om: • Gemeentelijke belastingen, inclusief activiteiten in het kader van de Wet WOZ. Dit is door de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur bepaald. • Waterschapsbelasting en de werkzaamheden van de administratie van gegevens ten behoeve van bestuursverkiezingen in het beheersgebied van de deelnemers.	
Bestuurlijk belang	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. Iedere gemeente is met 1 lid vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur. De stemverhouding is gebaseerd op het aandeel van de deelnemer in de kosten van de regeling zoals die voortvloeit uit de begroting. Het Dagelijks bestuur bestaat uit 7 leden gekozen uit het Algemeen Bestuur.	
Begroting		
Financieel belang	€ 503.700	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	€ 2.802.000	€ 2.802.000
Vreemd vermogen	€ 6.103.000	€ 5.815.000
Risico's		
Begin 2025 is de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd, waarbij de nog steeds relevante risico's zijn geactualiseerd dan wel aangepast naar de cijfers van de begroting 2026 en actuele wet- en regelgeving. De benodigde weerstandscapaciteit, exclusief risico frictiekosten, komt uit op € 998.000, circa 3,36 % van de netto-kosten 2026. Het aanwezige weerstandsvermogen vóór bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 bedraagt € 1,572 miljoen. De ratio komt hiermee uit op 1,57 en is meer dan voldoende om de risico's op te vangen. Het verschil tussen het aanwezige en het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 572.000. Het Algemeen Bestuur heeft besloten om deze € 572.000 terug te storten naar de deelnemers.		

7. Regionale Uitvoeringsorgaan Limburg Noord (RUD)		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Roermond	
Deelnemers	Gemeente Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert en Provincie Limburg.	
Openbaar belang	Het doel is de verbetering van: • de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken (VTH-taken); • de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. Daarbij ligt de focus van de RUD hoofdzakelijk op het zicht en grip hebben op risicovolle inrichtingen en activiteiten en milieucriminaliteit. Ontwikkelingen: Alle omgevingsdiensten moeten per 1 april 2026 voldoen aan landelijke robuustheid criteria. De nieuwe organisatie vraagt om een nieuwe naam en daarom heeft het Algemeen Bestuur besloten dat de nieuwe organisatie de naam Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg krijgt (OD NML).	
Bestuurlijk belang	De regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord is per 1 januari 2018 voortgezet als netwerkorganisatie, op basis van een gemeenschappelijke regeling. De colleges van burgemeester en wethouders en GS wijzen ieder uit hun midden een lid van het Algemeen Bestuur aan. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter en 2 andere leden en één plaatsvervangend lid, door en uit het Algemeen Bestuur aangewezen.	
Begroting		
Financieel belang	€ 95.400	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	€ 716.000	€ 716.000
Vreemd vermogen	€ 2.089.000	€ 2.104.000
Risico's		
De totale risico's zijn gecijferd op € 212.250. De RUD LN beschikt, naast een algemene reserve van € 155.000, ook over een post onvoorzien in de begroting ter hoogte van € 50.000 die ook tot de weerstandscapaciteit kan worden gerekend. De ratio bedraagt 0,94. Dit betekent dat tegenvallers niet in zijn geheel kunnen worden opgevangen. Ontwikkelingen: Voor de nieuwe omgevingsdienst wordt gewerkt aan een nieuwe (meerjaren)begroting. Bij het opstellen wordt rekening gehouden met de criteria die het Interbestuurlijk Programma Versterking VT stelt aan onder andere de omvang van het weerstandvermogen. Hierbij is bepaald dat de weerstandratio minimaal een waarde van 0,8 en streefwaarde van 1,0 heeft. Wij zien dan ook geen aanleiding om nu aanpassingen voor te stellen. De transformatie naar een reguliere (fysieke) omgevingsdienst betekent ook een complete herziening van de begroting. Wij hebben in onze begroting rekening gehouden met een extra bijdrage van € 209.300 in 2027 oplopend naar € 301.700 in 2029.		

8. Modulaire Gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg Noord (MGR)		
Programma 3 Sociaal domein		
Vestigingsplaats	Venray	
Deelnemers	Gemeente Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert.	
Openbaar belang	Voor 14 gemeenten in de regio's Noord- en Midden-Limburg voert de MGR bedrijfsvoeringstaken uit op inkoop, contractmanagement, contractbeheer, datamanagement en op onderdelen procesregie en coördinatie op de lokale toegangen. De MGR omvat 2 modules. Alle gemeenten zijn aangesloten bij module 2. Deze heeft betrekking op de bedrijfsvoeringstaken van Beschermd Wonen (BW), Maatschappelijke Opvang (MO), Bemoeizorg (B) en Preventie (P) met als doel om: • De continuïteit van de voorzieningen voor BW, MO, B&P voor kwetsbare inwoners met complexe problematiek te waarborgen; • De regionale aanpak van de doelgroep als bedoeld in de regiovisie te waarborgen. De 7 Noord-Limburgse gemeenten zijn ook aangesloten bij module 1. Deze module omvat de bedrijfsvoeringstaken op het vlak van Jeugdhulp, Wmo en Participatiewet. De Midden-Limburgse gemeenten onderzoeken of ze ook bij module 1 gaan aansluiten.	
Bestuurlijk belang	Gemeenschappelijke regeling. In het Algemeen Bestuur heeft van elke gemeente een wethouder zitting. Het Dagelijks Bestuur en de voorzitter worden uit het Algemeen Bestuur gekozen. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 5 leden.	
Begroting		
Financieel belang	€ 263.300	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 3.580.000	€ 3.409.000
Risico's		
De MGR verrekend de totale kosten over de deelnemende gemeenten. Omdat er geen eigen vermogen aangehouden wordt, bestaat het risico dat er binnen de MGR geen dekking is voor tegenvallende resultaten, er is dus geen ruimte om zaken binnen haar eigen begroting op te vangen. Mochten er zich zaken voordoen die vooraf niet in te schatten zijn en dus niet ruimschoots van tevoren in de begroting zijn opgenomen dan zal de MGR vragen voor extra dekking aan de deelnemende gemeente.		
Totaal benodigd weerstandsvermogen € 1.295.000, met een deelnamepercentage van 5% bedraagt het risico € 65.000 (afgerond) voor Maasgouw.		

9. Grenspark Maas-Swalm-Nette (MSN)		
Programma 1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering		
Vestigingsplaats	Roermond	
Deelnemers	Gemeente Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Beesel, Venlo en het Duitse Naturpark Schwalm-Nette.	
Openbaar belang	Het Openbaar Lichaam is opgericht met het doel de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur- en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die hier leven. Eén van de belangrijkste doelen van de grensoverschrijdende samenwerking is het behoud en de ontwikkeling van de karakteristieke natuur en cultuurlandschappen. Door de samenwerking over de grens heen kan de regio zich beter en breder presenteren. Het presenteren en het verder verbeteren van de mogelijkheden tot recreatief gebruik van de gebieden aan weerszijde van de grens is een verder doel van de samenwerking. De basis voor het wekken van interesse voor dit waardevol grensgebied ligt in een afgestemde en uitgebreide promotie, marketing en communicatie. Het Grenspark voert daartoe projecten uit (veelal met EU subsidies).	
Bestuurlijk belang	Openbaar Lichaam naar Nederlands recht (gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen). Het lichaam heeft een Algemeen en Dagelijks Bestuur.	
Financieel belang	€ 3.800	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	€ 30.400	€ 30.400
Vreemd vermogen	€ 138.400	€ 138.400
Risico's		
Risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Voor bijdrages aan eventuele projecten worden afzonderlijke voorstellen gedaan.		

10. Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg (RES NML)		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Venlo	
Deelnemers	Provincie Limburg, Waterschap Limburg, gemeente Venlo (centrumgemeente), colleges van B&W van de gemeenten Mook en Middelaar, Bergen, Gennep, Venray, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Beesel, Roermond, Weert, Nederweert, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Leudal.	
Openbaar belang	Het faciliteren van de participanten in de uitvoering van het Klimaatakkoord. De centrumgemeente voert de volgende basistaken uit voor alle deelnemers: • voorbereiden van de besluitvorming van de deelnemers over het vaststellen en herijken van de gezamenlijke strategische koers en ambities van de centrumregeling; • voorbereiden van de besluitvorming van de deelnemers over het vaststellen van regionaal energiebeleid; • monitoren van de voortgang van de gestelde doelen, welke door de deelnemers zijn vastgelegd in de onder de eerste twee bullits bedoelde beleidsdocumenten; • opbouwen, bundelen en delen van kennis; • voeren van bovenlokaal accountmanagement met strategische samenwerkingspartners; • voeren van de financiële administratie en verantwoording, waaronder het beheer van de algemene reserve; • opstellen van het werkprogramma voor de centrumregeling.	
Bestuurlijk belang	Ter uitvoering van de opgenomen basistaken (zie openbaar belang) verleent iedere deelnemer mandaat aan het college van de centrumgemeente Venlo. De deelnemende bestuursorganen behouden hun eigen bevoegdheden om het (energie)beleid vast te stellen en om besluiten te nemen.	
Financieel belang	€ 62.400 (€ 2,60 per inwoner)	
Financieel resultaat	€ 0	
Balans	1-1-2026*	31-12-2026
Eigen vermogen	Nog niet bepaald	Nog niet bepaald
Vreemd vermogen	Nog niet bepaald	Nog niet bepaald
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend. De begroting 2026 wordt in het najaar van 2025 vastgesteld en de jaarstukken 2024 zijn nog niet ontvangen.		
Risico's		
Financieel risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.		

Vennootschappen en coöperaties

1. Ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg (OML)		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Roermond	
Deelnemers	Gemeente Roermond, Leudal, Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen.	
Openbaar belang	OML is een onderneming (BV) die is opgericht door een aantal gemeenten in de regio Midden-Limburg. Doel is om namens de aandeelhoudende gemeenten het aanspreekpunt en Servicecentrum te zijn voor het bedrijfsleven. Getracht wordt om het vestigingsklimaat te verbeteren en de regionale economische structuur te versterken. Kerntaken: • locatie- en gebiedsontwikkeling waaronder herstructureringsprojecten en strategische verwervingen; • ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen; • acquisitie en sales; • advisering bij ruimtelijke-economische vraagstukken.	
Bestuurlijk belang	BV met de gemeenten als aandeelhouders en een Raad van Commissarissen.	
Financieel belang	De gemeente neemt deel in de vorm van aandelenkapitaal. Dit staat in verhouding tot het aantal inwoners. De deelname van Maasgouw is 533 aandelen tegen een aankoopwaarde van € 3.722 (= intrinsieke waarde ultimo 2008). Dit vertegenwoordigt een belang van ca. 14,4 %. De resterende aandeelhouders betreffen Echt-Susteren (725 aandelen), Leudal (799 aandelen), Roerdalen (463 aandelen), Roermond (1.180 aandelen). De intrinsieke waarde per aandeel per 31-12-2022 = € 6.122. Per 31 december 2021 heeft de herfinancieringsfaciliteit van OML bij de Rabobank plaatsgevonden t.b.v. € 14,5 miljoen. Het totaal risico bedrag bedraagt € 10,422.080, bestaande uit het verwervingsbedrag van € 8.422.080 en een borgtocht bij Rabobank van € 2 miljoen.	
Financieel resultaat*	2024: € 1.319.400	
Balans	1-1-2024*	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 26.197.000	€ 27.499.400
Vreemd vermogen	€ 4.301.300	€ 5.185.100
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend.		
Risico's		
De deelnemende gemeenten staan samen garant voor de lening verstrekt door de Rabobank (borgstelling naar rato van aandelenbezit)		

2. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)		
Programma 7.1 Algemene dekkingsmiddelen		
Vestigingsplaats	Den Haag	
Deelnemers	Aandeelhouders	
Openbaar belang	De BNG is de bank van- en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Volgens de statuten is de BNG ‘bankier ten dienste van overheden’, zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio’s en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. Door middel van zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening biedt de bank toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publiek sector.	
Bestuurlijk belang	Naamloze vennootschap met een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen.	
Financieel belang	De gemeente Maasgouw bezit in totaal 72.150 aandelen met een balanswaarde van € 172.201 hetgeen neerkomt op een zeer beperkt belang. Ieder jaar wordt door de bank dividend uitgekeerd.	
Financieel resultaat*	2024: € 294 miljoen	
Balans	1-1-2024*	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 4.721 miljoen	€ 4.777 miljoen
Vreemd vermogen	€ 110.819 miljoen	€ 123.614 miljoen
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend.		
Risico’s		
Er geen financieel risico behoudens de balanswaarde van de aandelen (€ 172.201), enkel indien de BNG liquideert.		

3. Enexis Holding BV		
Programma 7.1 Algemene dekkingsmiddelen		
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Deelnemers	Provincies en gemeenten	
Openbaar belang	Altijd en overal in het voorzieningengebied van Enexis kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven. Enexis beheert (via haar dochtervennootschap Enexis Netbeheer BV) het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ruim 2 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door ‘state of the art’-dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Betrouwbare energievoorziening • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen	
Bestuurlijk belang	Naamloze vennootschap met een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen.	
Financieel belang	De gemeente Maasgouw bezit in totaal 0,59% van het aandelenkapitaal (885.600) aandelen met een balanswaarde van € 854.526 hetgeen neerkomt op een zeer beperkt belang. Ieder jaar wordt door de bank dividend uitgekeerd. Jaarlijks wordt dividend uitgekeerd. In 2025 is over het jaar 2024 een bedrag van € 752.800 aan dividend uitgekeerd, hetgeen neerkomt op € 0,85 per aandeel.	
Financieel resultaat*	2024: € 254 miljoen	
Balans	1-1-2024*	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 5.320 miljoen	€ 5.538 miljoen
Vreemd vermogen	€ 5.140 miljoen	€ 6.309 miljoen
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend.		
Risico's		
Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.		

4. Waterleiding Maatschappij Limburg NV (WML)		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Maastricht	
Deelnemers	Provincie Limburg en alle 31 Limburgse gemeenten	
Openbaar belang	De kerntaak is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk. WML stelt de openbare drinkwatervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.	
Bestuurlijk belang	Naamloze vennootschap met één statutair bestuurder en een Raad van Commissarissen.	
Financieel belang	Gemeente Maasgouw bezit 8 (van de 500) geplaatste aandelen met een balanswaarde van € 40.885. Dit betekent een zeer beperkt belang.	
Financieel resultaat*	2024: € 11.539.000	
Balans	1-1-2024*	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 206.105.000	€ 217.814.000
Vreemd vermogen	€ 393.755.000	€ 403.411.000
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend.		
Risico's		
Er geen financieel risico behoudens de balanswaarde van de aandelen (€ 40.885), enkel indien WML liquideert.		

5. Nazorg Limburg NV		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Maastricht	
Deelnemers	Alle 31 Limburgse gemeenten	
Openbaar belang	Het aanbrengen en in stand houden van een voldoende voorzieningenniveau op stortplaatsen voor afval na beëindiging van de exploitatie alsmede het verwerven, vervreemden, huren, beheren en exploiteren van onroerende zaken die verband houden met en/of betrekking hebben op deze stortplaatsen. Bij het realiseren van het doel van de vennootschap kan onderscheid worden gemaakt tussen: • het aanbrengen van de voorzieningen; • het beheer van de aangebrachte voorzieningen; • het treffen van maatregelen om geconstateerde gebreken weg te nemen en het beheer van een nazorgfonds. De vennootschap heeft binnen het hiervoor aangegeven kader het doel deelnemen in, het voeren van het beheer over, het financieren van andere ondernemingen en vennootschappen met een soortgelijk of aanverwant doel en het stellen van zekerheid voor schulden van anderen en al hetgeen daarmee verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.	
Bestuurlijk belang	Naamloze vennootschap met een Algemene Vergadering van Aandeelhouders.	
Financieel belang	Het kapitaal is verdeeld in 27.640 aandelen van nominaal € 0,45 elk. De gemeente Maasgouw heeft 590 aandelen. Alle aandelen luiden op naam. Aandeelbewijzen worden niet uitgegeven.	
Financieel resultaat*	2024: € 2.079.000	
Balans	1-1-2024*	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 8.959.000	€ 11.038.000
Vreemd vermogen	€ 28.857.000	€ 29.668.000
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend.		
Risico's		
Gezien het beperkte belang loopt de gemeente Maasgouw maar een zeer gering risico.		

Stichtingen en verenigingen

1. Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden Limburg (Ons WCL)		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Roermond	
Deelnemers	Gemeente Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.	
Openbaar belang	De Stichting Ons WCL (Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel: • het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten; • het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afmaken van lopende WCL-projecten; • het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.	
Bestuurlijk belang	Stichting	
Financieel belang	€ 39.500	
Financieel resultaat*	2024: € 110.000	
Balans	1-1-2024*	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 382.000	€ 271.000
Vreemd vermogen	€ 227.000	€ 32.000
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend.		
Risico's		
Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.		

2. Discriminatie.nl Limburg		
Programma 3 Sociaal domein		
Vestigingsplaats	Maastricht	
Deelnemers	Alle 31 gemeenten van de provincie Limburg, waarbij Maastricht optreedt als centrumgemeente voor de regio Zuid-Limburg en de gemeente Roermond optreedt als centrumgemeente voor de regio Noord- en Midden-Limburg.	
Openbaar belang	Het doel van deze stichting is het oprichten en in stand houden van een Anti Discriminatie Voorziening Limburg met de volgende taken: • klachtenmelding en klachtbehandeling; • registratie, monitoring en (beleids)advisering; • voorlichting en preventie.	
Bestuurlijk belang	De bevoegdheden van de colleges van de deelnemende gemeenten zijn overgedragen aan de colleges van de centrumgemeenten. Voor de gemeente Maasgouw is dit de gemeente Roermond.	
Financieel belang	€ 14.000	
Financieel resultaat	Niet van toepassing	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Vreemd vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Risico's		
Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.		

3. Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Haelen	
Deelnemers	Alle Limburgse gemeenten m.u.v. Mook-Middelaar.	
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de Limburgse gemeenten bij het verwerken van het huishoudelijk afval en gft. Tot de taken behoort ook advisering aan de gemeenten en het deelnemen aan netwerken.	
Bestuurlijk belang	De vereniging heeft een tweehoofdig dagelijks- en een zeven leden tellend Algemeen Bestuur. Het bestuur wordt ondersteund door een klein ambtelijk werkapparaat dat wordt betaald vanuit de contributie die de leden betalen. Dit apparaat werkt samen met een netwerk van deskundige ambtenaren uit diverse regio's in de provincie.	
Financieel belang	€ 7.300 (€ 0,30 per inwoner)	
Financieel resultaat*	2024: € 154.400	
Balans	1-1-2024*	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 235.200	€ 389.600
Vreemd vermogen	€ 249.100	€ 302.200
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend.		
Risico's		
Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.		

4. Vereniging van gemeentelijke aandeelhouders in Limburg (VEGAL)		
Programma 7.1 Algemene dekkingsmiddelen		
Vestigingsplaats	Echt	
Deelnemers	Alle 31 Limburgse gemeenten	
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de Limburgse gemeente die voortvloeien uit het aandeelhouderschap in Enexis Holding N.V. De VEGAL heeft een faciliterende en verbindende rol bij de informatieverstrekking van en naar Enexis Holding N.V.	
Bestuurlijk belang	Vereniging	
Financieel belang	€ 400	
Financieel resultaat*	2024: -/- € 200	
Balans	1-1-2024*	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 13.300	€ 13.200
Vreemd vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2026 nog niet bekend.		
Risico's		
Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.		

Overige verbonden partijen

1. Samenwerking Midden Limburg (SML)		
Programma 1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering		
Vestigingsplaats	Roermond	
Deelnemers	Zeven gemeenten Midden-Limburg (Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Nederweert, Weert).	
Openbaar belang	Het doelgericht samenwerken van de zeven gemeenten door middel van een netwerkstructuur die voor bundeling en coördinatie zorgt door een gezamenlijke aanpak van regionale en bovenregionale uitdagingen.	
Bestuurlijk belang	Netwerkberaad SML (i.c. bestuurlijke vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten) en bestuurlijke overleggen per SML-werkveld. Het betreft op dit moment de werkvelden - ruimte, - wonen, - mobiliteit en - economie, recreatie en toerisme.	
Financieel belang	€ 21.800 (€ 0,89 per inwoner)	
Financieel resultaat	Niet van toepassing	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Vreemd vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Risico's		
Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.		

2. Keyport		
Programma 5 Leefomgeving, wonen en economie		
Vestigingsplaats	Weert	
Deelnemers	6 Midden-Limburgse gemeenten (Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Nederweert, Weert) en de Brabantse gemeente Cranendonck. Regionale ondernemers en onderwijspartijen. Aantal inwoners: ca. 231.400	
Openbaar belang	Samenwerking met ondernemers en onderwijspartijen. Deze triple helix samenwerking is gefocust op de regionale opgaven in het regionaal economisch profiel van Midden-Limburg vastgelegd in het routeplan 2025-2028.	
Bestuurlijk belang	Algemeen Bestuur, bestaande uit vertegenwoordigers van (1) deelnemende gemeenten, (2) het regionale onderwijs en (3) het regionale ondernemersveld. Een delegatie van het Algemeen Bestuur vormt het Dagelijks Bestuur.	
Financieel belang	€ 62.000 (€ 2,54 per inwoner)	
Financieel resultaat	2024: € 8.500	
Balans	1-1-2026	31-12-2026
Eigen vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Vreemd vermogen	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Risico's		
Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.		

3. Euregio Rijn-Maas-Noord		
Programma 1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering		
Vestigingsplaats	Mönchengladbach	
Deelnemers	Gemeente Beekdaelen, Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Nederweert, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Sittard-Geleen, Venlo, Venray en MKB Limburg. Landeshauptstadt Düsseldorf, Mönchengladbach, Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, de gemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Schwalmthal, Nettetal, Wassenberg, Selfkant en Wegberg, Kreis Heinsberg, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein Krefeld-Mönchengladbach-Neuss en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg.	
Openbaar belang	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich in voor de Europese integratie voor ongeveer 2 miljoen burgers in dit gebied. Ze wil het wederzijds begrip van de Nederlandse -en Duitse inwoners van de Euregio versterken, de contacten verdiepen en samenwerking stimuleren. De Europese Unie, de deelstaat Nordrhein-Westfalen en de Nederlandse regering ondersteunen dit plan. Dit doen zij door verschillende subsidieregelingen. Euregio Rijn-Maas-Noord coördineert de toekenning van Interreg-middelen in de betreffende grensregio en beschikt daardoor over middelen voor de subsidiëring van Duits-Nederlandse projecten. In de Euregiovisie ‘2030- Thuis in Europa’ zijn 6 speerpunten benoemd: 1. Wij helpen je de grens over. Een Europa dat dicht bij haar burgers staat. 2. Wij gaan voor jouw toekomst. Een verenigd en vreedzaam Europa. 3. Wij planten 10 miljoen bomen. Een Europa zonder Co2. 4. Wij zijn altijd mobiel en bereikbaar. Een verbonden Europa. 5. Wij werken aan grensverleggende banen. Een intelligent Europa. 6. Wij spreken dezelfde taal. Een sociaal Europa. Vanuit de kracht en behoeften van Maasgouw de samenwerking aangaan met partners binnen en buiten de gemeentegrenzen, is een belangrijke sleutel tot een sterker Maasgouw. Het grensoverschrijdende aspect van deze ontwikkelstrategie is een kansrijke en uitdagende opgave.	
Bestuurlijk belang	De Euregio Rijn-Maas-Noord is een publiekrechtelijk openbaar lichaam naar Duits recht met een Algemeen -en Dagelijks bestuur.	
Financieel belang	€ 9.000 (2 stemmen à € 4.500 per stem)	
Financieel resultaat*	Prognose 2025: € 21.000	
Balans	1-1-2025*	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 361.800	€ 382.700
Vreemd vermogen	Niet bekend	Niet bekend
*ten tijde van het samenstellen van onze begroting zijn de financiële prognoses over 2025 bekend.		
Risico's		
Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.		

4.7 Grondbeleid

In deze paragraaf worden de volgende aspecten van het grondbeleid nader beschouwd:

- Visie op grondbeleid
- Plan capaciteit (en Woondeal Limburg)
- Bouwgronden in exploitatie
- Strategische gronden
- Gebiedsontwikkelingen
- Risico's plannen en reservepositie

Visie grondbeleid

Nota grondbeleid

De Nota grondbeleid voor de periode 2024-2027 is in december 2023 door de raad vastgesteld. In deze nota zijn de kaders van het grondbeleid voor de periode 2024-2027 vastgelegd. Deze kaders zijn voornamelijk gebaseerd op de toekomstvisie van het ruimtelijk beleid, de evaluatie van het grondbeleid in de periode 2016-2022, de huidige economische omstandigheden en nieuwe wet- en regelgeving, waaronder de Omgevingswet en het Didam-arrest.

Uitgangspunten van de Nota Grondbeleid

In de nota zijn de uitgangspunten voor het beleid, de procedures, de uitvoering en de beheersing van de grondexploitatie opgenomen. De (voor de begroting) relevante uitgangspunten zijn:

- **Faciliterende rol**
De gemeente heeft gekozen voor een overwegend faciliterend grondbeleid. Bij faciliterend grondbeleid wordt de ontwikkeling aan de markt overgelaten, maar door samenwerkingsovereenkomsten met marktpartijen probeert de gemeente sturing te geven. Is er sprake van samenwerkingsovereenkomsten, dan liggen de (financiële) risico's in de meeste gevallen bij de marktpartijen. De mogelijkheid bestaat om situationeel een actief grondbeleid te voeren, mits het financiële risico aanvaardbaar is. In geval van publiek-private samenwerking zal per plan worden beoordeeld welke vorm van samenwerking wordt aangegaan. Bij deze beoordeling spelen de volgende aspecten een belangrijke rol:
 - de grondpositie die de gemeente heeft;
 - de risico's die de gemeente mogelijk loopt;
 - de complexiteit van het plan.
- **Geen relatie meer tussen grondexploitatie en ontwikkeling maatschappelijke voorzieningen**
Uit oogpunt van een solide financieel beleid wordt geen directe relatie gelegd tussen de opbrengsten die voortvloeien uit de bouwgrondexploitatie en het realiseren van maatschappelijke voorzieningen. Eventuele toekomstige winsten uit de bouwgrondexploitatie worden toegevoegd aan de reserve ontwikkelingsbedrijf en kunnen vervolgens worden ingezet ter dekking van de uitgaven van de maatschappelijke voorzieningen. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in de Nota reserves en voorzieningen 2021-2024 is vastgelegd dat het plafond van de Reserve Ontwikkelingsbedrijf op grond van een risicoanalyse € 1 miljoen bedraagt.
- **Voldoende invloed op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.**
- **In de nota grondbeleid komen alle facetten van de grondexploitatie aan de orde. Door deze nota heeft de gemeente voldoende invloed op de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.**

Financiële Kaders en beheersingsmaatregelen

Afhankelijk van de situatie dan wel eigen of geen grondposities, middelen, risico's, gewenste lokale ontwikkelingen kan de gemeente per casus inspelen op de gewenste positie. De in de nota grondbeleid opgenomen uitgangspunten zijn daarbij de basis. Hierna volgen de kaders en beheersmaatregelen van planning & control en risicomanagement, welke specifiek zijn voor het grondbeleid.

Grondnota is uitgangspunt

De visie en beleidsvoornemens zoals vastgelegd in de nota grondbeleid zijn de basis voor de beheersing van de grondexploitaties.

Grondexploitatieopzet vastgesteld door de gemeenteraad bij ontwikkeling eigen plannen

De eigen gemeentelijke plannen doorlopen een aantal fasen. Nadat een plan de initiatieffase en vervolgens de definitiefase doorlopen heeft, wordt de exploitatieopzet voorgelegd aan de raad ter vaststelling. De vastgestelde exploitatieopzet is het kader voor de uitvoering en realisatie van het bestemmingsplan. Voor inzicht in de plannen worden extracomptabel exploitatieoverzichten per plan bijgehouden. De verwachte resultaten zijn hierin zichtbaar. Deze exploitatieoverzichten en de exploitatieopzetten worden elk jaar geactualiseerd bij het opstellen van de jaarrekening en de begroting. De jaarrekening geeft een totaaloverzicht van de boekwaarden, de verwachte resultaten en risico's. De begroting geeft de verwachting weer.

Risicomanagement

In februari 2025 is de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2025 vastgesteld.

De grondexploitaties zijn onderdeel van het risicomanagement, zowel de eigen grondexploitaties als de projecten waarvoor exploitatieovereenkomsten zijn afgesloten met ontwikkelaars.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat op dit moment sprake is van een gering risicoprofiel, mede vanwege het overwegend faciliterende/passieve grondbeleid van de gemeente.

Wet- en regelgeving

Ten aanzien van de verslaggeving van de grondexploitaties geeft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten voorschriften. Op basis van wet- en regelgeving is het volgende van belang:

Voorzieningen en verwachte tekorten

Voor tegenvallers die kunnen worden gekwantificeerd dienen voorzieningen te worden gevormd. Een voorbeeld hiervan is een voorzieningen ter dekking van de (verwachte) tekorten in grondexploitaties (Nautische Boulevard).

Rentetoerekening

Op basis van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) vindt de rentetoerekening plaats op basis van de reguliere omslagrente. De omslagrente voor gemeente Maasgouw is in de begroting 2026 0,5%.

Vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht

De EU heeft de Nederlandse overheid opgelegd dat onder meer gemeenten per 1 januari 2016 Vpb-plichtig worden voor een aantal taken. Dit betreft taken van de gemeente waarvoor zij een materiële onderneming zijn en er geen objectieve vrijstelling van toepassing is. Met name de gemeentelijke grondexploitaties verdienen in dit kader bijzondere aandacht.

Uit de analyses blijkt dat het cluster grondexploitatie niet voldoet aan de ondernemingstoets. Vanaf 2019 hoeft Gemeente Maasgouw geen aangifte vennootschapsbelasting meer te doen, omdat cluster grondexploitatie niet VPB-plichtig is. De ontwikkelingen binnen het cluster grondexploitatie worden intern gemonitord om zodoende bij een mogelijke toekomstige Vpb-plicht tijdig actie te ondernemen. Mocht op een later moment blijken dat activiteiten van de gemeente toch leiden tot verschuldigde vennootschapsbelasting, dan heeft de gemeente de plicht om alsnog aangifte te doen voor de vennootschapsbelasting.

In 2025 heeft opnieuw een fiscale beoordeling van de grondexploitaties plaatsgevonden. Er is opnieuw vastgesteld dat het cluster grondexploitatie niet voldoet aan de ondernemingstoets en daarom niet vpb-plichtig is.

Plancapaciteit

De Woondeal Limburg is in maart 2023 ondertekend door de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en de diverse betrokken partijen, waaronder de gemeente Maasgouw. In de Woondeal staat dat er in Limburg 26.550, en aanvullend 3.000 extra, woningen bij komen, waarvan het grootste deel in de sociale huur, de midden-huur en de betaalbare koop. Daarnaast is er de ambitie om 20.000 extra nieuwe woningen te realiseren.

De afspraak is dat 2/3^e van de nieuwe woningen betaalbaar is. Betaalbare woningen zijn met ingang van 1 januari 2025 alle woningen met een sociale huur tot € 900,07 per maand kale huur, midden-huur tot € 1.184,82 per maand kale huur en koopprijs tot en met € 405.000. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd op basis van CPI (consumentenprijsindexcijfer). Daarnaast dient in de woningvoorraad gestreefd te worden naar 30% sociale huur.

De gemeente Maasgouw maakt samen met Nederweert, Weert, Leudal, Roermond, Roerdalen en Echt-Susteren onderdeel uit van Midden-Limburg. Binnen de regio Midden-Limburg bestaat een bruto woningbouwopgave van 10.350 woningen in de periode van 2022 t/m 2030. De gemeenten binnen de regio werken samen met de woningcorporaties en marktpartijen aan deze opgave.

In het coalitieakkoord is vermeld dat er in Maasgouw minimaal 400 woningen worden gebouwd in de periode 2022-2026. Om dat te realiseren werken we met woningcorporaties, projectontwikkelaars en particuliere initiatiefnemers aan de uitvoering van bouwplannen. De gemeente bouwt zelf geen woningen. De behoefte aan een uitbreiding van de woningvoorraad is vooral gericht op de betaalbare koop- en huursegmenten. Het aantal gerealiseerde nieuwbouwwoningen over 2024 bedraagt 47 (2022: 154, 2023: 63) en loopt daarmee achter op de gestelde doelen. Met de bestaande plancapaciteit van 468 nieuwbouwwoningen en de in de Structuurvisie Wonen opgenomen ambitie van 100 extra woningen op jaarbasis, in de periode 2022-2026, kan Maasgouw ruimschoots uit de voeten.

Bouwgronden in exploitatie

Totaaloverzicht grondexploitatie

De volgende bouwgronden (bestemmingsplannen) heeft de gemeente in exploitatie:

- Linne Zuidoost (gemengd project)
- Nautische Boulevard Wessem

In het onderstaande overzicht zijn de plannen met financiële gegevens opgenomen met de daarbij behorende raming van de looptijd. De verwachting is dat de boekwaarden en de nog te maken kosten in totaliteit kunnen worden gedekt door de opbrengst van grondverkoop en bijdragen van de gemeente.

(bedragen in €)	Looptijd	Boekwaarde 1-1-2025	Nog te realiseren lasten	Nog te realiseren baten	Totaal geraamd resultaat	Tussentijdse winstneming t/m 2024
Linne Zuidoost*	2026	-265.200	175.900	-	250.100	160.800
Nautische Boulevard **	2027	1.077.600	2.000.800	2.517.600	-560.800	-
Nautische Boulevard -voorziening		-280.000	-	-	-	-
Totaal		532.400	2.176.700	2.517.600	-310.700	160.800

* Linne Zuidoost: In de boekwaarde is de tussentijdse winstneming verwerkt.

**Nautische Boulevard: het tekort op deze exploitatieopzet wordt voor 50% gefinancierd door de provincie Limburg (zie subsidiebeschikking d.d. 21 december 2018 met kenmerk 2018/89495 van Provincie Limburg). Daarom is er slechts voor 50% van het tekort een voorziening gevormd.

Onderstaand worden de grondexploitaties individueel toegelicht.

Linne Zuidoost

Het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' ziet op de realisatie van 242 woningen en een sportveldencomplex in Linne. De woningen variëren van bouw kavels in de vrije sector tot geschakelde woningen, ruime hal vrijstaande en vrijstaande woningen, patiowoningen, semibungalows en appartementen.

Het project Linne Zuidoost is een zogenaamd gemengd project. Dit wil zeggen dat de gemeente zowel een

actief als een faciliterend grondbeleid voert. Het merendeel van de gronden is in het bezit van projectontwikkelaars.

Gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan heeft de gemeenteraad ook het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' vastgesteld. Het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' kent de functie van publiekrechtelijk kostenverhaal en bevat publiekrechtelijke regels over onderdelen van de wijze van uitvoering van de locatie (bijvoorbeeld fasering). Inmiddels is het oorspronkelijke exploitatieplan enkele malen herzien en is momenteel het exploitatieplan 'Linne Zuidoost, 3^e herziening' (vastgesteld door de gemeenteraad op 16 april 2024) onherroepelijk in werking.

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) is het project Linne Zuidoost administratief gesplitst. Voor het deel waarbij de gemeente een actief grondbeleid voert, worden de betreffende kosten en opbrengsten in de balans verantwoord als onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie. De in het kader van faciliterend grondbeleid te verhalen kosten en te ontvangen exploitatiebijdragen worden separaat op de balans verantwoord.

Inmiddels zijn alle gemeentelijke gronden verkocht. Uit de gemeentelijke grondexploitatie blijkt dat het plan naar verwachting wordt afgesloten met een positief resultaat van € 250.100. Tot en met 2024 zijn tussentijds winsten verantwoord voor een totaalbedrag van € 160.800. De resterende winsten worden in de jaarrekening verantwoord naar rato van de realisatie van de kosten.

De projectontwikkelaar is in juli 2025 gestart met fase 4A van het plan. In deze fase worden reguliere woningen gebouwd. Op een later moment in fase 4 worden ook nog 14 kavels met villa's gerealiseerd. Nog later is ontwikkeling van fase 4B aan de orde.

Nautische Boulevard

Op 6 juni 2019 heeft de raad ingestemd met de exploitatieopzet Nautische Boulevard. De Nautische Boulevard is de doorontwikkeling van de Prins Mauritshaven in Wessem naar een 'one stop shop' voor de watersport.

De gebiedsontwikkeling is in samenwerking met OML uitgewerkt in een businesscase en een grondexploitatie. De businesscase kent een onrendabele top van € 1,1 miljoen. Deze onrendabele top wordt voor maximaal 50% gesubsidieerd door de Provincie Limburg, onder de voorwaarde dat het plangebied nautisch verkleurd. Het resterende deel van de onrendabele top komt voor rekening van de gemeente Maasgouw en wordt gedekt door inzet van de bestemmingsreserve Claims.

Het bestemmingsplan voor omvorming van het voorterrein naar watersportservice is in procedure.

In de eerste helft van 2024 is een uitgebreide selectieprocedure doorlopen om een partner te selecteren om samen de planvorming voor het voorterrein van de Nautische Boulevard uit te werken. Momenteel wordt gewerkt aan het vaststellen van de afspraken in een overeenkomst om zodoende te komen tot een ontwikkelovereenkomst. Mocht dit niet lukken dan zal een nieuwe selectieprocedure aan de orde zijn. Momenteel wordt de grondexploitatie herzien. De geactualiseerde grondexploitatie zal worden verwerkt in de jaarrekening 2025.

Strategische gronden

Er zijn een aantal strategische gronden in bezit om in de toekomst bijvoorbeeld woningbouw op te laten plaatsvinden.

De volgende strategische gronden zijn in het bezit met op dit moment bestemming groen:

- Rector Driessenstraat Heel; Momenteel wordt samen met een woningbouwcorporatie onderzocht of de bouw van zeven grondgebonden huurwoningen voor de doelgroep senioren financieel haalbaar is.
- De Sleije Heel; Het perceel ligt binnen de begrenzing van het project 'Winkelhart Heel'. Als dat project tot uitvoering komt, zal de kavel in die planontwikkeling worden ingebracht.
- Majoor Huthstraat Linne; In het plan van aanpak 'Woonwagen- en standplaatsenbeleid' zijn deze gronden aangewezen voor de realisatie van twee nieuwe woonwagenstandplaatsen. Deze worden gerealiseerd door de beoogde toekomstige bewoners zelf. De koopovereenkomst hiervoor is inmiddels gesloten; momenteel wordt het planologische traject om op het perceel weer een woonfunctie te realiseren, voorbereid. Eigendomsoverdracht van het perceel zal pas plaatsvinden als het planologische traject met een positief resultaat is afgerond.
- Reutsdael Heel, tweede fase; er wordt onderzocht of de bouw van een aantal huurwoningen hier financieel haalbaar is.

De volgende strategische gronden zijn in bezit en afgewaardeerd tot agrarische grondwaarde (4,50 per m²):

- Heuvelstraat Maasbracht; In het plan van aanpak 'Woonwagen- en standplaatsenbeleid' is dit gebied als zoekgebied opgenomen voor de realisatie van aantal nieuwe woonwagenstandplaatsen. De onderzoeken die moeten uitwijzen of dit haalbaar is, zijn opgestart. Zodra de businesscase is uitgewerkt wordt dit ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd.
- Perceel naast GXO te Panheel; het perceel, met nu nog agrarische bestemming, is aangekocht ter uitbreiding en versterking van groen, natuur en landschap.

De volgende strategische gronden zijn in bezit met bestemming maatschappelijk:

- Thornerweg 2- 2a te Wessem; het perceel is in 2025 aangekocht door Gemeente Maasgouw. Er wordt gestart met het opstellen van een stedenbouwkundige visie voor het perceel en de omgeving. Het perceel biedt kansen voor onderwijs en woningbouw. In deze visie wordt beschreven hoe de toekomstige inrichting van het gebied eruit kan zien, met aandacht voor de combinatie van onderwijsvoorziening, woningbouw en groenbehoud in samenhang met het Multifunctioneel Centrum (MFC). De verwachting is dat de stedenbouwkundige visie in de tweede helft van 2026 gereed is.

Gebiedsontwikkelingen

De gemeente heeft een faciliterende rol bij de volgende gebiedsontwikkelingen:

- Krijtenberg Beegden
- Sleydal Heel

Krijtenberg Beegden

De gemeente ontvangt van elke verkochte m² grond door de projectontwikkelaar een bijdrage van € 7. Ontvangsten worden aan de reserve Ontwikkelbedrijf toegevoegd. De ontwikkeling van het plangebied loopt gestaag door: in 2021 zijn er 5 projectwoningen opgeleverd en is het deel van de infrastructuur dat al gereed is door de projectontwikkelaar overgedragen aan de gemeente. Op 19 december 2023 is het bestemmingsplan dat de laatste vijf bouwtitels planologisch mogelijk moet maken door de gemeenteraad vastgesteld. Afronding van het totale project wordt verwacht rond 2027.

Sleydal Heel

De gemeente ontvangt van elke verkochte m² grond een bijdrage voor bovenwijkse voorzieningen. Ontvangsten worden aan de reserve Ontwikkelbedrijf toegevoegd. De oude exploitatie Sleydal Heel is in 2024 nagenoeg afgerond. Er is nog een aanvullende fase 5 in voorbereiding, waarvan het bestemmingsplan in 2026 wordt voorgelegd aan de Raad.

Risico's plannen en reservepositie

Risico's

Het volgende risico wordt bij de grondexploitatie onderkend

- Netwerkgestoei
- Stikstof
- Spuitzones

Deze risico's zijn uitgewerkt onder hoofdstuk 4.2 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in deze begroting.

Reserve Nautische Boulevard

De raad heeft in juni 2019 besloten om een bedrag van € 550.000 (betreft 50% van de onrendabele top) uit de reserve in te zetten ter dekking van het gemeentelijk aandeel in de onrendabele top van het project Nautische Boulevard. De onrendabele top blijkt uit de businesscase/grondexploitatie, en wordt voor de overige 50% gesubsidieerd door de Provincie Limburg. Vanwege de verslaggevingsvoorschriften (verwachte tekorten dienen afgedekt te worden door een voorziening) is dit bedrag nadien overgeheveld vanuit de reserve naar de Voorziening grondexploitatie Nautische Boulevard.

Jaarlijks bij de actualisatie van de grondexploitatie wordt de voorziening aangepast naar 50% van de onrendabele top. Door de Raad is besloten dat de eerder beschikbare middelen van € 550.000 volledig beschikbaar moeten blijven voor het afdekken van risico's binnen het project Nautische Boulevard. Het restant wordt gereserveerd in de Bestemmingsreserve Claims.

Op grond van het geraamde tekort van € 561.000 bij de jaarrekening 2024 is de voorziening bepaald op een bedrag van € 280.000 (50% van € 561.000) ultimo 2024. Het deel voor de Nautische Boulevard in de Bestemmingsreserve Claims bedroeg ultimo 2024 € 270.000. De voorziening en bestemmingsreserve salderen tot een totaalbedrag van € 550.000 conform 50% van de oorspronkelijk onrendabele top van het project Nautische Boulevard.

Reserve ontwikkelingsbedrijf

De reserve vormt het weerstandsvermogen voor financiële risico's die voortvloeien uit de grondexploitaties en ruimtelijk-fysieke projecten. De omvang van de reserve Ontwikkelingsbedrijf wordt afgezet tegen de risico's en te vormen buffers om te kunnen beoordelen of de aanwezige weerstandsbuﬀer voldoende van omvang is om niet voorziene tegenvallers op te vangen.

De reserve wordt gevoed door voordelen op bouwgrondexploitaties en verkoop van onroerend goed.

Zoals vermeld in de Nota Reserves en voorzieningen 2021-2024 bedraagt het plafond van de Reserve ontwikkelingsbedrijf € 1 miljoen. Overtollige middelen worden overgeheveld naar de algemene reserve. Mocht door onvoorziene omstandigheden de omvang van de Reserve ontwikkelingsbedrijf op enig moment van onvoldoende omvang zijn om de onderkende risico's af te dekken, dan zal een gemotiveerd voorstel aan de raad worden voorgelegd om een deel van de algemene reserve terug te laten vloeien naar de Reserve ontwikkelingsbedrijf.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de financiële positie van de grondexploitatie in relatie tot de risico's als ruim voldoende kan worden aangemerkt. Voorwaarde hierbij is wel dat de toekomstige verkopen in de huidige exploitatie zijnde bestemmingsplannen gerealiseerd gaan worden.

4.8 Openbaarheid

Inleiding

Transparant en controleerbaar bestuur is van essentieel belang voor het vertrouwen van inwoners in de overheid. De Wet open overheid (Woo), die op 1 mei 2022 in werking is getreden en de Wet elektronische publicaties (Wep, per 1 juli 2021), dragen bij aan het versterken van deze transparantie. Deze wet- en regelgeving verplicht overheidsorganisaties, waaronder gemeenten, tot het actief openbaar maken van informatie.

Actieve openbaarmaking omvat niet alleen beleidsdocumenten en formele besluiten, maar ook achterliggende stukken en verantwoordingsinformatie. Dit stelt inwoners in staat om inzicht te krijgen in het gemeentelijk handelen en de motieven achter beleidskeuzes. De verplichting tot actieve openbaarmaking wordt gefaseerd ingevoerd, waarbij per categorie informatie en per type bestuursorgaan termijnen en prioriteiten zijn vastgesteld. Dit geeft gemeenten de ruimte om stapsgewijs te voldoen aan de wettelijke vereisten en tegelijkertijd de noodzakelijke organisatorische en technische voorzieningen te treffen.

De implementatie van de Woo vraagt om een structurele benadering van informatiebeheer en -publicatie. Dit vereist investeringen in processen, organisatie en ondersteunende technologie. Tegelijkertijd biedt het kansen om de relatie met inwoners te versterken, door openheid en toegankelijkheid centraal te stellen in het dagelijks bestuur.

Door te voldoen aan de verplichtingen uit de Woo en Wep werkt de gemeente aan een open, betrouwbare en toekomstgerichte overheid.

Doel van de Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) beoogt de transparantie van overheidsorganisaties te vergroten. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is het verbeteren van de vindbaarheid, toegankelijkheid, uitwisselbaarheid en duurzame archivering van overheidsinformatie. Deze doelstellingen vloeien voort uit de Grondwet, waarin artikel 110 bepaalt dat de overheid haar taken met inachtneming van openbaarheid dient uit te voeren. Binnen de Woo wordt onderscheid gemaakt tussen twee vormen van openbaarheid:

Passieve openbaarheid

Passieve openbaarheid houdt in dat inwoners, organisaties en journalisten het recht hebben om overheidsinformatie op te vragen bij de gemeente, ook als deze nog niet openbaar is gemaakt. De gemeente is verplicht om zo'n verzoek te beoordelen en, binnen de kaders van de wet, de gevraagde informatie te verstrekken.

Actieve openbaarheid

Actieve openbaarheid volgens de Woo houdt in dat gemeenten uit eigen beweging bepaalde categorieën overheidsinformatie openbaar maken, zonder dat hier eerst om gevraagd hoeft te worden. Het gaat daarbij onder andere om beleidsdocumenten, besluiten, vergaderstukken en verantwoordingsinformatie.

Het onderdeel "actieve openbaarheid" wordt gefaseerd ingevoerd. De eerste tranche informatiecategorieën die sinds 01-11-2024 actief gepubliceerd moeten worden, betreft:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, eerste lid, onderdeel a);
- Overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, eerste lid, onderdeel b);
- Organisatie en werkwijze (art. 3.3, eerste lid, onderdeel d);
- Bereikbaarheidsgegevens (art. 3.3, eerste lid, onderdeel e);

Er is op dit moment nog geen datum vastgesteld voor de inwerkingtreding van de verplichting tot actieve openbaarmaking van de tweede tranche informatiecategorieën op grond van de Woo.

Het uitgangspunt van de Woo is het principe "openbaar, tenzij". Dit houdt in dat overheidsinformatie in beginsel openbaar wordt gemaakt, tenzij sprake is van een geldige wettelijke uitzonderingsgrond. Indien zo'n uitzonderingsgrond wordt ingeroepen, dient dit gemotiveerd en transparant te worden onderbouwd.

Wet elektronische publicaties

De Wet elektronische publicaties (Wep) is op 1 juli 2021 in werking getreden en verplicht gemeenten om alle wettelijk voorgeschreven bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van (voorgenomen) besluiten die niet aan één of meer specifieke belanghebbenden zijn gericht, te publiceren in een officieel elektronisch publicatieblad. Gemeente Maasgouw voldoet aan deze wettelijke vereisten. In het kader van het project Woo/Wep wordt het onderdeel Wep daarom uitsluitend benaderd vanuit de optiek van optimalisatie en het signaleren van mogelijke verbeterpunten.

Implementatie

Voor de begeleiding van de implementatie van de Woo en Wep is een projectgroep gevormd, bestaande uit vertegenwoordigers van de drie MER-gemeenten en de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Centrumgemeente MER (GR SC MER). Het ambitieniveau voor de uitvoering is vastgesteld op het niveau basis, wat inhoudt dat de betrokken organisaties na afloop van het project voldoen aan de minimale wettelijke vereisten.

Het project is ingericht in twee fasen: een voorbereidingsfase en een daaropvolgende implementatiefase. De voorbereiding is recent succesvol afgerond, waarna direct is gestart met de implementatiefase. Deze fase draait om toepassing, borging, bewustwording en duurzame inbedding. Dit dient, conform projectopdracht, gerealiseerd te zijn vóór eind 2026.

Het budget voor Maasgouw bedraagt structureel € 22.900. Uit dit budget worden onder andere de projectleider, publicaties via Daadkracht en kosten voor de anonimiseringstool betaald.

4.9 Vluchtelingen

Vooraf

De tekst in deze paragraaf is gebaseerd op de situatie op 1 augustus 2025 en de op dat moment bekende informatie.

Inleiding

Nog steeds hebben de gezamenlijke opgaven voor gemeenten in Nederland om opvang en/of huisvesting te realiseren voor ontheemden uit Oekraïne, voor asielzoekers en voor statushouders een flinke impact op gemeenten. Niet alleen op het vlak van huisvesting maar ook om (druk op) voorzieningen, onderwijs, zorg en integratie. In 2025 is daarnaast een toename gezien van de maatschappelijke en bestuurlijke druk op asiel en migratie waardoor gemeenten in toenemende mate in een lastige positie terechtkomen. In deze paragraaf wordt de stand van zaken geschetst zoals die was eind augustus. De gemeenteraad zal verder in ieder geval op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen via tussenberichten aan de gemeenteraad en via de programmerapportages.

Ontwikkelingen voorzien in 2026

Val kabinet en nieuwe verkiezingen

Op dinsdag 3 juni 2025 stapte de PVV uit de coalitie met de VVD, NSC en BBB. Ook de PVV-bewindspersonen traden uit het kabinet. De aanleiding was onenigheid over het migratiedossier. Minister-president Schoof bood aansluitend het ontslag van het voltallige kabinet aan bij de Koning. Daarmee werd het huidige kabinet demissionair en volgen er vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in oktober. Verwacht mag worden dat het nieuwe kabinet in 2026 geformeerd zal zijn en dat het onderwerp asiel en migratie onderdeel uit zal maken van de plannen van het nieuwe kabinet.

Maatschappelijke en bestuurlijke druk

De maatschappelijke en bestuurlijke druk op asiel en migratie is in 2025 verder toegenomen. Het is zeer de vraag of dit in 2026 anders zal zijn. Gemeenten bevinden zich steeds vaker in een lastige positie. Enerzijds vanwege de wettelijke verplichtingen en daar tegenover de onduidelijkheid over voorgenomen beleid en de uitvoeringsrealiteit, zoals het verplichtende karakter van de Spreidingswet. Dit vaak onder de kritische blik van inwoners, media en lokale politiek. Het zorgt steeds vaker voor bedreigende situaties in gemeenten.

Asielopgave

Druk op asielketen

De druk op de asielketen bleef in 2025 onverminderd hoog. Het rijk is verantwoordelijk voor de opvang van asielzoekers, inclusief alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv), maar kan dit niet zonder de medewerking van gemeenten en provincies. Gelet op de geldende Spreidingswet is onder regie van de Commissaris der Koning en de Limburgse Regietafel (LiRT) in 2025 door de gemeenten in Limburg gezamenlijk aan de provinciale opvangopgave gewerkt. De provincie Limburg voldoet nog niet aan de provinciale opgave. De gevolgen daarvan zijn nog niet duidelijk.

Intrekking Spreidingswet

Het kabinet werkt aan de intrekking van de Spreidingswet. Tot de Spreidingswet is ingetrokken, blijft deze van kracht. In de tweede helft van 2025 wordt meer duidelijkheid verwacht over het proces ten aanzien van de Spreidingswet. Dit betekent dat de Spreidingswet vooralsnog leidend zal blijven voor de aanpak van de asielopgave in Limburg. Het college blijft zich in dit verband dan conform de verplichtingen op grond van de Spreidingswet constructief opstellen in het bijdragen aan de provinciale opvangopgave.

Asielnoodmaatregelenwet

De Tweede Kamer heeft op 3 juli jl. ingestemd met de Asielnoodmaatregelenwet. De wet bevat maatregelen met als doel:

- het verlagen van de druk op de asielketen, waaronder het inkorten van de verblijfsduur van
- de asielvergunning;
- het beperken van gezinshereniging;
- het versnellen van de asielprocedure.

Het wetsvoorstel is in afwachting van behandeling door de Eerste Kamer. De VNG heeft nadrukkelijk bij het parlement gewezen op de implicaties van deze wetten voor gemeenten en haar zorgen daarover geuit.

Verwachting 2026

Zeer bepalend voor 2026 zal zijn of de Asielnoodmaatregelenwet door de Eerste Kamer wordt aangenomen en hoe het kabinet vorm gaat geven aan het 'samenhangende maatregelenpakket'. Uiteraard zullen de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen en de vorming van een nieuw kabinet zeer bepalend zijn voor de aanpak van asielopgave en de gevolgen daarvan voor gemeenten. Het is onzeker of de druk op de asielketen in 2026 substantieel zal afnemen. Hoe het rijksbeleid er in 2026 uit zal zien en wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor de gemeente Maasgouw is erg onzeker.

Ontheemden Oekraïne

Richtlijn Tijdelijke Bescherming

Vanwege de stroom aan vluchtelingen uit Oekraïne en om dezelfde standaarden en rechten aan mensen uit Oekraïne te kunnen garanderen in alle EU-lidstaten, heeft de Raad van de Europese Unie de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) op 4 maart 2022 in werking gesteld. De Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) geeft vluchtelingen uit Oekraïne recht op opvang en medische zorg, onderwijs voor minderjarige kinderen en de mogelijkheid om te werken. De RTB is in 2025 opnieuw verlengd met een jaar en geldt nu tot en met 4 maart 2027. Dat betekent dat voornamelijk de regelingen die voor deze doelgroep van toepassing zijn, worden voortgezet en dat gemaakte afspraken worden gecontinueerd, en waar nodig worden aangepast, om in te spelen op langer verblijf in Nederland.

Langetermijnbeleid

Het demissionaire kabinet zet in op een langetermijnbeleid waarbij de kern is de inzet op een gecoördineerde Europese aanpak, maximale inzet op ondersteuning van (vrijwillige) terugkeer en een nationaal alternatief voor na de periode van de tijdelijke bescherming onder de RTB. Het is van belang te beseffen dat terugkeer een langdurig en gefaseerd proces zal zijn, zelfs als er een wapenstilstand of vredesakkoord zou worden bereikt. Gelet op de grote aantallen Oekraïense ontheemden zal ook het proces van terugkeer zelf om een grote inspanning vragen. Dit zal naar verwachting meerdere jaren in beslag nemen.

Verwachting 2026

Sinds de inval van Rusland in Oekraïne in februari 2022 zijn miljoenen Oekraïners gevlucht naar landen in de Europese Unie. Ruim 125.000 van hen verblijven in Nederland. Op dit moment is het nog steeds onzeker hoelang de oorlog in Oekraïne zal voortduren. Het demissionaire kabinet blijft inzetten op de opvang zolang de oorlog voortduurt. Wel zet het daarbij in op het normaliseren van de situatie en op (vrijwillige) terugkeer indien mogelijk. De behoefte aan opvanglocaties voor ontheemden uit Oekraïne zal naar verwachting ook in 2026 blijven bestaan. Dat betekent dat in Maasgouw voortzetting en mogelijk zelfs uitbreiding van het aantal opvangplekken nodig zal zijn.

Statushouders

Taakstelling

De huisvesting en begeleiding van statushouders is een verantwoordelijkheid van gemeenten. Asielzoekers worden statushouders (of vergunninghouders) zodra ze een verblijfsvergunning krijgen. Ze gaan dan deel uitmaken van de Nederlandse samenleving. Het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) koppelt deze vergunninghouders aan gemeenten. Gemeenten zijn verplicht statushouders passende woonruimte aan te bieden. De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel vergunninghouders gemeenten moeten plaatsen. Dit aantal staat in de taakstelling voor huisvesting vergunninghouders.

Het behalen van de taakstellingen blijkt steeds lastiger. De taakstelling voor de gemeente Maasgouw voor de eerste helft van 2025 bedroeg oorspronkelijk 24 personen. In maart 2025 is bekend gemaakt dat de landelijke taakstelling is bijgesteld van 17700 naar 15000. Voor Maasgouw betekent dit een bijstelling naar 20 personen. In de eerste helft van 2025 zijn 15 statushouders gehuisvest. Daarvan zijn er 10 AMV'ers met

status. In de gemeente Maasgouw zijn momenteel 2 locaties waar YUNA/Hilzijn AMV'ers met status opvangt met in totaal 18 plekken.

Van belang is te benoemen dat deze specifieke doelgroep meer gemeentelijke investeringen vraagt dan reguliere statushouders. Deze AMV'ers tellen bij plaatsing mee voor de taakstelling. Echter voor de benodigde vervolghuisvesting na de AMV-opvang is de gemeente verantwoordelijk en dan tellen ze niet meer mee voor de taakstelling omdat ze al meegeteld hebben. Eventuele nareizigers tellen uiteraard wel mee voor de taakstelling. Ook voor de klantmanagers Inburgering betekent deze groep extra inspanningen gelet op de specifieke en intensieve aandacht die met deze doelgroep gepaard gaat.

Voor de tweede helft van 2025 bedraagt de taakstelling 18 personen. Aan deze taakstelling wordt nog gewerkt. Het aanbod aan woningen door de woningcorporaties en ook het aantal aan de gemeente gekoppelde vergunninghouders blijft achter. Ook zien we dat het lange tijd duurt voordat nareizigers arriveren. Gelet hierop moet er rekening mee worden gehouden dat de taakstelling van 2025 niet zal worden behaald. Het tekort zal dan aan de taakstelling voor 2026 worden toegevoegd. Op dit moment ontbreekt helaas een realistisch perspectief dat de realisatie van de taakstellingen in 2026 wel behaald zullen worden.

Nieuw stelsel voor huisvesting statushouders: Samenhangend maatregelenpakket

Op 11 juli 2025 is door het kabinet het 'samenhangend maatregelenpakket' in het kader van de huisvesting statushouders gepresenteerd. Dit maatregelenpakket beoogt minder instroom, snellere uitstroom van statushouders en een gelijk speelveld voor alle woningzoekenden. Het pakket bestaat uit drie pijlers: huisvesting, stabiele opvang en participatie/inburgering en kent een stapsgewijze en gefaseerde invoering voorbereiding tot juli 2026, implementatie in 2026-2027 en volledige werking vanaf 2027. Het kabinet wil het pakket in samenwerking met gemeenten, corporaties en betrokken uitvoeringsorganisaties verder vorm geven. De VNG vindt het pakket, gezien de druk op de asielketen, niet realistisch en ook niet wenselijk. Ook omdat het pakket uitgaat van het intrekken van de Spreidingswet en een verbod op voorrang voor statushouders.

Wet nieuwe regels inzake huisvesting vergunninghouders

Vanuit het hoofdlijnenakkoord heeft de minister van VRO de opdracht meegekregen om de situatie van statushouders ten opzichte van andere woningzoekenden te normaliseren. Zij introduceert daarom een verbod voor gemeenten op het geven van voorrang aan statushouders op de grond van het feit dat zij statushouder zijn. Daarbij is het doel om het voordeel dat statushouders nu krijgen op de woningmarkt te schrappen. Daarvoor heeft de minister op 20 juni 2025 haar wetsvoorstel 'Wet nieuwe regels inzake huisvesting vergunninghouders' ter advisering aan de Raad van State aangeboden.

Wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting

Op 3 juli 2025 is door de Tweede Kamer het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting aangenomen. Dit wetsvoorstel bevat op basis van een amendement van lid Mooiman een voorgestelde toevoeging aan de Huisvestingswet 2024 waarmee het voor gemeenten verboden wordt om vreemdelingen, waaronder statushouders, urgentie te geven op welke grond dan ook. Over de uitvoerbaarheid en juridische houdbaarheid van dit amendement bestaat nog onzekerheid.

Verwachting 2026

Het is evident dat wanneer de voorgestelde wetwijzigingen en maatregelen in het kader van de huisvesting statushouders worden aangenomen en tot uitvoering komen in 2026 en verder dit een grote impact zal hebben op gemeenten.

Financiën

Het ministerie van Asiel en Migratie heeft op 4 juli een verhoging aangekondigd van de eigen bijdrage voor werkende Oekraïners die gebruikmaken van gemeentelijke opvang. Er wordt aangesloten bij het eerdere VNG-advies om een drempelbedrag van 115% te hanteren vanuit het uitgangspunt dat werken moet lonen. Invoering per 1 oktober 2025.

De vergoeding aan gemeenten voor de verstrekking aan Oekraïners is geregeld in de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Het normbedrag per gerealiseerde plek per dag bedraagt € 44. Uit dit normbedrag betalen wij o.a. de kosten voor huisvesting, en de begeleiding van de Oekraïners door vluchtelingenwerk.

De afgelopen jaren is er een overschot gerealiseerd op dit budget waarvoor wij in 2023 een aparte reserve aanpak t.b.v. vluchtelingen hebben gecreëerd. Dit overschot loopt echter terug omdat het normbedrag wederom is verlaagd van € 100 (2022) naar € 83 (2023) naar € 61 (2024) en vanaf 2025 naar € 44. De overschotten vanaf 2024 worden in de algemene reserve gestort.

Voor 2026 wordt de reserve aanpak t.b.v. vluchtelingen ingezet voor een bedrag van € 35.000 ter dekking van de bijdrage aan SC MER m.b.t. een jobhunter statushouders (conform programmabegroting 2025).

5. Financiële (meerjaren-) planning

5.1 Programmaplan: baten en lasten per programma

(bedragen in €)						
Programma	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten (exclusief onttrekkingen aan reserves)						
01 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	272.112	87.692	87.692	87.692	87.692	87.692
02 Dienstverlening	642.664	461.169	528.869	538.569	547.569	557.569
03 Sociaal domein	16.214.205	10.858.341	7.074.785	6.982.770	7.056.113	6.987.770
04 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	4.610.354	5.136.737	5.237.334	5.287.023	5.414.904	5.566.693
05 Leefomgeving, wonen en economie	9.011.594	4.925.584	5.054.999	5.071.211	5.088.963	5.107.381
06 Gebiedsontwikkeling	17.360	-	-	-	-	-
07 Financiële overzichten						
Algemene dekkingsmiddelen	56.810.143	59.015.272	62.283.412	62.239.939	61.443.742	61.763.311
Overhead	486.734	273.185	219.300	219.300	219.300	219.300
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	9.985	-	-	-	-	-
Totaal baten	88.075.151	80.757.980	80.486.391	80.426.504	79.858.283	80.289.716
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
01 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	4.492.043	5.292.049	4.678.457	4.624.632	4.624.468	4.625.809
02 Dienstverlening	1.164.557	1.396.212	1.413.430	1.439.416	1.438.234	1.437.408
03 Sociaal domein	42.908.440	42.942.351	39.905.403	39.635.127	39.479.764	39.371.240
04 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	8.701.451	9.877.430	10.120.549	10.141.019	10.202.106	10.384.561
05 Leefomgeving, wonen en economie	14.067.272	12.270.431	11.975.421	12.085.346	12.125.976	12.176.321
06 Gebiedsontwikkeling	224.217	277.954	25.398	25.980	25.980	25.980
07 Financiële overzichten						
Algemene dekkingsmiddelen	1.380.925	1.219.550	1.273.145	1.327.136	1.354.502	1.315.994
Overhead	12.185.624	12.525.543	11.535.965	11.567.994	11.581.837	11.497.980
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	25.000	-	25.000	25.000	25.000
Totaal lasten	85.124.529	85.826.520	80.927.769	80.871.650	80.857.866	80.860.294
Resultaat programma's	2.950.621	-5.068.540	-441.378	-445.146	-999.583	-570.578

(bedragen in €)						
Programma	Realisatie 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Onttrekkingen aan reserves						
01 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	25.654	1.438.354	23.283	21.739	12.398	724
02 Dienstverlening	56.639	77.234	1.304	1.304	1.304	1.304
03 Sociaal domein	9.002.098	2.399.125	840.699	667.124	600.204	570.501
04 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	355.114	650.181	73.289	73.289	61.576	58.661
05 Leefomgeving, wonen en economie	1.700.403	1.619.425	100.742	100.507	100.268	100.024
06 Gebiedsontwikkeling	1.313.048	131.797	-	-	-	-
07 Financiële overzichten						
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Overhead	633.381	542.958	299.643	292.402	292.402	216.336
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekking aan reserves	13.086.336	6.859.074	1.338.960	1.156.365	1.068.152	947.550
Toevoegingen aan reserves						
01 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	-	158.200	-	-	-	-
02 Dienstverlening	-	31.965	-	-	-	-
03 Sociaal domein	7.411.400	937.774	537.580	485.563	-	-
04 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed	40.000	591.884	-	-	-	-
05 Leefomgeving, wonen en economie	1.835.329	823.799	-	-	-	-
06 Gebiedsontwikkeling	1.235.000	-	-	-	-	-
07 Financiële overzichten						
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Overhead	-	130.240	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	3.344.830	-	-	-	-	-
Totaal toevoegingen aan reserves	13.866.559	2.673.862	537.580	485.563	-	-
Totaal mutaties reserves	-780.223	4.185.212	801.380	670.802	1.068.152	947.550
Totaal resultaat	2.170.399	-883.328	360.002	225.656	68.569	376.972

5.2 Overzicht incidentele baten en lasten

Conform artikel 19, lid c BBV

(bedragen in €)					
Programma	2026	2027	2028	2029	Pagina
Baten					
01 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering					
02 Dienstverlening					
03 Sociaal domein					
• Jobhunter statushouders	35.000	-	-	-	n.v.t.
04 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed					
05 Leefomgeving, wonen en economie					
• Verkoop gronden	10.000	10.000	10.000	10.000	n.v.t.
06 Gebiedsontwikkeling					
07 Financiële overzichten					
Algemene dekkingsmiddelen					
Overhead					
Vennootschapsbelasting					
Onvoorzien					
Totaal incidentele baten	45.000	10.000	10.000	10.000	
Lasten					
01 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering					
• Borging strategische visie	75.000	-	-	-	23
• Inwerkprogramma raad	20.000	-	-	-	24
02 Dienstverlening					
03 Sociaal domein					
• Transitiebudget NT2 onderwijs	50.000	50.000	-	-	8
• Maatwerkvoorziening Wmo	100.000	-	-	-	36
• Nieuwe structuur en governance stichting Menswel Beheer Maasgouw	32.000	32.000	-	-	38
• Jobhunter statushouders	35.000	-	-	-	n.v.t.
04 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed					
05 Leefomgeving, wonen en economie					
• Centrumvisie Maasbracht	100.000	-	-	-	53
06 Gebiedsontwikkeling					
07 Financiële overzichten					
Algemene dekkingsmiddelen					
Overhead					
Vennootschapsbelasting					
Onvoorzien					
• Lasten onvoorzien incidenteel	-	25.000	25.000	25.000	n.v.t.
Totaal incidentele lasten	412.000	107.000	25.000	25.000	
Totaal	-367.000	-97.000	-15.000	-15.000	

Toelichting incidentele baten en lasten

Ter onderbouwing van structureel en reëel evenwicht van de meerjarenbegroting is het van belang om de incidentele baten en lasten uit te zuiveren. In onderstaand overzicht wordt het incidentele karakter van de opgenomen uitgaven en inkomsten nader gemotiveerd.

Programma 01 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering

Borging strategische visie

Zie toelichting hoofdstuk 3.1, pagina 23.

Inwerkprogramma raad

Zie toelichting hoofdstuk 3.1, pagina 24.

Programma 03 Sociaal domein

Transitiebudget ondersteuning NT2 onderwijs op basisschool.

Om de structurele besparing op de ondersteuning NT2 te kunnen realiseren is een bedrag van € 50.000 nodig voor 2 jaar om deze transitie te kunnen doorvoeren.

Maatwerkvoorziening Wmo

Zie toelichting hoofdstuk 3.3, pagina 36.

Nieuwe structuur en governance Stichting Menswel Beheer Maasgouw

Zie toelichting hoofdstuk 3.3, pagina 38.

Jobhunter statushouders (begroting 2025)

Het continueren van de functie jobhunter specifiek voor statushouders voor de duur van 2 jaar. Besloten bij de vaststelling van de programmabegroting 2025. Deze lasten worden gedekt door de inzet van de reserve Aanpak t.b.v. Vluchtelingen.

Programma 05 Leefomgeving, wonen en economie

Centrumvisie Maasbracht

Zie toelichting hoofdstuk 3.5, pagina 53.

Verkoop gronden

Dit budget heeft te maken met het incidenteel verkopen van reststroken en overhoeken.

Programma 07 Financiële overzichten - Onvoorzien

Lasten onvoorzien incidenteel

Het college kan op begrotingsbasis jaarlijks incidenteel beschikken over een bedrag van € 25.000 voor onvoorziene uitgaven. Deze geraamde post is structureel opgenomen in de exploitatie. Verantwoording over inzet van de post onvoorzien incidenteel vindt plaats via de reguliere P&C-cyclus. Voor het jaar 2026 is dit bedrag reeds ingezet.

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
(Bedragen in €)	Totaal	Waarvan: incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan: incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan: incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan: incidenteel	Structureel
Baten												
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	87.692	-	87.692	87.692	-	87.692	87.692	-	87.692	87.692	-	87.692
02 Dienstverlening	528.869	-	528.869	538.569	-	538.569	547.569	-	547.569	557.569	-	557.569
03 Sociaal Domein	7.074.785	-	7.074.785	6.982.770	-	6.982.770	7.056.113	-	7.056.113	6.987.770	-	6.987.770
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	5.237.334	-	5.237.334	5.287.023	-	5.287.023	5.414.904	-	5.414.904	5.566.693	-	5.566.693
05 Leefomgeving Wonen en Economie	5.054.999	10.000	5.044.999	5.071.211	10.000	5.061.211	5.088.963	10.000	5.078.963	5.107.381	10.000	5.097.381
06 Gebiedsontwikkelingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
07 Financiële overzichten												
Algemene dekkingsmiddelen	62.283.412	-	62.283.412	62.239.939	-	62.239.939	61.443.742	-	61.443.742	61.763.311	-	61.763.311
Overhead	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300	219.300	-	219.300
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale baten	80.486.391	10.000	80.476.391	80.426.504	10.000	80.416.504	79.858.283	10.000	79.848.283	80.289.716	10.000	80.279.716
Lasten												
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	4.678.457	95.000	4.583.457	4.624.632	-	4.624.632	4.624.468	-	4.624.468	4.625.809	-	4.625.809
02 Dienstverlening	1.413.430	-	1.413.430	1.439.416	-	1.439.416	1.438.234	-	1.438.234	1.437.408	-	1.437.408
03 Sociaal Domein	39.905.403	217.000	39.688.403	39.635.127	82.000	39.553.127	39.479.764	-	39.479.764	39.371.240	-	39.371.240
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	10.120.549	-	10.120.549	10.141.019	-	10.141.019	10.202.106	-	10.202.106	10.384.561	-	10.384.561
05 Leefomgeving Wonen en Economie	11.975.421	100.000	11.875.421	12.085.346	-	12.085.346	12.125.976	-	12.125.976	12.176.321	-	12.176.321
06 Gebiedsontwikkelingen	25.398	-	25.398	25.980	-	25.980	25.980	-	25.980	25.980	-	25.980
07 Financiële overzichten												
Algemene dekkingsmiddelen	1.273.145	-	1.273.145	1.327.136	-	1.327.136	1.354.502	-	1.354.502	1.315.994	-	1.315.994
Overhead	11.535.965	-	11.535.965	11.567.994	-	11.567.994	11.581.837	-	11.581.837	11.497.980	-	11.497.980
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-	25.000	25.000	-
Totale lasten	80.927.768	412.000	80.515.768	80.871.650	107.000	80.764.650	80.857.867	25.000	80.832.867	80.860.293	25.000	80.835.293
Resultaat programma's	-441.377	-402.000	-39.377	-445.146	-97.000	-348.146	-999.584	-15.000	-984.584	-570.577	-15.000	-555.577
Onttrekking aan reserves	1.338.960	35.000	1.303.960	1.156.365	-	1.156.365	1.068.152	-	1.068.152	947.550	-	947.550
Stortingen in reserves	537.580	-	537.580	485.563	-	485.563	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	801.380	35.000	766.380	670.802	0	670.802	1.068.152	0	1.068.152	947.550	0	947.550
Totaal resultaat	360.003	-367.000	727.003	225.656	-97.000	322.656	68.568	-15.000	83.568	376.973	-15.000	391.973
Recapitulatie begrotingsevenwicht												
	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
(Bedragen in €)	Totaal	Waarvan: incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan: incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan: incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan: incidenteel	Structureel
Totaal baten	81.825.351	45.000	81.780.351	81.582.869	10.000	81.572.869	80.926.435	10.000	80.916.435	81.237.266	10.000	81.227.266
Totaal lasten	81.465.348	412.000	81.053.348	81.357.213	107.000	81.250.213	80.857.867	25.000	80.832.867	80.860.293	25.000	80.835.293
Saldo baten en lasten	360.003	-367.000	727.003	225.656	-97.000	322.656	68.568	-15.000	83.568	376.973	-15.000	391.973

6. Bijlagen

6.1 Investeringsprogramma

(bedragen in €)	Jaarlijks Investerings Plan (JIP)		Meerjarig Investerings Programma (MIP)					
Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen
Wegen								
Vorbereidingskosten Oud Maasbracht (fase 4)	42.000	1.400						
Oud Maasbracht (fase 4)			989.100	32.970				
Vorbereidingskosten Oud Maasbracht (fase 5)			38.400	1.280				
Oud Maasbracht (fase 5)					621.100	20.703		
Vorbereidingskosten Oud Maasbracht (fase 6)					38.400	1.280		
Oud Maasbracht (fase 6)							575.500	19.183
Vorbereidingskosten Oud Maasbracht (fase 7)							44.800	1.493
Vorbereidingskosten Molenweg/van Horneplein	15.500	517						
Molenweg/van Horneplan			260.100	8.670				
Wal en Casino	650.800	21.693						
Vorbereidingskosten 2 ^{de} aansluiting Waage Naak	120.000	4.000						
2 ^{de} aansluiting Waage Naak					1.440.000	48.000		
Vorbereidingskosten Achter de Bieënberg (fase 1)			32.000	1.067				
Achter de Bieënberg (fase 1)					529.100	17.637		
Vorbereidingskosten Achter de Bieënberg (fase 2)					38.400	1.280		
Achter de Bieënberg (fase 2)							889.600	29.653
Vorbereidingskosten Antoniusstraat/Sleutelstraat/Terpstraat							28.800	960
Vorbereidingskosten Oliesteestraat							32.000	1.067
Reconstructie Kastanje- en Beukenlaan							293.100	9.770
Totaal Wegen	828.300	27.610	1.319.600	43.987	2.667.000	88.900	1.863.800	62.126

(bedragen in €)	Jaarlijks Investerings Plan (JIP)		Meerjarig Investerings Programma (MIP)					
Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen
Riolering (GRP) (afschrijvingen: kapitaallasten inclusief 3% rente)								
Vorbereidingskosten Oud Maasbracht (fase 4)	98.100	4.344						
Oud Maasbracht (fase 4)			2.307.900	102.207				
Vorbereidingskosten Oud Maasbracht (fase 5)			89.500	3.964				
Oud Maasbracht (fase 5)					1.449.100	64.174		
Vorbereidingskosten Oud Maasbracht (fase 6)					89.500	3.964		
Oud Maasbracht (fase 6)							1.342.800	59.467
Vorbereidingskosten Oud Maasbracht (fase 7)							104.400	4.623
Vorbereidingskosten Molenweg/van Horneplein	36.400	1.612						
Molenweg/van Horneplein			607.100	26.886				
Wal en Casino	1.518.800	67.261						
Sint Antoniusstraat	293.100	12.980						
Vorbereidingskosten Achter de Bieënberg (fase 1)			74.600	3.304				
Achter de Bieënberg (fase 1)					1.234.700	54.680		
Vorbereidingskosten Achter de Bieënberg (fase 2)					89.500	3.964		
Achter de Bieënberg (fase 2)							2.075.800	91.928
Vorbereidingskosten Antoniusstraat/Sleutelstraat/Terpstraat							67.200	2.976
Vorbereidingskosten Oliesteestraat							74.600	3.304
Reconstructie Kastanje- en Beukenlaan							293.100	12.980
Relinen	295.900	13.104	512.700	22.706	512.600	22.701	512.600	22.701
Gemalen mechanisch/elektrisch	43.400	4.195	43.300	4.186	44.000	4.253	44.000	4.253
Randvoorzieningen mechanisch/elektrisch	29.300	2.832	29.300	2.832	29.300	2.832	29.700	2.871
Drukriool mechanisch/elektrisch	33.900	3.277	34.000	3.287	34.000	3.287	34.500	3.335
Totaal Riolering (GRP)	2.348.900	109.606	3.698.400	169.372	3.482.700	159.855	4.578.700	208.438

(bedragen in €)	Jaarlijks Investerings Plan (JIP)		Meerjarig Investerings Programma (MIP)					
Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen
Duurzaamheidsinvesterings Gebouwen								
Sporthal Andreashal – isoleren	38.200	1.528						
Sporthal Linne – zonnepanelen	39.600	1.584						
Voetbal Hebes Beegden – vervangen gasketels/boiler/warmtepomp	57.000	3.800						
Eurobad – zonnepanelen	49.600	1.984						
SCC De Spil – zonnepanelen	165.000	6.600						
SCC De Spil – verv. gasketels/boiler/warmte-circulatiepomp	316.000	21.067						
Sportzaal Linne – verv. gasketel/boiler/warmtepomp			65.100	4.340				
Tennis Wessem – vervangen gasketel/boiler/warmtepomp			25.200	1.680				
Sporthal Reutsdael – isolatie spouwmuren					53.100	2.124		
Sporthal Reutsdael – vervangen dakafwerking/isolatie					487.200	19.488		
Sporthal Reutsdael – PV installatie zonnepanelen herplaatsen					22.200	888		
Sporthal Reutsdael – vervangen gasketels/warmtepomp					89.100	5.940		
Verenigingszaal Ohé en Laak – vervangen gasketels/warmtepomp					31.200	2.080		
Brandweerkazerne Thorn – vervangen gasketels/warmtepomp					21.000	1.400		
CC Don Bosco – vervangen gasketels/boiler/circulatiepomp/koelinstallatie					490.700	32.713		
CC Don Bosco – zonnepanelen					87.900	3.516		
CC Don Bosco – vervangen dakafwerking en isolatie					86.400	3.456		
Tennis Linne – vervangen gasketel/warmtepomp							36.100	2.407
Brandweerkazerne Wessem – isolatie spouwmuren							12.800	512
Totaal Duurzaamheidsinvesterings Gebouwen	665.400	36.563	90.300	6.020	1.368.800	71.605	48.900	2.919

(bedragen in €)	Jaarlijks Investerings Plan (JIP)		Meerjarig Investerings Programma (MIP)					
Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen
Tractieplan								
Vervangen Iseki zitmaaier	30.000	4.285						
Vervangen quads CF Moto	75.000	15.000						
(Zout)strooiers/zoutoplosser	40.000	2.000						
Vervangen Volkswagen Transporter	75.000	7.500						
Grote shovel (graafmachine)	85.000	8.500						
Vervangen Nissan E-NV 200			35.000	3.500				
Vervangen Tractor John Deere 6010			120.000	12.000				
Vervangen natzoutstrooier vrachtwagen Panheel			65.000	6.500				
Rioned (rioolontstopper) aanhanger			21.000	2.100				
Vervangen Tractor John Deere 3045			55.000	5.500				
John Deere/ vervangen maaier 1					90.000	12.857		
Onkruidbestrijding/Avant werktuigdrager incl. heteluchtbrander					95.000	13.571		
Natzoutstrooier pick-up Panheel					52.300	5.230		
Graafmachine					30.700	3.070		
Vervangen tractor John Deere 2036R					35.000	3.500		
Vervangen Volkswagen Transporter (2 stuks)							140.000	14.000
Werktuigdrager onkruidbestrijding							90.000	12.857
Vervangen diverse aanhangers							55.000	3.667
Vervangen waterton met pomp							15.000	1.000
Totaal Tractieplan	305.000	37.285	296.000	29.600	303.000	38.228	300.000	31.524

(bedragen in €)	Jaarlijks Investerings Plan (JIP)		Meerjarig Investerings Programma (MIP)					
Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen	Krediet	Afschrijvingen
Openbare verlichting								
OV plan vervangen lichtmasten	150.900	3.773	150.900	3.773	150.900	3.773	163.000	4.075
Totaal openbare verlichting	150.900	3.773	150.900	3.773	150.900	3.773	163.000	4.075
Overig								
Bluswatervoorzieningen 2026	10.000	667						
Beregeningsinstallatie voetbal Stevensweert	21.500	2.150						
Aanschaf noodgenerator	200.000	8.000						
Investeringsbijdrage provincie – vervangen VRI Napoleonsbaan (kruispunt Daelzicht)			125.000	6.250				
Totaal overig	231.500	10.817	125.000	6.250	-	-	-	-
Totaal	4.530.000	225.653	5.680.200	259.002	7.972.400	362.361	6.954.400	309.082

6.2 Staat van reserves en voorzieningen 2026-2029

2026

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2026	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2027
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvormogen	24.554.387	-	-	24.554.387
Reserve Ontwikkelingsbedrijf	900.000	-	-	900.000
Bestemmingsreserve Claims	12.639.139	-	-	12.639.139
Reserve Voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve Kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve Aanpak t.b.v. Vluchtelingen	979.000	-	35.000	944.000
Reserve Lokale basis en preventie binnen SD	644.500	-	-	644.500
Reserve Dekking kapitaallasten activa	18.311.262	-	1.303.960	17.007.301
Reserve Maatwerkvoorzieningen SD	-	537.580	-	537.580
Totaal	58.277.458	537.580	1.338.960	57.476.078

(bedragen in €)				
Omschrijving Voorziening	Saldo 1-1-2026	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2027
Voorziening Dubieuze debiteuren	245.700	-	-	245.700
Voorziening Dubieuze debiteuren SOZA	200.363	-	-	200.363
Voorziening Dubieuze debiteuren BSGW	265.765	77.000	-	342.765
Voorziening Riolerig (egalisatie)	1.431.687	-	1.188.233	243.454
Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke (school) gebouwen	1.418.961	649.000	1.833.300	234.661
Voorziening Groot onderhoud kunstwerken (bruggen-duikers ed.)	240.327	144.500	229.942	154.885
Voorziening Wachtgeldverplichtingen wethouders	25.499	-	-	25.499
Voorziening Pensioen wethouders	2.919.537	-	92.000	2.827.538
Voorziening Afwikkelingen grondexploitaties	12.458	-	-	12.458
Voorziening Grex Nautische Boulevard Wessem	280.000	-	-	280.000
Voorziening Verlofsparen	242.556	-	-	242.556
Voorziening Overmatige verlofsaldi	291.171	-	-	291.171
Voorziening RVU-regeling	156.444	-	-	156.444
Voorziening Afval	139.200	-	-	139.200
Totaal	7.869.667	870.500	3.343.475	5.396.693

2027

(bedragen in €)				
Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2027	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2028
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	24.554.387	-	-	24.554.387
Reserve Ontwikkelingsbedrijf	900.000	-	-	900.000
Bestemmingsreserve Claims	12.639.139	-	-	12.639.139
Reserve Voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve Kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve Aanpak t.b.v. Vluchtelingen	944.000	-	-	944.000
Reserve Lokale basis en preventie binnen SD	644.500	-	-	644.500
Reserve Dekking kapitaallasten activa	17.007.301	-	1.156.365	15.850.936
Reserve Maatwerkvoorzieningen SD	537.580	485.563	-	1.023.143
Totaal	57.476.078	485.563	1.156.365	56.805.276

(bedragen in €)				
Omschrijving Voorziening	Saldo 1-1-2027	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2028
Voorziening Dubieuze debiteuren	245.700	-	-	245.700
Voorziening Dubieuze debiteuren SOZA	200.363	-	-	200.363
Voorziening Dubieuze debiteuren BSGW	342.765	77.000	-	419.765
Voorziening Riolering (egalisatie)	243.454	871.718	1.115.172	-
Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke (school) gebouwen	234.661	649.000	328.100	555.561
Voorziening Groot onderhoud kunstwerken (bruggen-duikers ed.)	154.885	144.500	132.575	166.810
Voorziening Wachtgeldverplichtingen wethouders	25.499	-	-	25.499
Voorziening Pensioen wethouders	2.827.538	-	92.000	2.735.538
Voorziening Afwikkelingen grondexploitaties	12.458	-	-	12.458
Voorziening Grex Nautische Boulevard Wessem	280.000	-	-	280.000
Voorziening Verlofsparen	242.556	-	-	242.556
Voorziening Overmatige verlofsaldi	291.171	-	-	291.171
Voorziening RVU-regeling	156.444	-	-	156.444
Voorziening Afval	139.200	-	-	139.200
Totaal	5.396.693	1.742.218	1.667.847	5.471.064

2028

(bedragen in €)

Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2028	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2029
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	24.554.387	-	-	24.554.387
Reserve Ontwikkelingsbedrijf	900.000	-	-	900.000
Bestemmingsreserve Claims	12.639.139	-	-	12.639.139
Reserve Voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve Kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve Aanpak t.b.v. Vluchtelingen	944.000	-	-	944.000
Reserve Lokale basis en preventie binnen SD	644.500	-	-	644.500
Reserve Dekking kapitaallasten activa	15.850.936	-	1.068.152	14.782.784
Reserve Maatwerkvoorzieningen SD	1.023.143	-	-	1.023.143
Totaal	56.805.276	-	1.068.152	55.737.124

(bedragen in €)

Omschrijving Voorziening	Saldo 1-1-2028	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2029
Voorziening Dubieuze debiteuren	245.700	-	-	245.700
Voorziening Dubieuze debiteuren SOZA	200.363	-	-	200.363
Voorziening Dubieuze debiteuren BSGW	419.765	77.000	-	496.765
Voorziening Riolerig (egalisatie)	-	1.117.342	1.117.342	-
Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke (school) gebouwen	555.561	649.000	919.300	285.261
Voorziening Groot onderhoud kunstwerken (bruggen-duikers ed.)	166.810	144.500	154.034	157.276
Voorziening Wachtgeldverplichtingen wethouders	25.499	-	-	25.499
Voorziening Pensioen wethouders	2.735.538	-	92.000	2.643.538
Voorziening Afwikkelingen grondexploitaties	12.458	-	-	12.458
Voorziening Grex Nautische Boulevard Wessems	280.000	-	-	280.000
Voorziening Verlofsparen	242.556	-	-	242.556
Voorziening Overmatige verlofsaldi	291.171	-	-	291.171
Voorziening RVU-regeling	156.444	-	-	156.444
Voorziening Afval	139.200	-	-	139.200
Totaal	5.471.064	1.987.842	2.282.676	5.176.230

2029**(bedragen in €)**

Omschrijving Reserve	Saldo 1-1-2029	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2030
Algemene reserve Maasgouw: weerstandsvermogen	24.554.387	-	-	24.554.387
Reserve Ontwikkelingsbedrijf	900.000	-	-	900.000
Bestemmingsreserve Claims	12.639.139	-	-	12.639.139
Reserve Voormalig personeel	154.876	-	-	154.876
Reserve Kwaliteitsfonds RO	94.295	-	-	94.295
Reserve Aanpak t.b.v. Vluchtelingen	944.000	-	-	944.000
Reserve Lokale basis en preventie binnen SD	644.500	-	-	644.500
Reserve Dekking kapitaallasten activa	14.782.784	-	947.550	13.835.234
Reserve Maatwerkvoorzieningen SD	1.023.143	-	-	1.023.143
Totaal	55.737.124	-	947.550	54.789.574

(bedragen in €)

Omschrijving Voorziening	Saldo 1-1-2029	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1-1-2030
Voorziening Dubieuze debiteuren	245.700	-	-	245.700
Voorziening Dubieuze debiteuren SOZA	200.363	-	-	200.363
Voorziening Dubieuze debiteuren BSGW	496.765	77.000	-	573.765
Voorziening Riolering (egalisatie)	-	1.151.381	1.151.381	-
Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke (school) gebouwen	285.261	649.000	522.100	412.161
Voorziening Groot onderhoud kunstwerken (bruggen-duikers ed.)	157.276	144.500	301.745	31
Voorziening Wachtgeldverplichtingen wethouders	25.499	-	-	25.499
Voorziening Pensioen wethouders	2.643.538	-	92.000	2.551.538
Voorziening Afwikkelingen grondexploitaties	12.458	-	-	12.458
Voorziening Grex Nautische Boulevard Wessem	280.000	-	-	280.000
Voorziening Verlofsparen	242.556	-	-	242.556
Voorziening Overmatige verlofsaldi	291.171	-	-	291.171
Voorziening RVU-regeling	156.444	-	-	156.444
Voorziening Afval	139.200	-	-	139.200
Totaal	5.176.230	2.021.881	2.067.226	5.130.885

6.3 Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
Hoofdstuk 3.1 programma algemeen bestuur en bedrijfsvoering							
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2025	5,4	2026	6,0	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2024	5,3	2025	5,9	Het werkelijk aantal fte dat per 1 september werkzaam was voor de gemeente.
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2025	657	2026	647	Apparaatskosten zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	2025	4,1	2026	1,8	Hieronder valt niet : -alle vormen waarin een product of opdracht compleet in de markt wordt gezet; -inhuur van deskundigheid voor de uitoefening van wettelijke taken zoals bijvoorbeeld tolken.
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2025	14,0	2026	13,0	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 jongeren	2023	80	2024	30	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar.
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2023	0,6	2024	0,6	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2023	2,5	2024	2,7	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2023	0,8	2024	0,6	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	2023	3,9	2024	2,9	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde, per 1.000 inwoners.
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2022	1,0	2023	1,0	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Hoofdstuk 3.3 programma sociaal domein							
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2023	8,2	2024	17,0	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school of instelling. De periodeaanduiding "2024" staat voor schooljaar "2023/2024".
4. Onderwijs	Relatief verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2023	12	2024	14	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is. De periodeaanduiding "2024" staat voor schooljaar "2023/2024".
4. Onderwijs	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	%	2023	2,2	2024	1,3	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2024" staat voor schooljaar "2023/2024".
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2022	50,9	2024	50,3	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw.15-65jr	2022	618,9	2023	625,6	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 65 jaar.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2022	3,0	2023	4,0	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2023	69,7	2024	69,9	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	%	2022	2,0	2023	2,0	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2023	172,4	2024	172,1	Het aantal per 10.000 inwoners.
6. Sociaal domein	Lopende re-integratie voorzieningen	per 10.000 inw. 15-65 jr.	2023	225,4	2024	242,0	Het aantal per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jr.	2023	14,6	2024	14,2	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jr.	2023	1,0	2024	1,2	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	0,3	2024	0,4	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerk arrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2023	860	2024	860	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
Hoofdstuk 3.5 programma leefomgeving, wonen en economie							
3. Economie	Func tiemenging	%	2022	44,9	2023	44,9	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15-65 jr.	2022	180,6	2023	189,2	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2021	158	2022	88	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2021	28,9	2022	33,5	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
8. Vhrosv*	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	X € 1.000	2024	321	2025	349	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2023	5,1	2024	5,4	Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.
8. Vhrosv	Demografische druk	%	2024	81,4	2025	83,7	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons-huishouden	euro	2024	831	2025	893	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	euro	2024	902	2025	985	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

*Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.

De beleidsindicatoren van het taakveld 0. Bestuur en ondersteuning zijn tot stand gekomen door eigen berekeningen. Bron overige beleidsindicatoren: Waarstaatjegemeente.nl. De laatst bekende waardes per medio augustus 2025 zijn verwerkt.

Gemeente Maasgouw
Markt 36, 6051 DZ Maasbracht
Postbus 7000, 6050 AA Maasbracht

info@gemeentemaasgouw.nl
www.gemeentemaasgouw.nl

